

Atlas Copcos fakturering minskade 6% till MSEK 44 619. Rörelseresultatet ökade till MSEK 5 310 (5 261, exklusive nedskrivning av goodwill) vilket motsvarar en marginal på 11.9% (11.1) och vinst per aktie ökade till SEK 15.62 (13.88).

Innehåll

Årsredovisning

Sammanfattning

Atlas Copco 2003	3
I korthet	4
Strategier och mål	6
Styrelsens ordförande	8
VD och koncernchef	9

Atlas Copco-gruppen Förvaltningsberättelse

Styrelsens redogörelse för verksamheten	10
Kompressorteknik	20
Maskinuthyrning	22
Industriteknik	24
Anläggnings- och gruvteknik	26

Finansiell rapportering

Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Förändring av eget kapital	30
Kassaflödesanalys	31
Moderbolagets finansiella rapporter	32
Noter	33

Vinstdisposition	56
Revisionsberättelse	56
Definitioner	57
Fem år i sammandrag	58
Kvartalsvärden	59

Hållbarhetsredovisning

Sammanfattning	62
Vision och strategi	64
Koncernstruktur och ledningssystem	65
Ekonomiska resultat	67
Miljörelaterade resultat	68
Sociala resultat	71
Definitioner	72

Aktieägarinformation

Atlas Copco-aktien	73
Styrelse och revisorer	76
Koncernledning	78
Finansiell information	79
Adresser	80

I år publiceras **Årsredovisningen** och **Hållbarhetsredovisningen** i ett dokument. Årsredovisningen uppfyller juridiska krav i fråga om information. Den innehåller dessutom information av särskilt intresse för investerare. Hållbarhetsredovisningen täcker miljömässiga och sociala frågor.

Magasinet **Achieve** beskriver hur Atlas Copco arbetar för att nå visionen First in mind – first in choice. Strategiska handlingar lyfts upp och magasinet ger en ingående bild av vad Atlas Copco fokuserar på.

Framåtblickande uttalanden: Vissa uttalanden i denna rapport är framåtblickande och det faktiska utfallet kan bli väsentligt annorlunda. Förutom de faktorer som särskilt kommenteras, kan det faktiska utfallet i väsentlig grad komma att påverkas av andra faktorer som till exempel konjunkturreffekter, valutakurs- och räntefluktuationer, politiska risker, inverkan av konkurrerande produkter och deras prissättning, produktutveckling, kommersiella och tekniska svårigheter, leverantörsstörningar och stora kundförluster.

Notera: I rapporten används genomgående "." för att markera decimaler.

Atlas Copco 2003

Sammanfattning

- Affärsklimatet förbättrades gradvis under året.
- Förbättrad position på marknader med hög utvecklingspotential och ökad försäljning av eftermarknadsprodukter och tjänster.
- Framgångsrik lansering av innovativa produkter och tjänster.
- Ordervolym och faktureringsvolym steg 2% för jämförbara enheter och priserna steg. 10% negativ valutaomräkningseffekt.
- Ökad vinst, trots negativa valutaeffekter.
- Fortsatt starkt kassaflöde.
- Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 7.50 (5.75) per aktie, en ökning för tionde året i rad.

2003 i siffror

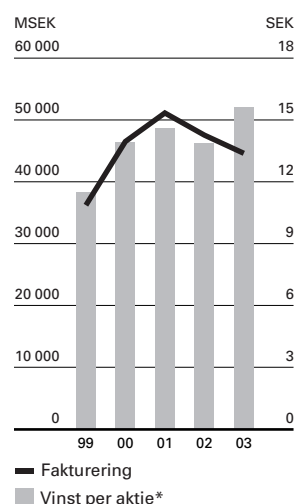
MSEK	2003	2002 ¹	2002 ²
Orderingång	45 149	47 946	47 946
Fakturerering	44 619	47 562	47 562
Rörelseresultat	5 310	5 261	-1 689
– i % av faktureringen	11.9	11.1	neg.
Resultat efter finansiella poster	4 913	4 481	-2 469
– i % av faktureringen	11.0	9.4	neg.
Årets resultat	3 274	2 909	-3 889
Resultat per aktie, SEK	15.62	13.88	-18.55
Utdelning per aktie, SEK	7.50 ³	5.75	5.75
Operativt kassaflöde	5 609	5 599	5 599
Eget kapital per aktie, SEK	101	126	97
Avkastning på eget kapital, %	16.0	10.9	-16.2
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16.8	12.3	-3.2
Medelantal anställda	25 707	25 787	25 787

1) Exklusive nedskrivning av goodwill med MSEK 6 950.

2) Redovisat i finansiell rapportering.

3) Enligt styrelsens förslag.

Fakturerering och vinst per aktie

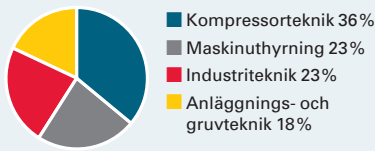
*) Exklusive nedskrivning av goodwill 2002.

I korthet

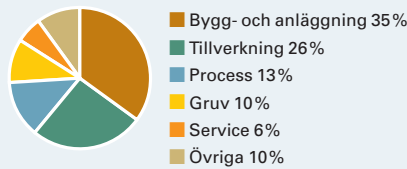
Atlas Copco-gruppen är en global industrikoncern med huvudkontor i Stockholm. Den fakturerade försäljningen för 2003 uppgick till MSEK 44 619. Gruppen sysselsätter cirka 26 000 personer och tillverkar produkter i 17 länder. Produkterna marknadsförs under flera varumärken av en världsomspännande försäljnings- och serviceorganisation i närmare 150 länder. I hälften av dessa bedrivs verksamheten av hel- eller delägda bolag.

	Produkter/Affärsidé	Registrerade varumärken
Kompressorteknik 	Utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer <ul style="list-style-type: none"> • Oljefria och oljeinsprutade kompressorer • Portabla kompressorer • Gas- och processkompressorer • Expansionsturbiner • Elgeneratorer • Quality Air Solution™-produkter • Luftstyrningssystem • Avfuktare • Ett brett sortiment eftermarknadsprodukter • Specialanpassad uthyrning 	
Maskinuthyrning 	Med cirka 500 hyresdepåer i USA, Kanada och Mexiko tillgodoser affärsområdet kundernas behov av <ul style="list-style-type: none"> • Att hyra entreprenadutrustning • Hyresmaskiner för tillverknings- och processindustri • Att köpa begagnad utrustning • Verktyg och förbrukningsvaror 	
Industriteknik 	Utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer <ul style="list-style-type: none"> • Industriella kraftverktyg och monteringsystem för skruvförband och slipning • Professionella elverktyg och tillbehör för lättare bygg- och anläggningsinstallationer • Ett brett sortiment eftermarknadsprodukter 	
Anläggnings- och gruvteknik 	Utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer <ul style="list-style-type: none"> • Bergborrar • Bergborrverktyg • Tunnel- och gruvutrustning • Ovanjordsutrustning • Bygg- och anläggningsutrustning samt demoleringsverktyg • Utrustning för prospekteringsborrning och geotekniska tillämpningar • Ett brett sortiment eftermarknadsprodukter • Specialanpassad uthyrning 	

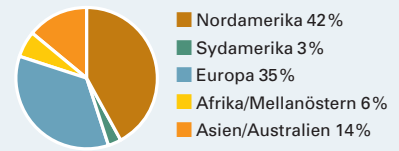
Försäljning per affärsområde

Försäljning per kundkategori

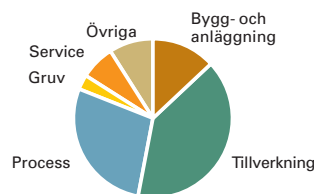
Försäljning per geografiskt område

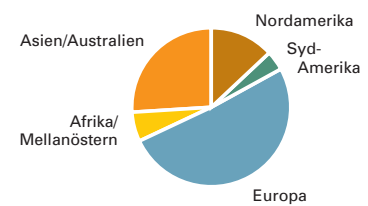
Karakteristika

- Världsledande i branschen
- Kontinuerlig forskning och utveckling inom kompressorteknologi samt inom områden med anknytning till energibesparing och miljövård
- Monteringsanläggningar och tillverkningskapacitet för produktion av kompressorelement och andra kärnkomponenter
- Alla större tillverkningsenheter är ISO 9001 och ISO 14001 certifierade
- Utveckling, tillverkning och montering sker i Belgien, men det finns även enheter i Brasilien, Frankrike, Indien, Italien, Kina, Nederländerna, Storbritannien, Tyskland och USA

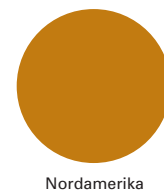
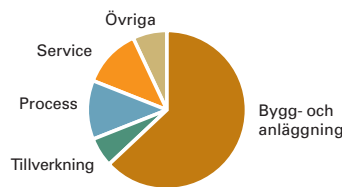
Kunder

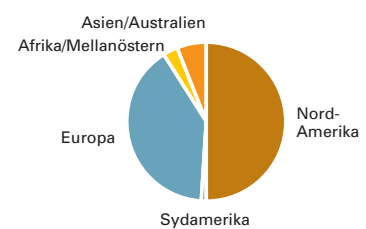
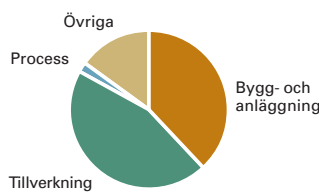
Marknader

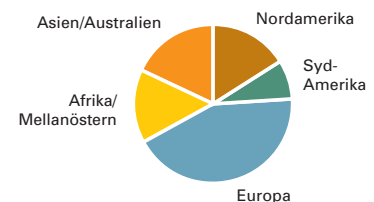
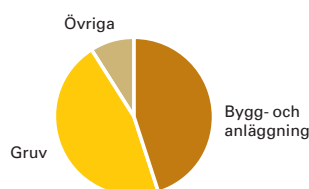
- Näst största maskinuthyrningsföretaget i Nordamerika
- Högkvalitativa produkter och tjänster, främst till bygg- och anläggningsindustrin samt tillverkningsindustrin
- Förstklassiga servicekoncept, såsom kundtjänst dygnet runt hela veckan, kort- eller långtidsuthyrning, kundanpassade uthyrningsprogram, nationella kundsystem, leverans och hämtning av utrustning, försäljning av begagnad utrustning, små verktyg och förbrukningsvaror
- Effektiva informationssystem
- Storskalighetsfördelar

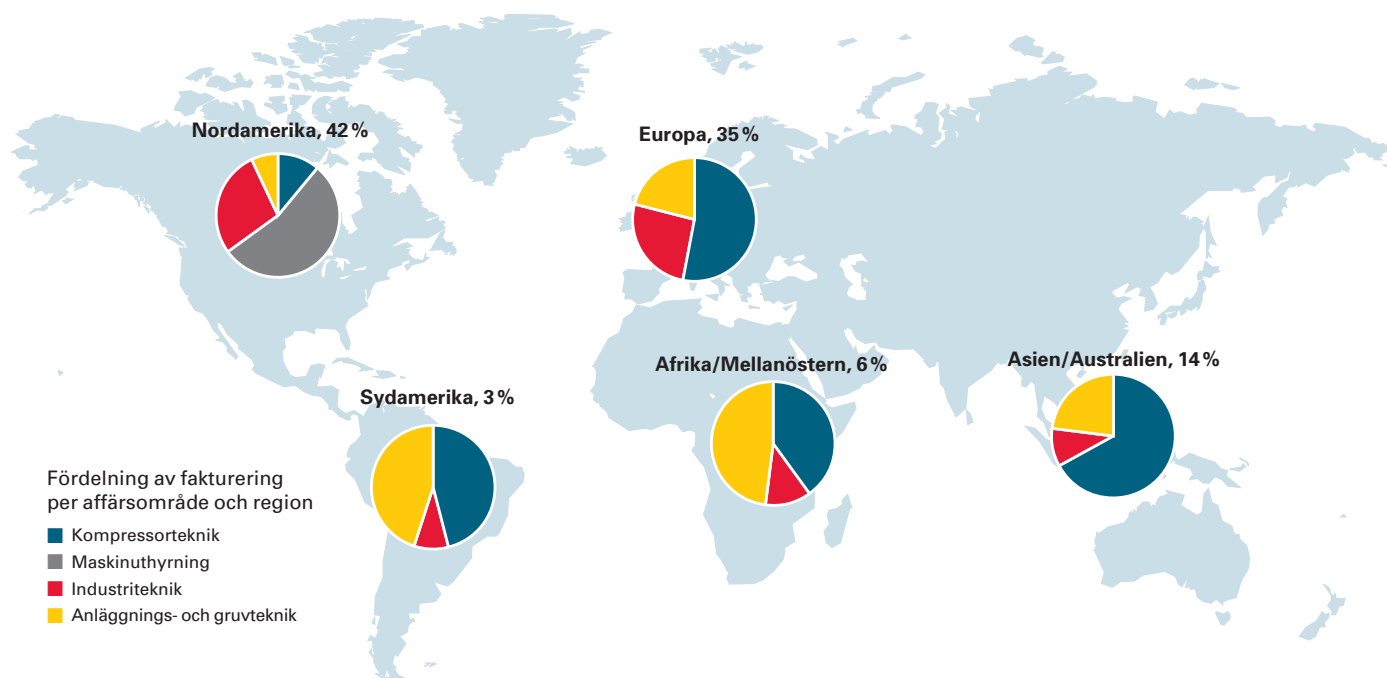
- Världsledande på industriverktyg och monteringsystem för kritiska förband
- En av världens fem största tillverkare av professionella elverktyg
- Intensiv forskning och utveckling
- Innovativa produkter med extraordinär prestanda
- Möjlighet att betjäna kunder över hela världen
- Unikt distributionsnät
- Tillverkning i Frankrike, Mexiko, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland och USA

- Global leverantör av högklassiga produkter och tjänster för anläggnings- och gruvindustrin
- Målsättningen är att säkerställa positionen som marknadsledare genom hög produktivitet och låga driftkostnader
- Fokus på en säker och ergonomisk arbetsmiljö
- Tillverkning i Chile, Indien, Kanada, Kina, Sverige, Sydafrika, Tyskland, USA och Österrike

First in mind—first in choice

Atlas Copcos vision är att bli och fortsätta vara first in mind – first in choice, det vill säga den som kunder och andra viktiga intressenter tänker på först och sedan väljer. För oss innebär det att vara ledande. Vi ska ses som en normbildande innovatör som överträffar högt ställda förväntningar.

Gruppen vill vara ledande på världsmarknaden och målet är att ha den största kund- och marknadsandelen på samtliga produkters marknader, tillämpningar och geografiska segment där Gruppen konkurrerar. Atlas Copco strävar efter att vara den arbetsgivare man föredrar och det företag aktieägare prioriterar att investera i. Gruppen ämnar skapa och kontinuerligt öka värdet för aktieägarna.

Atlas Copcos ambition är att vara den bästa affärspartner och den kund som prioriteras. Gruppen strävar efter att vara en god samhällsmedborgare som verkar för hållbar utveckling.

Strategiska riktlinjer

Atlas Copco-gruppen strävar efter och utvecklar en global närvaro och utnyttjar så långt som möjligt sitt etablerade försäljnings- och distributionsnät. De strategiska riktlinjerna är organisk och förvärvad tillväxt, användningen av produkterna samt innovationer och kontinuerliga förbättringar.

Tillväxten är i första hand organisk, med stöd av utvalda förvärv. Marknadsbearbetning och expansion ska åstadkommas av nya produkter som utvecklas från kärnverksamheten, genom nya tillämpningar på nya marknadsnicher och att bredda utbu-

det samt genom att öka och/eller förvärva verksamheter med kompletterande produkter och/eller tjänster.

Att öka den försäljning som är kopplad till eftermarknaden och som genereras under den tid produkten är i bruk, *användningen av produkten*, utgör den andra strategiska riktlinjen. Här ingår tillbehör och reservdelar, förbrukningsvaror, service och underhåll, utbildning samt uthyrning. Detta ger Gruppen ett stabilt intäktsflöde, hög tillväxtpotential, hög vinstpotential, optimerade affärsprocesser, förstärkt produktutveckling samt närmare kontakt med slutanvändarna. Med en nära kundrelation kan Atlas Copco bättre förstå och tillgodose slutanvändarnas behov och önskemål. Därigenom kan Gruppen utveckla bättre produkter och samtidigt säkerställa att de används på det mest effektiva sättet.

Innovationer och ständiga förbättringar utgör den tredje strategiska riktlinjen. Det finns alltid ett bättre sätt att göra saker på. Den innovativa atmosfären ska synas i allt Gruppen gör. Målet är att erbjuda innovativa produkter av hög kvalitet till ett pris som speglar ett förstklassigt erbjudande från ett marknadsledande företag. Banbrytande innovationer är ett sätt att behålla företagets goda konkurrensförmåga och maximera långsiktiga resultat. Gruppen gör kontinuerligt betydande investeringar inom forskning och utveckling och stödjer specifika projekt som gynnar innovationer av teknik, koncept och metoder. Kontinuerliga förbättringar inom tillverkning, produkter, marknadsföring, organisation och arbetsflöden syftar

till att förbättra servicen till kunderna och säkerställa lönsamhet på kort sikt.

Finansiella mål

Det övergripande målet är att växa och uppnå en avkastning på sysselsatt kapital som alltid överstiger Gruppens genomsnittliga totala kapitalkostnad.

De finansiella målen är:

- att uppnå en årlig tillväxt på 8%,
- att uppnå en rörelsemarginal på 15%, och
- att kontinuerligt öka rörelsekapitalets effektivitet, det vill säga anläggningstillgångar, lager, kundfordringar och hyresflottans nyttjandegrad.

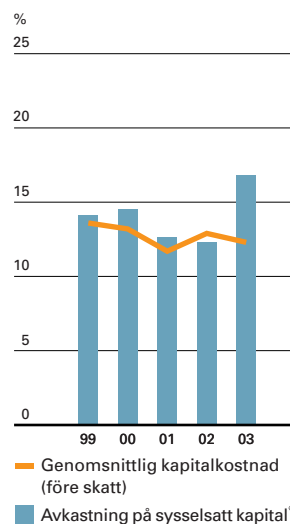
Detta ska leda till att aktieägarvärde skapas och ökar kontinuerligt.

De senaste fem åren har den årliga tillväxten i genomsnitt varit 5.7%. Under samma period var Gruppens rörelsemarginal i genomsnitt 12.2%. Under 2003 var rörelsemarginalen 11.9% (11.1).

Utvecklingsmodell

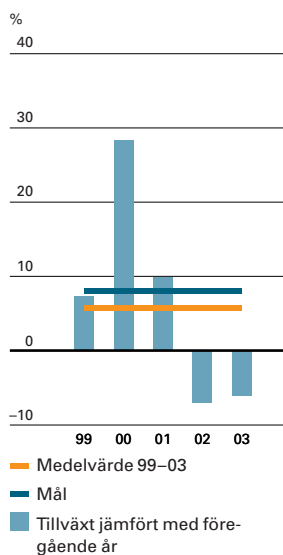
För att nå dessa mål följs den beprövade utvecklingsmodell som tillämpas för varje operativ verksamhet inom Gruppen, först stabilitet, därefter lönsamhet och slutligen tillväxt.

Avkastning

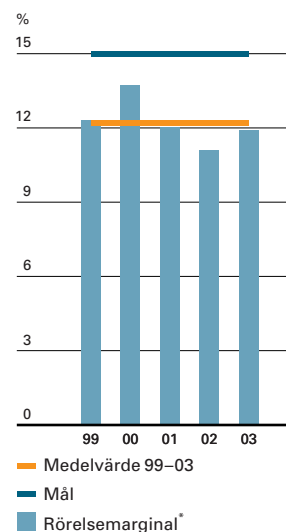

*) Exklusive nedskrivning av goodwill 2002.

Tillväxt

Rörelsemarginal

Ärade aktieägare

Inledningen av 2003 kännetecknades av låga aktivitets- och investeringsnivåer på de flesta större marknader och segment. Tillväxten var dock stark i ett antal asiatiska länder, i synnerhet i Kina. Inom Atlas Copcos verksamhetsområde förbättrades den sammantagna efterfrågan gradvis och en återhämtning blev tydligare under årets senare del.

Den amerikanska dollarn försvagades kraftigt gentemot euron och den svenska valutan, vilket hade en betydande negativ inverkan på Atlas Copcos resultat. Trots den ogynnsamma situationen lyckades Atlas Copco öka vinsten efter finansiella poster jämfört med föregående år. Vinst per aktie uppgick till SEK 15.62.

Som en följd av Gruppens förbättrade resultat och starka finansiella ställning har styrelsen nyligen reviderat företagets utdelningspolitik. Det har beslutats att den föreslagna utdelningen ska spegla utvecklingen av företagets vinst och kassaflöde samt dess framtida tillväxtpotential. Utdelningen bör motsvara 40–50% av vinsten per aktie, mot tidigare 30–40%.

Det är ett nöje för mig att informera om att styrelsen har beslutat att föreslå en utdelning till aktieägarna på SEK 7.50 för beslut på bolagsstämman. Detta motsvarar en ökning med 30% jämfört med utdelningen för 2002.

Målsättningar och aktieägarvärde

Atlas Copco har etablerat ambitiösa finansiella mål för sina olika verksamheter för att förstärka värdet för aktieägarna. Målen inriktas på en kontinuerligt lönsam tillväxt och siktar

mot en årlig tillväxt på 8% samt att uppnå en rörelsemarginal på 15%.

För att nå dessa mål krävs ett fortsatt starkt ledningsfokus på att förbättra Atlas Copcos globala marknadsposition genom att utveckla och sälja innovativa och högpresterande produkter och system. Företagets vision ”First in mind – first in choice”, dvs att vara den som kunden först tänker på och sedan även väljer är en god vägledning. Det kommer också krävas ytterligare förbättringar i de interna processerna, produktiviteten och i kapitaleffektiviteten.

Enligt min åsikt har Atlas Copco mycket kvalificerade och motiverade medarbetare. Även de finansiella medel som krävs finns tillgängliga för att utveckla Gruppen i alla avseenden så att man därigenom förbättrar det finansiella resultatet och aktieägarvärdet.

Medarbetare och kultur

Under mitt första år som ordförande i styrelsen har jag fördjupat min kunskap om vårt företag, dess medarbetare, teknologin och de olika verksamheterna.

Atlas Copcos interna processer och riktlinjer är i allmänhet väl dokumenterade i databasen ”The Way We Do Things” och det finns en djupt rotad företagskultur med gemensamma värderingar, såsom förnyelse, engagemang och samverkan.

Utbildning av samtliga chefer och medarbetare inom Atlas Copco är ett viktigt steg, för att uppnå en verksamhet i världsklass och skapa en stark och positiv anda inom Gruppen. Detta kräver en organisation baserad på sunda principer och god etik. Jag tycker att Atlas Copco har en bra tradition på detta område och att denna typ av frågor står högt på dagordningen.

Å styrelsens vägnar vill jag framföra vårt tack till ledningsgruppen för deras utmärkta arbete under 2003. Jag vill också tacka var och en av Atlas Copco-gruppens medarbetare för deras bidrag till resultatet och till Gruppens framgång.

Sune Carlsson, styrelseordförande
Stockholm, 2 februari 2004

Goda prestationer

Det gångna året visade sig vara ytterligare ett utmanande år för Atlas Copco. Den ekonomiska återhämtningen på de mest betydelsefulla marknaderna var inte så stark som vi hade hoppats och den amerikanska dollarns fortsatta försvagning satte ytterligare press på försäljning och rörelseresultat.

Trots dessa ogynnsamma förutsättningar har Gruppen lyckats leverera ett bra resultat. Såväl orderingsgången som faktureringen visade volymökningar. Rörelsemarginalen steg från 11.1% till 11.9% och vinst efter finansiella poster steg med 10% till SEK 4.9 miljarder. Främsta orsakerna till denna positiva utveckling var en hög andel nya produkter, en ökning av eftermarknaden samt övergripande produktivitetsförbättringar.

Fokus på lönsam tillväxt

Under året lanserade affärsområdet *Kompressorteknik* ett starkt och kontinuerligt flöde av nya maskiner, eftermarknadsprodukter och tjänster. Resultatet var bra och närvaron förbättrades på de mest betydelsefulla marknaderna. Asien, främst Kina, och Östeuropa utvecklades positivt. Eftermarknadens produkter och tjänster växte på alla de större marknaderna och andelen fakturering från eftermarknaden ökade. Förvärvet av det spanska kompressorföretaget Puska Pneumatic S.A. ligger i linje med strategin att öka närvaron på utvalda marknader.

Affärsområdet *Industriteknik* lanserade framgångsrikt ett antal nya industriverktyg och monteringsystem, däribland nya DC-verktyg för fordonsindustrin samt professionella elverktyg till hantverkare. Industriverktyg ökade sin närvaro och tog marknadsandelar inom flera segment, medan volymen för professionella elverktyg sjönk på en svag marknad. Under det gångna året har affärsområdet arbetat med ett antal omstruktureringsprojekt, däribland har delar av produktionen omlokaliseras. Projektet är i stort genomförda och vi kommer att dra nytta av dessa omstruktureringar under det kommande året. I enlighet med strategin att öka försäljningen av förbrukningsvaror förvärvades DreBo Werkzeugfabrik GmbH, en tysk tillverkare av installations- och hammarborrar.

För affärsområdet *Anläggnings- och gruvteknik* var tillväxten stark inom gruvsektorn, för såväl utrustning som eftermarknad. Flytten av lastmaskinsproduktionen från USA till Sverige var framgångsrik och synergieffekter kommer att uppnås under 2004. För att ytterligare stärka sin position på den snabbväxande kinesiska marknaden förvärvades Shenyang Rock Drilling Machinery Co. Ltd. I Sydafrika förvärvades två företag aktiva inom prospekteringsborrning: Professional Diamond Drilling Equipment Pty och Mining Drilling Services Pty, vilket kommer att stärka vår position i regionen. Affärsområdet *Maskinuthyrning* upplevde ytterligare ett år

med låg aktivitet på marknaden, främst inom det kommersiella byggsegmentet. Utan någon hjälp från ökad efterfrågan fokuserade affärsområdet på att öka den interna effektiviteten och att höja hyrorna. Ett betydelsefullt steg har varit att decentralisera organisationen och att organisera om distrikten, för att etablera en tydlig ledningsstruktur och erbjuda kunderna bättre service. Detta har bidragit till betydande förbättringar av resultatet i vårt affärsområde Maskinuthyrning.

Utsikter för 2004

Ekonomi förbättrades något mot slutet av 2003 och efterfrågan för våra produkter och tjänster steg. På kort sikt tror vi att den senaste tidens positiva utveckling av efterfrågan för Atlas Copcos produkter och tjänster kommer att fortsätta.

Det finns fortfarande möjligheter att reducera kostnader inom Gruppen, att förbättra den interna effektiviteten och att öka priserna. Samtidigt måste vi ytterligare öka de resurser som går till utveckling av nya produkter och tjänster för att möta och överträffa våra kunders nuvarande och kommande behov. Det är bästa sättet att åstadkomma lönsam tillväxt, vilket också måste ses som en prioritering av dem som investerat i Gruppen.

Utifrån våra planer och ambitioner samt med det engagemang och den kompetens vi besitter inom Atlas Copco-gruppen är vi väl rustade att möta 2004 års utmaningar.

Tack för ditt stöd.

Gunnar Brock, VD och koncernchef
Stockholm, 2 februari 2004

Styrelsens redogörelse för verksamheten 2003

MSEK om inte annat anges, siffror inom parantes representerar föregående år.

Marknadsöversikt

Efterfrågan på marknaden var i stort oförändrad under första halvåret 2003 jämfört med föregående år, dock kunde en gradvis förbättring noteras under det senare halvåret, vilket gagnade den sammantagna efterfrågan. Nya produkter och en ökad marknadsnärvaro gav ytterligare stöd åt efterfrågan på Atlas Copco produkter och tjänster.

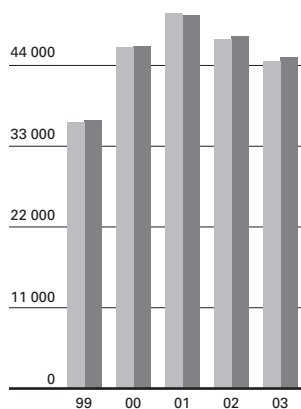
Efterfrågan varierade mellan regioner och kundsegment. Under året var efterfrågan stark från gruvindustrin, efterfrågan förbättrades gradvis från tillverknings- och processindustrin, medan den var relativt svag från bygg- och anläggningsindustrin. Orderingen steg 2% i volym för jämförbara enheter, medan prisökningar och strukturförändringar adderade 1 procentenhet vardera. Valutaomräkningseffekten var starkt negativ -10%, främst då den amerikanska dollarn försvagats betydligt, vilket resulterade i att den sammantagna orderingen sjönk 6% till MSEK 45 149 (47 946).

Nordamerika

Efterfrågan på Gruppens produkter och tjänster i Nordamerika, 42% (48) av Gruppens ordergång, var förhållandevis svag under en stor del av året. Den förbättrades mot slutet av perioden, främst då efterfrågan från delar av tillverknings- och processindustrin steg. Kapacitetsutnyttjandet inom tillverkningssektorn fortsatte dock vara lågt, vilket påverkade efterfrågan på större investeringsrelaterad utrustning liksom på hyres-

Fakturerings och ordergång

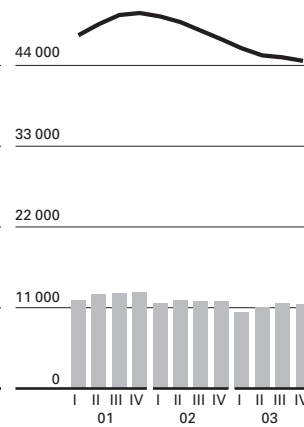
MSEK
55 000

■ Fakturering
■ Ordergång

Fakturering

MSEK
55 000

— Rullande 12-mån värden
■ Kvartalsvärden

utrustning. Aktiviteten inom det kommersiella byggsegmentet, som är det viktigaste för maskinuthyrning, sjönk för tredje året i rad. Däremot steg aktiviteten inom bostadsbyggande till historiskt höga nivåer och även aktiviteten inom infrastruktur var gynnsam. Regionens gruvindustri visade positiv utveckling. Totalt sjönk orderingen cirka 1% i lokal valuta.

Sydamerika

I Sydamerika, 3% (3) av Gruppens ordergång, förbättrades den sammantagna efterfrågan jämfört med fjolårets svaga marknad. Utvecklingen för gruvindustrin var positiv och efterfrågan från industrikunder steg också. Orderingen steg 12% i lokal valuta.

Ordergång och fakturering

	2003	2002	Totalt förändring, %	Volymförändring, %	Strukturförändring, %	Prisförändring, %	Valutaförändring, %
Ordergång							
Kompressorteknik	16 480	16 334	+1	+6	+1	+1	-7
Maskinuthyrning	10 414	12 829	-19	-5	0	+2	-16
Industriteknik	10 528	11 502	-8	0	+2	0	-10
Anläggnings- och gruvteknik	7 980	7 633	+5	+7	+3	+2	-7
Elimineringar	-253	-352					
Atlas Copcogruppen	45 149	47 946	-6	+2	+1	+1	-10
Orderstock, 31 december	4 095	3 934					
Fakturering							
Atlas Copco-gruppen	44 619	47 562	-6	+2	+1	+1	-10

För ytterligare detaljer och kommentarer, se även affärsområdessektionerna på sidorna 20-27.

Europa

Efterfrågan i Europa, 35% (32) av Gruppens orderingsgång, förbättrades gradvis under året. Sammantaget var den något bättre än året innan. Östeuropa, främst Ryssland, upplevde stark tillväxt av efterfrågan och några betydelsefulla marknader i Västeuropa, främst Storbritannien och Spanien, noterade en utveckling över snittet. I Norden, Frankrike och Tyskland var efterfrågan för perioden som helhet oförändrad, dock förbättrades den under senare delen av året. Den italienska marknaden var svag under hela året. I Västeuropa var efterfrågan från bygg- och anläggningsindustrin kvar på en låg nivå, medan den förbättrades från tillverknings- och processindustrin. Kunderna fortsatte efterfråga mer eftermarknadsprodukter och tjänster. I regionen steg orderingsgången med närmare 7% i lokal valuta, varav cirka 2 procentenheter kunde hänföras till förvärv.

Afrika/Mellanöstern

I Afrika/Mellanöstern, 6% (5) av Gruppens orderingsgång, fortsatte efterfrågans positiva utveckling från gruvindustrin i södra Afrika. I Nordafrika och på de flesta marknader i Mellanöstern var efterfrågan relativt god, även om den påverkades temporärt av kriget i Irak. Orderingsgången steg 4% i lokal valuta.

Asien/Australien

Efterfrågan i Asien/Australien, 14% (12) av Gruppens orderingsgång, förstärktes ytterligare i förhållande till ett starkt 2002.

Geografisk fördelning av orderingsgången, %

	Kompressor- teknik	Maskin- uthyrning	Industri- teknik	Anlägg- nings- och gruvteknik	Gruppen
Nordamerika	13	100	50	16	42
Sydamerika	4		1	8	3
Europa	51		40	42	35
Afrika/Mellanöstern	6		3	15	6
Asien/Australien	26		6	19	14
Totalt	100	100	100	100	100

Orderingsgång per kundkategori, %

	Kompressor- teknik	Maskin- uthyrning	Industri- teknik	Anlägg- nings- och gruvteknik	Gruppen
Bygg- och anläggning	13	63	38	45	35
Tillverkning	40	6	45		26
Process	28	12	2		13
Gruvor	3			46	10
Service	7	12			6
Övriga	9	7	15	9	10
Totalt	100	100	100	100	100

Kina visade mycket stark utveckling. De flesta andra marknader och segment i regionen påvisade också ett förbättrat affärsklimat och Japan stabiliserades efter ett antal svaga år. Orderingsgången steg med cirka 20% i lokal valuta.

Ekonomisk översikt och analys

	2003	2002*	2002
Fakturering	44 619	47 562	47 562
Rörelseresultat	5 310	5 261	-1 689
Rörelsemarginal, %	11.9	11.1	-3.6
Resultat efter finansiella poster	4 913	4 481	-2 469
Vinstmarginal, %	11.0	9.4	-5.2
Resultat per aktie, SEK	15.62	13.88	-18.55
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16.8	12.3	-3.2
Avkastning på eget kapital, %	16.0	10.9	-16.2

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

Gruppens fakturering sjönk 6% till MSEK 44 619 (47 562), påverkad av negativa valutaomräkningseffekter på 10%. Volymen

steg 2% för jämförbara enheter, främst tack vare affärsområdena Kompressor-teknik (+5%) och Anläggnings- och gruvteknik (+6%), men delvis motverkad av Maskinuthyrnings volymminskning (-5%) och Industritekniks oförändrade utveckling. Priserna steg 1% och strukturella förändringar (förvärv och avyttringar) adderade 1% till faktureringen. Se även avsnitten om affärsområdena samt not 2.

Under tredje kvartalet 2002 bokförde Atlas Copco en nedskrivning av goodwill relaterad till förvärv inom affärsområdet Maskinuthyrning på MSEK 6 950. Nedskrivningen av goodwill är inkluderad i det redovisade rörelseresultatet för 2002, men för att underlätta jämförelsen har den exkluderats från analysen av resultat och avkastning.

Resultat

Rörelseresultatet steg 1% till MSEK 5 310 (5 261) och rörelsemarginalen ökade till 11.9% (11.1). Resultatet påverkades av

Nyckeltal per affärsområde

	Fakturering		Rörelseresultat		Omstrukturerings kostnader		Avkastning på sysselsatt kapital, %		Investeringar i anläggningar inkl hyresmaskiner	
	2003	2002	2003	2002*	2003	2002	2003	2002*	2003	2002
Kompressor-teknik	16 045	15 993	2 962	3 005	-	-	67	68	467	387
Maskinuthyrning	10 414	12 829	837	686	-	-	5	3	2 171	2 019
Industriteknik	10 526	11 481	1 051	1 050	-	-48	15	14	247	296
Anläggnings- och gruvteknik	7 894	7 618	675	680	-54	-68	18	20	538	434
Elimineringar/ gruppgemensamma funktioner	-260	-359	-215	-160					-18	-27
Totalt för Gruppen	44 619	47 562	5 310	5 261	-54	-116	17	12	3 405	3 109

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

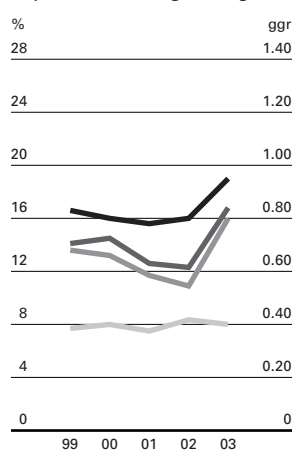
omstruktureringskostnader på MSEK 54 inom affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik. Föregående år ingick omstruktureringskostnader på MSEK 68 och MSEK 48 inom affärsområdena Anläggnings- och gruvteknik respektive Industriteknik. Avskrivningar på goodwill var MSEK 131 lägre 2003 jämfört med 2002 på grund av nedskrivningar som gjordes under tredje kvartalet 2002 vilket minskade basen för avskrivningar. Exklusive samtliga dessa poster var rörelseresultatet MSEK 5 233 (5 377), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 11.7% (11.3). Den negativa påverkan från valutakursförändringar, främst den amerikanska dollarns försvagning, var MSEK -1 120 och cirka 1 procentenhet på rörelsemarginalen. Högre faktureringsvolym, en gynnsam försäljningsmix, effektivitetsförbättringar samt prisökningar kompenserade den stora negativa valutaeffekten.

Avskrivningar uppgick till MSEK 3 313 (3 956), varav hyresmaskiner svarade för MSEK 1 960 (2 333), fastigheter och maskiner för MSEK 805 (943) och avskrivningar på immateriella tillgångar för MSEK 548 (680). Gruppen tillämpar en avskrivningsperiod på 40 år för den goodwill som uppstod i samband med förvärvet av de amerikanska företagen Milwaukee Electric Tool (förvärvades 1995), Prime Service (1997) och Rental Service Corporation (1999) samt upp till 20 år för andra förvärv. Se även not 12.

Avkastning på sysselsatt kapital förbättrades till 16.8% (12.3) och avkastning på eget kapital till 16.0% (10.9). Gruppen använder en sammanvägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) på 8.7%, vilket motsvarar en kapitalkostnad före skatt på cirka 13%, som minimikrav på avkastning för investeringar.

Rörelseresultatet för affärsområdet **Kompressorteknik** minskade med MSEK 43 till MSEK 2 962 (3 005), motsvarande en marginal på 18.5% (18.8). Rörelseresultatet och marginalen påverkades kraftigt av negativa valutaeffekter, cirka 2 procentenheter på marginalen, vilket i stor utsträckning kompenserades av högre faktureringsvolym, höjda priser och effektivitetsförbättringar. Avkastningen på sysselsatt kapital låg kvar på en mycket hög nivå, 67% (68).

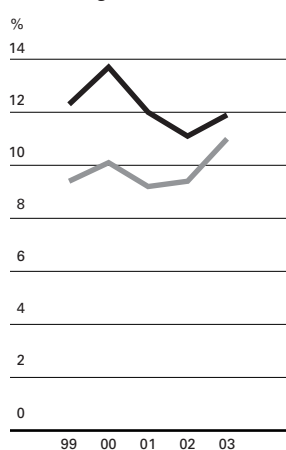
Avkastning och kapitalomsättningshastighet

■ Kapitalomsättningshastighet*, ggr
 ■ Avkastning på sysselsatt kapital*, %
 ■ Avkastning på eget kapital*, %
 ■ Genomsnittlig kapitalkostnad efter skatt, %

*) Exklusive nedskrivningar av goodwill 2002.

Vinstmarginal

■ Rörelsemarginal*
 ■ Vinstmarginal efter finansiella poster*

Rörelseresultatet för affärsområdet **Maskinuthyrning**, inklusive ordinarie goodwillavskrivningar, steg till MSEK 837 (686), trots den stora negativa påverkan från valutaomräkningseffekter. Marginalen var 8.0% (5.3). Ett framgångsrikt arbete med hyrorna, ett bättre utnyttjande av hyresflottan och lägre rörelsekostnader påverkade rörelsemarginalen positivt, medan hyresintäkternas volymminskning och kostnadsökningen för ersättningar till anställda och försäkringar hade negativ påverkan. Nedskrivningen av goodwill i tredje kvartalet 2002 minskade avskrivningskostnaderna med MSEK 131 under 2003. Vinstmarginalen före icke kassapåverkande poster såsom avskrivningar (EBITDA) ökade till 27.6% (26.5). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 5% (3) och 10% (6) på det operativa kapitalet (exklusive goodwill).

Rörelseresultatet för affärsområdet **Industriteknik** var i stort sett oförändrat på MSEK 1 051 (1 050). Rörelsemarginalen ökade till 10.0% (9.1). Orsaken till marginalens förbättring var främst en positiv försäljningsmix mellan industriverktyg och professionella elverktyg samt minskade produktionskostnader, vilket mer än väl kompenserade en negativ effekt av valutakursförändringar med ungefär 0.5 procentenheter. Föregående års resultat inkluderade MSEK 48 i omstruktureringskostnader inom divisionen Atlas Copco Electric Tools, främst relaterad till flytten av viss monteringsverksamhet från Tyskland till Tjeckien. Avkastningen på sysselsatt kapital förbättrades till 15% (14).

Rörelseresultatet för affärsområdet **Anläggnings- och gruvteknik** uppgick till MSEK 675 (680), motsvarande en marginal på 8.6% (8.9). Försvagningen av den amerikanska dollarn hade en kraftigt negativ inverkan på resultatet och rörelsemarginalen påverkades med mer än 2 procentenheter. Detta motverkade de högre faktureringsvolymerna och prisökningarna. Omstruktureringskostnader för flytten av gruvlastarverksamheten från Portland i USA till Örebro belastade resultatet med MSEK 54 (68). Avkastningen på sysselsatt kapital, inklusive omstruktureringskostnader, var 18% (20).

Gruppens finansnetto uppgick till MSEK -397 (-780), varav räntenettot utgjorde MSEK -386 (-722). Räntekostnaderna sjönk märkbart tack vare ett starkt kassaflöde, en svagare amerikansk dollar och lägre effektiva räntor. Valutakursdifferenser uppgick till MSEK -11 (-62) och övriga finansiella intäkter var MSEK 0 (4).

Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella poster steg med MSEK 432 till MSEK 4 913 (4 481), motsvarande en vinstmarginal på 11.0% (9.4). Den totala negativa effekten av valutakursförändringar var cirka MSEK 1 020.

Årets skattekostnad var MSEK 1 619 (1 513), vilket motsvarar 33.0% (33.8) av resultatet efter finansiella poster. Se även not 9.

Årets nettovinst uppgick till MSEK 3 274 (2 909). Vinsten per aktie uppgick till SEK 15.62 (13.88), en ökning med 13%.

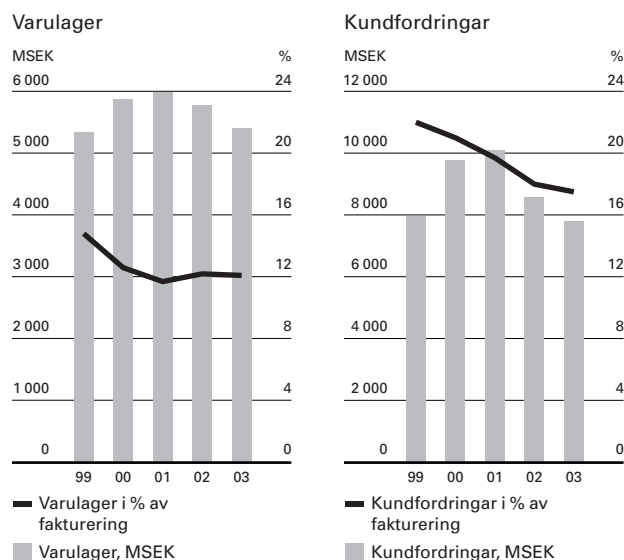
Balansräkning

	2003	2002	2002*
Totala tillgångar	45 862	48 668	54 684
Nettoskuldsättning	7 613	13 694	13 694
Skuldsättningsgrad, %	36.1	67.3	51.9
Andel eget kapital, %	45.9	41.8	48.2

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

Gruppens totala tillgångar sjönk 6% till MSEK 45 862 (48 668).

Totala tillgångar exklusive likvida medel minskade 12%, främst på grund av valutaomräkningseffekter som orsakades av en

starkare svensk krona (cirka 11%). Nedgången påverkades också av en minskning av anläggningstillgångar och en minskning av rörelsekapitalet. Kassa, bank och kortfristiga placeringar ökade till MSEK 4 178 (1 356) som ett resultat av det starka kassaflödet.

Kapitalomsättningshastigheten ökade till 0.95 (0.83). Den förbättrade kapitalomsättningshastigheten för 2003, som speglar ett lägre genomsnittligt kapital, berodde delvis på effekterna av nedskrivningen av goodwill under tredje kvartalet 2002.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna i hyresmaskiner uppgick till MSEK 2 681 (2 144), medan försäljningen av begagnade maskiner uppgick till MSEK 1 506 (1 402). Nettoinvesteringarna i hyresmaskiner steg således till MSEK 1 175 (742), vilket återspeglar en återgång till en mer normal nivå på ersättningsinvesteringar.

Investeringar i byggnader och maskiner uppgick till MSEK 724 (965), något lägre än de årliga avskrivningarna. Investeringar i ny utrustning gjordes i flera tillverkningsenheter. Stora investeringar i maskiner gjordes i Kompressor-tekniks fabrik i Antwerpen, Belgien, i Milwaukee Electric Tools fabriker i USA, Anläggnings- och gruvtekniks fabrik i Örebro samt i Maskinuthyrningsverksamheten i USA.

Övriga investeringar, finansiella och immateriella, uppgick till MSEK 324 (349), vilket främst kan hänföras till aktivering av vissa utvecklingskostnader.

Varulager och kundfordringar

Varulagrets värde i relation till faktureringen minskade till 12.1% (12.2). Om Maskinuthyrning exkluderas var andelen 14.7% (15.0).

Kundfordringar i relation till fakturering uppgick till 17.5% (18.0). Minskningen var främst ett resultat av att samtliga affärsområden förbättrade kontrollen av sina kundfordringar.

Kassaflöden och nettoskultsättning

Vid årsskiftet uppgick de likvida medlen till MSEK 4 178 (1 356), motsvarande 9% (3) av faktureringen. Ökningen kommer av ett

starkt kassaflöde och begränsade möjligheter att effektivt betala av långfristiga räntebärande skulder.

Det kassamässiga rörelseöverskottet efter skatt (fakturering minus rörelsekostnader efter återföring av icke kassaposter, såsom avskrivningar och efter skatt) uppgick till MSEK 6 799 (6 922), motsvarande 15% (15) av Gruppens fakturering.

Rörelsekapitalet minskade med MSEK 863 (377). Detta orsakades främst av att leverantörsskulderna ökade, vilket avspeglar att fler ersättningsinvesteringar i hyresflottan genomförts med betalningsvillkor upp till 180 dagar, samtidigt som aktiviteter för att minska kapitalbindningen varit framgångsrika. Nettoinvesteringar i materiella och övriga anläggningstillgångar uppgick till MSEK 2 053 (1 700), främst då investeringar i hyresmaskiner ökade. Det operativa kassaflödet före förvärv och utdelningar uppgick till MSEK 5 609 (5 599), vilket motsvarar 13% (12) av Gruppens fakturering. Nettot av företagsförvärv och avyttringar var MSEK 770 (712), varav majoriteten relateras till förvärvet av DreBo inom affärsområdet Industri-teknik.

Nettokassaflödet före förändring av räntebärande skulder, men efter betald utdelning på MSEK 1 219 (1 165), uppgick till MSEK 3 620 (3 722).

Gruppens nettoskultsättning, dvs skillnaden mellan räntebärande skulder och likvida medel, uppgick till MSEK 7 613 (13 694), varav avsättningar till pensioner var MSEK 1 792 (1 778). Denna påverkades av det starka kassaflödet samt av valutomräkningsdifferenser som uppgick till MSEK 2 461. Skultsättningsgraden, dvs nettoskultsättning i relation till eget kapital, var 36% (67).

Kassaflödesanalys i sammandrag

	2003	2002
Kassamässigt rörelseöverskott efter skatt	6 799	6 922*
varav återlagda avskrivningar	3 313	3 956*
Förändring av rörelsekapital	863	377
Rörelsens kassaflöde	7 662	7 299
Investeringar i anläggningar	-3 405	-3 109
Försäljning av anläggningar	1 676	1 758
Företagsförvärv/avyttringar	-770	-712
Övriga investeringar, netto	-324	-349
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 823	-2 412
Utdelningar	-1 219	-1 165
Nettokassaflöde	3 620	3 722

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

Eget kapital

Den 31 december 2003 uppgick Gruppens eget kapital inklusive minoritetsintressen till MSEK 21 068 (20 354). Eget kapital per aktie uppgick till SEK 101 (97). Andelen eget kapital av de totala tillgångarna utgjorde 46% (42). Vid årsskiftet uppvisade Atlas Copco ett marknadsvärde på Stockholmsbörsen om MSEK 52 369 (34 552), vilket är 249% (171) av redovisat eget kapital.

Förändring av eget kapital (exklusive minoritetsintressen)

	2003	2002
Vid årets början	20 194	27 568
Utdelning till aktieägare	-1 205	-1 153
Avsättning/återföring, orealiserad värdeförändring avseende personaloptioner	138	-138
Årets omräkningsdifferens	-1 386	-2 194
Årets resultat	3 274	-3 889
Vid årets slut	21 015	20 194

Asbestmål i USA

Den 31 december 2003 ingick Atlas Copco i totalt 192 asbestmål med totalt 26 198 individer som käranden. Det är viktigt att notera att inte i något av dessa mål har en produkt från

Atlas Copco identifierats. Atlas Copco är endast en svarande i dessa mål, i vilka det genomsnittliga antalet svaranden per mål uppgår till 151. Gruppen har inte ansett det vara nödvändigt att göra några avsättningar relaterat till dessa pågående fall.

Produktutveckling

	2003	2002		
Kostnader för forskning och utveckling				
– kostnadsförda under året	878	900		
– aktiverade under året (netto efter avskrivningar)	287 (216)	302 (284)		
Totalt (netto efter avskrivningar)	1 165 (1 094)	1 202 (1 184)		
– i % av faktureringen*	3.4	3.5		

*) Exklusive affärsområdet Maskinuthyrning.

Kontinuerlig forskning och utveckling för att säkerställa innovativa produkter är avgörande för att Atlas Copcos divisioner ska kunna bibehålla sin konkurrenskraft. På dessa aktiviteter, inklusive aktiverade utvecklingskostnader, spenderades MSEK 1 165 (1 202), vilket motsvarar 3.4% (3.5) av faktureringen. För ytterligare information, se respektive affärsområde. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendationer RR 15, som trädde i kraft den 1 januari 2002, har vissa utvecklingskostnader redovisats som tillgång i de fall produkten är tekniskt och kommersiellt genomförbar. Aktiverade kostnader kommer att skrivas av över produktens bedömda ekonomiska livslängd.

Miljöpåverkan

Atlas Copco strävar efter att bedriva sin verksamhet på ett sätt som inte skadar miljön samtidigt som gällande miljölagstiftning följs i verksamheten och i processerna. Gruppen bedriver verksamhet som kräver tillstånd enligt svensk miljölagstiftning i fem svenska bolag. Verksamheten omfattar framförallt bearbetning och montering av komponenter och tillståndsvillkoren avser bland annat utsläpp till vatten och luft samt buller.

Till stöd för miljöarbetet har Atlas Copco en koncernövergripande miljöpolicy. Gruppen har etablerat ett miljöråd, där samtliga affärsområden representeras. Miljörådet ska informera om denna policy internt och säkerställa att nödvändiga processer och rutiner finns för miljörapportering.

Policyn slår fast att samtliga divisioner inom Atlas Copco-

gruppen ska införa miljöledningssystem och att större tillverkningsenheter ska certifieras i enlighet med ISO 14001.

Under året blev tre enheter ISO 14001-certifierade, dessutom tillkom genom förvärv ytterligare en ISO 14001-certifierad enhet. Sammantaget uppgick andelen ISO 14001-certifierade produktionsenheter till 81% (80).

Miljömässiga och ergonomiska aspekter har under flera år utgjort en integrerad del av processen för produktutveckling. Under året utvecklades ett nytt sortiment slipmaskiner som är återvinningsbara till 95%. För de flesta produkter är påverkan på miljön större under den tid de används jämfört med deras påverkan under tillverkningen. Ett bra exempel på hur produktutvecklarna försöker minska produktens miljöpåverkan är sortimentet kompressorer med reglerbar hastighet som förbrukar närmare 35% mindre energi än en vanlig kompressor.

Se även Hållbarhetsredovisningen på sidorna 61–72.

Koncernens styrning

Inom Atlas Copco-gruppen omfattar begreppet ”koncernens styrning”, strukturen och processerna för verksamhetens styrning, ledning och kontroll.

Styrelsens verksamhetsbeskrivning 2003

Vid bolagsstämman i april 2003 valdes nio styrelsemedlemmar, varav en är VD och koncernchef. Dessutom tillkommer två medlemmar som är utsedda av fackföreningar, vilka har var sin personlig suppleant.

Under 2003 sammanträdde styrelsen sex gånger, varav en gång utanför Sverige och en gång per capsulam. Varje sammanträde följde en godkänd agenda. Medlemmar från koncernledningen deltog ofta på styrelsemötena. Mellan mötena hade ordföranden regelbunden kontakt med VD och koncernchefen. Varje styrelsemedlem fick av VD och koncernchefen en skriftlig uppdatering av viktigare händelser och verksamhetens utveckling under de månader inga styrelsemöten hållits.

Styrelsen har antagit skriftliga regler för sitt interna arbete. Dokumentet anger regler för:

- minsta antalet styrelsemöten och när de ska hållas under året,
- de punkter som normalt ska ingå i agendan på varje styrelsemöte,
- när styrelsematerialet ska vara tillgängligt före varje möte,
- fördelningen av uppgifter till ordförande, ersättningskommittén och revisionskommittén samt
- distribution av pressinformation och sekretess.

Styrelsen har också antagit skriftliga instruktioner för:

- den operativa och legala strukturen,
- fördelningen av uppgifter mellan styrelsen och VD och koncernchefen,
- rapportering i enlighet med de interna instruktionerna i

”The Way We Do Things”, Atlas Copco-gruppens principer, riktlinjer och instruktioner,

- frågor som alltid kräver styrelsebeslut,
- i vilken ordning de vice VD-arna ska tjänstgöra vid VDs frånvaro samt
- rapportering från externa revisorer till styrelsen.

Större frågor som styrelsen behandlat under året är ett antal förvärv, en strategisk översyn av företaget och av de fyra respektive affärsområdena samt ett reviderat strategidokument för Gruppen.

Gruppens processer och interna styrning

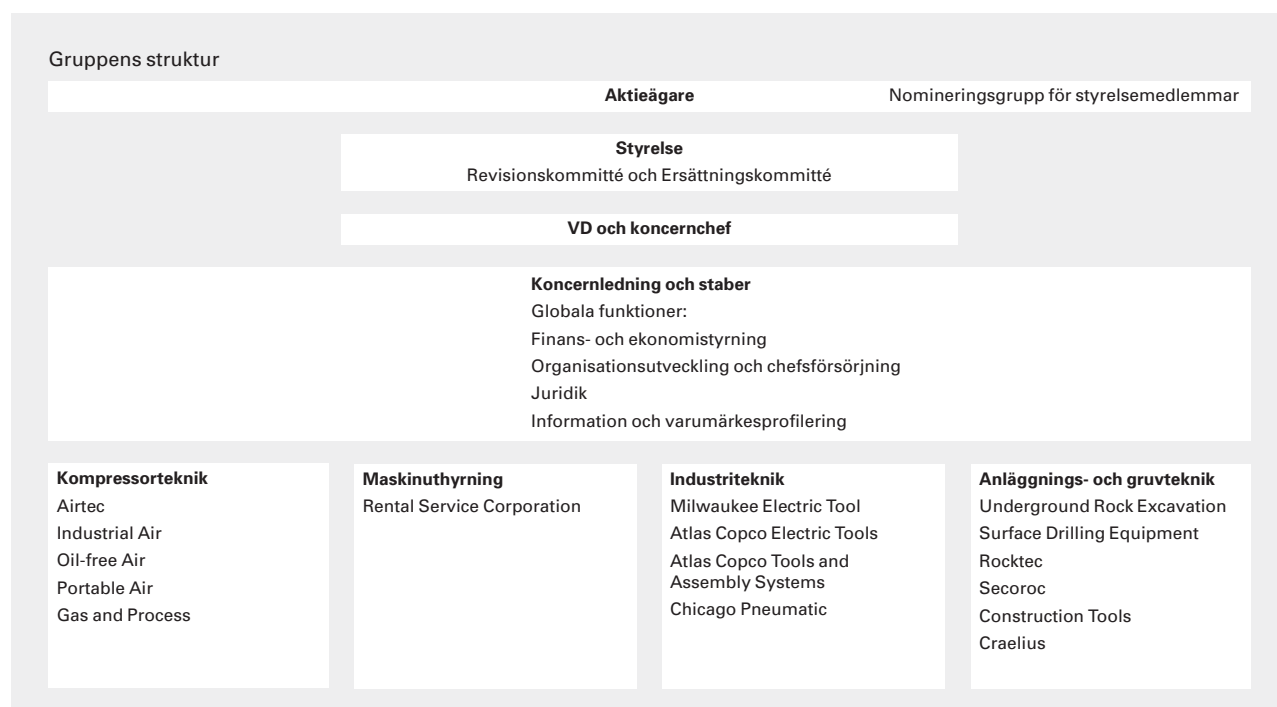
Atlas Copco har infört en hög standard och effektiva processer för att skapa lönsam tillväxt. Atlas Copcos policies, principer, riktlinjer och instruktioner finns i ”The Way We Do Things”, en intern databas tillgänglig för samtliga anställda genom Atlas Copcos intranät. Ledningen på olika nivåer ansvarar för införandet av dessa processer i deras respektive ansvarsområde. Processerna omfattar interna kontrollrutiner liksom transparens i den finansiella rapporteringen.

Atlas Copco har en lång tradition av att erbjuda en säker och hälsosam arbetsmiljö och att utveckla produkter som är ergonomiska och minimerar påverkan på miljön. Policies som rör affärsetik samt sociala och miljörelaterade handlingar sammanfattas i Atlas Copcos affärskod. Koden tillämpas inom hela Atlas Copco-gruppen.

Nomineringsprocess för styrelsemedlemmar

Följande process, vilken beslutades på bolagsstämman i april 2003, har följts för att nominera styrelsemedlemmar, vilka kommer att presenteras och föreslås för val vid bolagsstämman 2004;

I november 2003 tillkännagav styrelsens ordförande, Sune Carlsson, namnen på representanter för fyra av de största aktieägarna, vilka under hans ledning arbetade fram ett förslag

till styrelse, vilket kommer att presenteras på bolagsstämman 2004 för beslut. Förutom ordförande var representanterna Marcus Wallenberg, Investor, Björn C. Andersson, SHB/SPP, Harry Klagsbrun, SEB samt Björn Franzon, Fjärde AP-fonden. Samtliga dessa ägare är baserade i Sverige.

Ordföranden gjorde en utvärdering av styrelsens och dess medlemmars arbete under året. Därefter presenterade han sin utvärdering av behoven av speciell kompetens i styrelsen och jämförde dessa med de resurser som finns inom styrelsen för denna kommitté.

Ersättningskommittén

Arvoden till ordförande och styrelsemedlemmar utgår i enlighet med vad som beslutas vid bolagsstämman.

1999 tillsatte styrelsen en ersättningskommitté där ordföranden Sune Carlsson, Jacob Wallenberg och Kurt Hellström ingick som medlemmar under 2003. Kommittén lämnar förslag om ersättning till VD och koncernchef till styrelsen för beslut. Kommittén stödjer även VD och koncernchef när det gäller att bestämma kompensation till koncernledningens övriga medlemmar.

Under 2003 godkände kommittén en ersättningspolicy för VD och koncernchef samt för koncernledningens övriga medlemmar. Policyn, som är ämnad att säkerställa att ersättningar lämnas på ett rättvist och konsekvent sätt, täcker ersättningar (baslön, plan för rörlig ersättning, långsiktiga personaloptioner), förmåner (pensionsutfästelser, sjukförmåner och förmånsbil) samt avgångar (pensionering, uppsägningstid samt avgångsvederlag). Baslönen bestäms av befattningen och den övergripande prestationen och den rörliga ersättningen är för att man uppnått fastställda mål. Principen att ha långsiktig optionsplan är för att ledningen ska arbeta i linje med ägarnas

intressen, därför finns program för optioner/syntetiska personaloptioner.

För principer, ersättningar och andra arvoden till VD och koncernchef samt till övriga medlemmar i koncernledningen, liksom personaloptioner och syntetiska personaloptioner, tilldelning och innehav, se not 4.

Revisionskommitté

I revisionskommittén som etablerades 2002 ingick ordföranden Sune Carlsson, Ulla Litzén och Thomas Leysen som medlemmar under 2003.

Denna kommitté agerar som kvalificerad rådgivare till styrelsen för val av revisorer och vid granskning av revisionsprocessen. Inom deras ansvarsområde har redovisningskommittén befogenhet att genomföra eller låta genomföra undersökningar i samtliga frågor.

Under 2003 hade kommittén 3 sammanträden och den externa revisorn deltog vid samtliga tillfällen. Arbetet fokuserades på revisionen av ”hard close” per september och på uppföljande ärenden vid årsskiftet. Under året har kommittén antagit en skriftlig arbetsordning.

Extern revision

På bolagsstämman 2002 utsågs revisionsfirman KPMG Bohlins AB, Sverige, till revisorer, med auktoriserade revisor Stefan Holmström som ansvarig för revisionen, för perioden fram till bolagsstämman 2006.

Bolagets externa revisor rapporterade personligen sina observationer och presenterade samtidigt sin syn på kvaliteten på den interna kontrollen inom Gruppen på styrelsemötena i februari 2003 och 2004.

Styrelsens sammansättning

Namn	Född	Nationalitet	Funktion	Medlem sedan	Revisionskommitté	Ersättningskommitté
Sune Carlsson	1941	Svensk	Ordförande	1997	Ordförande	Ordförande
Jacob Wallenberg	1956	Svensk	Vice Ordförande	1998		Medlem
Gunnar Brock	1950	Svensk	VD och koncernchef	2002		
Kurt Hellström	1943	Svensk		1999		Medlem
Ulla Litzén	1956	Svensk		1999	Medlem	
Thomas Leysen	1960	Belgare		2001	Medlem	
Charles E. Long	1940	Amerikan		2002		
Anders Ullberg	1946	Svensk		2003		
Staffan Bohman	1949	Svensk		2003		
Bengt Lindgren	1957	Svensk	Personalrepresentant	1990		
Håkan Hagerius	1942	Svensk	Personalrepresentant	1994		

Ytterligare information om styrelsemedlemmarna, se sidan 76–77.

Implementering av internationella redovisningsprinciper

I september 2003 antog Europeiska kommissionen en föreskrift som stödjer International Accounting Standards (IAS) och bekräftade att dessa skulle vara tvingande från 2005 under de villkor som bestämts i IAS Regulation, vilka antogs av Europaparlamentet och av Europarådet 2002. IAS redovisningsprinciper kräver att samtliga företag listade inom EU ska förbereda sin koncernredovisning i enlighet med de rekommendationer som utfärdats av International Accounting Standards Board.

Koncernledningen följer utvecklingen inom redovisningen löpande, främst svenska redovisningsprinciper, men också det IAS föreskriver. Under senare år har svenska redovisningsprinciper, så som de föreskrivs av Redovisningsrådet, harmoniserats med International Financial Reporting Standards (IFRS). Denna harmonisering har minskat skillnaderna mellan de redovisningsprinciper som används av Gruppen och de som krävs enligt IFRS. Gruppen har dock ett pågående projekt där samtliga gällande redovisningsprinciper som för närvarande tillämpas ses över för att försäkra sig om att rekommendationerna följs 2005. Vid behov kommer projektgruppen ge förslag på reviderade instruktioner för Gruppens rapportering, liksom överväga behovet av utbildning av personal som arbetar med redovisning och rapportering i Gruppen.

Baserat på projektets status kommer två rekommendationer, som avser redovisning av pensionsförmåner, avsatta enligt förmånsplan samt finansiella instrument, inklusive säkring, att påverka företagens resultat och finansiella ställning. Dessutom kommer redovisningen av goodwill att påverkas av förslag till förändringar som behandlas under IFRS. Dessa beskrivs mer ingående i följande avsnitt.

Förmåner till anställda

Gruppen har ett antal förmånsplaner och sjukförsäkringsförmåner för pensionärer som tidigare har redovisats i enlighet

med redovisningsprinciper som tillämpas i respektive land. Som redovisats under framtida förändringar av redovisningsprinciper kommer Gruppen att implementera svenska redovisningsprincipen RR 29, Ersättningar till anställda, från den 1 januari 2004. Den svenska redovisningsprincipen överensstämmer i allt väsentligt med IAS 19 Ersättningar till anställda.

Den negativa engångseffekten av denna förändring hänförs direkt till eget kapital i enlighet med RR 5 Redovisning av byte av redovisningsprincip och har ingen påverkan på kassaflödet. Engångseffekten på eget kapital, netto efter skatter, kommer att uppgå till cirka MSEK 450.

Detta är en ren redovisningsförändring och därmed påverkas inte Gruppens förpliktelser vad gäller pensionsförmåner och andra anställningsförmåner.

Finansiella instrument, inklusive säkring

IAS 39 kräver att alla derivat redovisas som antingen tillgångar eller skulder i den finansiella rapporteringen och att alla derivat mäts till verkligt värde. Rekommendationen kräver också att andra tillgångar och skulder, som inte är derivat, mäts till verkligt värde. Under speciella omständigheter kan risksäkring "hedge accounting" tillåtas, vilket kan motverka effekter på resultatet av förändringar av derivatens verkliga värde. För närvarande är bedömningen att den mest betydande påverkan av att implementera IAS 39 kommer att vara justeringar av verkligt värde för derivat och lån relaterade till finansieringsverksamheten.

Redovisning av goodwill

I ett utkast till rekommendation, utgiven av International Accounting Standards Board i december 2002, föreslås att goodwill inte ska skrivas av utan att eventuellt nedskrivningsbehov ska prövas minst en gång per år eller oftare om förändrade förhållanden ger indikation om att värdet av goodwill kan ha sjunkit. Det årliga beloppet för avskrivning av goodwill finns beskrivet i not 12.

Personal

	2003	2002
Genomsnittligt antal anställda, totalt	25 707	25 787
Sverige	2 622	2 578
Utlandet	23 085	23 209
Affärsområden		
Kompressortechnik	8 888	8 625
Maskinuthyrning	5 378	6 094
Industriteknik	5 652	5 798
Anläggnings- och gruvteknik	5 183	4 706
Gruppgemensamma funktioner	606	564

Under 2003 sjönk det genomsnittliga antalet anställda i Atlas Copco-gruppen med 80 till 25 707 (25 787). Se även not 4. Vid årsskiftet hade Gruppen totalt 25 958 (25 705) anställda. För jämförbara enheter minskade antalet anställda med 416 från 31 december 2002, medan 669 anställda tillkom genom förvärv.

Aktierelaterade incitamentsprogram

Under 1997–1999 erbjöds ledande befattningshavare att, som en del av deras ersättning, kostnadsfritt förvärva köpoptioner, vilka utställts av tredje part. Optionerna har en löptid på 5 år. De kan överlätas och är inte avhängiga av anställning inom Atlas Copco-gruppen.

Sammanställning av program för köpoptioner

Tilldelningsår	1997	1998	1999
Initialt antal anställda	27	26	26
Förfallodag	14 feb 2003	13 feb 2004	11 feb 2005
Lösenpris/tilldelningsvärde (SEK)	285*	250*	257
Aktieslag	A	A	A
Antal, 1 jan 2003	54 191	61 135	60 812
Utnyttjat 2003, antal	0	6 063	6 646
Förfallit 2003, antal	54 191	-	-
Antal, 31 dec 2003	0	55 072	54 166

*) Omräkning för 1999 års nyemission.

Under 2000 beslutade styrelsen om att införa ett globalt aktierelaterat incitamentsprogram för nyckelpersoner inom Gruppen. Incitamentsprogrammet omfattar i huvudsak personaloptioner, som ger rätt att förvärva Atlas Copco A-aktier till ett förutbestämt lösenpris. I vissa länder (USA, Belgien, Kanada, Indien, Malaysia och Filippinerna) har av legala eller skattemässiga skäl istället erbjudits syntetiska personaloptioner. Syntetiska personaloptioner ger inte innehavaren rätt att förvärva aktier, utan de ger endast en rätt till kontantavräkning baserad på skillnaden mellan A-aktiens börskurs vid utnyttjande-

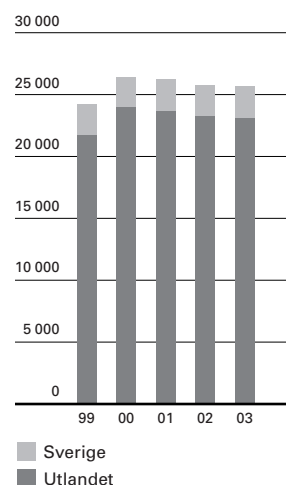
det och ett fastställt belopp (tilldelningsvärde), som motsvarar lösenpriset för syntetiska personaloptioner. Under åren 2000–2003 har årliga tilldelningar skett.

Villkoren för personaloptionerna/syntetiska personaloptioner är huvudsakligen följande: Löptiden är 6 år från tilldelningen. De blir möjliga att utnyttja med en tredjedel årligen under de första 3 åren. Om anställningen inom Gruppen upphör förfaller personaloptioner/syntetiska personaloptioner omedelbart till den del de inte blivit möjliga att utnyttja vid denna tidpunkt. Personaloptioner/syntetiska personaloptioner som är möjliga att utnyttja förfaller en månad (tilldelningar 2000 och 2001) respektive 3 månader (tilldelning 2002 och 2003) efter anställningens upphörande. Vid pension uppgår denna period till 12 månader. Personaloptioner/syntetiska personaloptioner tilldelas som en del av ersättningen och får inte överlätas. Lösenpriset/tilldelningsvärdet har motsvarat 110% av den genomsnittliga börskursen under en begränsad period i anslutning till respektive tilldelning.

Under 2003 har personaloptioner tilldelats, som omfattat totalt 447 768 aktier och 386 960 syntetiska personaloptioner. Det totala marknadsvärdet per den 31 december 2003 har beräknats uppgå till MSEK 51. Marknadsvärdet har beräknats med utgångspunkt från Black & Scholes värderingsmodell. Utifrån en historisk analys av Atlas Copco-aktiens rörlighet, liksom även för rörligheten hos jämförbara företag beräknas den uppgå till 35%. Då personaloptionerna/syntetiska personaloptioner inte kan överlätas har värdet minskats utifrån antagandet av förväntad personalomsättning och sannolikheten av dess utnyttjande före förfallodag. Personaloptionernas/syntetiska personaloptioners värde har följaktligen sänkts med 30% jämfört med det fulla värdet som värderats enligt Black & Scholes modell.

Syftet med programmet är att behålla nyckelpersoner och att inrikta deras prestationer i linje med aktieägarnas intressen. Vilka medarbetare som tilldelas personaloptioner/syntetiska personaloptioner avgörs från år till år. Urvalskriterierna baseras på deras position, resultat och arbetsinsats.

Medelantal anställda

Sammanställning av personaloptions- och aktierelaterade incitamentsprogram

Tilldelningsår	Personaloptioner				Syntetiska personaloptioner			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Initialt antal personer/anställda	120	142	145	138	28	118	125	127
Förfallodag	2006-04-26	2007-05-13	2008-05-12	2009-05-11	2006-04-26	2007-05-13	2008-05-12	2009-05-11
Lösenpris/tilldelningsvärde (SEK)	230	243	273	216	230	243	273	216
Aktieslag	A	A	A	A	A	A	A	A
Antal, 1 jan 2003	377 745	432 105	456 060	0	77 392	306 804	381 432	0
Tilldelat 2003, antal				447 768				386 960
Utnyttjat 2003, antal	41 768	11 408	0	0	8 292	20 267	0	0
Förfallit 2003, antal	23 955	29 481	18 426	2 764	8 292	12 897	13 820	8 292
Antal, 31 dec 2003	312 022	391 216	437 634	445 004	60 808	273 640	367 612	378 668

Kostnader för optionsprogram

Köptionsprogram 1997–1999 är utställt av tredje part och det bedöms inte medföra några framtida kostnader för bolaget eller någon utspädning för nuvarande aktieägare.

För att säkra leverans av aktier till personaloptionerna, betalning vid kontantavräkning av syntetiska personaloptioner samt sociala avgifter som kan uppkomma har avtal ingåtts med banker. Dessa avtal innebär att Atlas Copco måste ersätta banken för dess förlust i de fall marknadsvärdet är mindre än det överenskomna värdet vid slutet av optionernas löptid. Avtalet reglerar vidare att bolaget ska ersätta banken för dess kapitalkostnad under optionernas löptid.

I enlighet med avtalet för 2003 års tilldelning av personaloptioner, är bolaget betalningsansvarigt för mellanskillnaden mellan aktiekursen vid optionernas förfall i maj 2009 och anskaffningsvärdet på SEK 196. För 2002, 2001 och 2000 års tilldelning var motsvarande anskaffningsvärde SEK 248, 220 respektive 209. Per 31 december 2003, var det ingen negativ mellanskillnad mellan aktiepriset och värderingen vid förvärvet för något av åren 2000–2003.

Alla kostnader och intäkter för programmet har redovisats i resultaträkningen. Kapitalkostnad och kostnader för administration för samtliga års personaloptioner/syntetiska personaloptioner uppgick under 2003 till netto MSEK 5 (15).

Moderbolaget

Resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till MSEK 2 454 (1 365), varav koncernbidrag och utdelning från dotterbolag uppgick till MSEK 2 433 (1 763). Nettovinst efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till MSEK 2 049 (899). De disponibla vinstmedlen var MSEK 5 783 (4 801). Föregående år gjorde moderbolaget en nedskrivning av värdet på aktieinnehavet i Atlas Copco North America Inc. med MSEK 710 som en följd av nedskrivning av goodwill.

Finansiering

Moderbolagets balansomslutning minskade med MSEK 2 777 till MSEK 26 901. Vid årets slut 2003 uppgick kassa, bank och kortfristiga placeringar till MSEK 2 435 (37) och räntebärande skulder till MSEK 12 124 (15 894). Andelen eget kapital inklusive kapitalandel av obeskattade reserver uppgick till 51 % (43) av totala tillgångar.

Personal

Medelantalet anställda i moderbolaget var 72 (65). En sammanställning av ersättningar till samt könsfördelningen inom, före-

tagsledningen, dvs styrelseledamöter, verkställande direktör samt övriga medlemmar i koncernledning redovisas i not 4.

Sjukfrånvaro, %	2003-07-01–2003-12-31
Total sjukfrånvaro	1.2
sjukfrånvaro för män	1.3
sjukfrånvaro för kvinnor	1.1
långtidssjukfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	39.0
Sjukfrånvaro män	
anställda yngre än 30 år	0.3
anställda 30 – 49 år	0.5
anställda 50 och över	*
Sjukfrånvaro kvinnor	
anställda yngre än 30 år	1.0
anställda 30 – 49 år	*
anställda 50 år och över	0.2

*) Redovisas ej då grupperna är för små.

Fördelning av aktier

Vid årets slut uppgick Atlas Copcos aktiekapital till MSEK 1 048 (1 048). Varje aktie har ett nominellt värde av SEK 5. För ytterligare information, se sidan 73.

Vinstdisposition

Atlas Copco-gruppens fria egna kapital uppgick till MSEK 10 538 (9 363). Av detta åtgår MSEK 41 för avsättning till bundna reserver.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår en utdelning av SEK 7.50 (5.75) per aktie och disponibla vinstmedel efter utdelningen balanseras i ny räkning som beskrivs på sidan 56.

Kompressorteknik

- Volymökning på 6%.
- Kontinuerligt flöde av nya maskiner samt nya produkter och tjänster till eftermarknaden.
- Ökad närvaro på betydelsefulla marknader.
- Förvärv av Puska Pneumatic i Spanien.

Affärsområdet Kompressorteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför, distribuerar och utför service på oljefria och oljeinsprutade stationära kompressorer, portabla kompressorer, gas- och processkompressorer, expansionsturbiner, generatorer, luftbehandlingsutrustning (t ex tryckluftstorkar, kylare och filter) samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet har också egna resurser för grundläggande utveckling inom sina kärnområden. Affärsområdet erbjuder dessutom specialanpassad uthyrning av kompressorer och generatorer. Utveckling, tillverkning och montering är koncentrerad till Belgien, med ytterligare enheter i Brasilien, Frankrike, Indien, Italien, Kina, Storbritannien, Tyskland och USA.

Flervarumärkeskonceptet är viktigt för affärsområdet, som förutom Atlas Copco-varumärket äger ett antal andra varumärken. Dessa fokuserar på specifika kundsegment och/eller geografiska regioner.

Affärsområdets strategi är att ytterligare utveckla sin ledande position inom komprimerad luft genom att dra fördel av sin starka ställning i världen och öka marknadsnärvaron i Asien, Nordamerika, Mellanöstern och Östeuropa samt att kontinuerligt utveckla produkter och tjänster för att tillfredsställa kundernas ökande krav. Strategin omfattar även att utveckla marknaden för generatorer för mobil och tillfällig kraftgenerering samt för kompressorer för processgasapplikationer.

Kund och produktmix

Kompressorteknik har en varierad kundbas. Det största kundsegmentet är tillverknings- och processindustrin, vilket representerar mer än två tredjedelar av den fakturerade försäljningen. Bygg- och anläggningsindustrin är ett annat betydelsefullt segment, främst för portabla kompressorer och generatorer. Kunder finns också inom offentlig verksamhet och servicesektorn.

Produkterna är avsedda för ett brett spektrum av tillämpningar där tryckluft används antingen som kraftkälla inom tillverknings-, bygg- och anläggningsindustrin, eller som luft med en aktiv roll i industriella processer. Ren, torr och oljefri luft av hög kvalitet är att föredra när luften kommer i direktkontakt med slutprodukten. Här får tillbehör och service allt större

betydelse. Portabla kompressorer och dieseldrivna generatorer är en tillförlitlig kraftkälla för maskiner och verktyg inom bygg- och anläggningssektorn samt inom ett antal industriapplikationer. Gas- och processkompressorer levereras till olika processindustrier, såsom gas- och kraftverk.

Stationära industrikompressorer med tillhörande luftbehandlingsprodukter och dess eftermarknad svarar för cirka 75% av försäljningen. Portabla kompressorer, generatorer, specialuthyrning samt gas- och processkompressorer svarar för återstoden.

Konkurrenser

Kompressortekniks huvudkonkurrent på kompressormarknaden är Ingersoll-Rand. Andra konkurrenter är Kaeser, CompAir, Gardner-Denver, Sullair, Hitachi, Kobelco samt regionala och lokala konkurrenter. Inom marknaden för kompressorer för processgasapplikationer är huvudkonkurrenterna Siemens och MAN Turbo.

Marknadsöversikt

Den sammantagna efterfrågan på stationära industrikompressorer förbättrades under året. Den bästa utvecklingen visade Asien, i synnerhet Kina, och Östeuropa. Nordamerika och Västeuropa fortsatte att påverkas av ett lågt kapacitetsutnyttjande, vilket hämmade efterfrågan på maskiner. Kunder fortsatte att föredra kompressorer med låg energiförbrukning, lågt ljud och inbyggd luftbehandlingskapacitet. Dessa förbättrar arbetsplatsen och miljön och ger lägre driftskostnader. Efterfrågan förbättrades för eftermarknadens produkter och tjänster.

Portabla kompressorer och generatorer, som främst efterfrågas av entreprenörer genom uthyrningsföretag och distributörer, noterade en fortsatt låg aktivitet inom bygg- och anläggningsarbeten på de flesta marknader. Trots detta, förbättrades efterfrågan under årets senare del. Efterfrågan steg för specialanpassad uthyrning av oljefria kompressorer och generatorer.

Affärsutveckling

Investeringar i marknads- och produktutveckling låg kvar på fortsatt hög nivå och affärsområdet stärkte sin världsledande position inom kompressorverksamheten.

Stationära industrikompressorer gynnades av bättre efterfrågan, men också av effekter från ökad marknadsnärvaro, en bra produktportfölj och nyintroducerade produkter. Ordergången ökade såväl för maskiner som för eftermarknadens produkter och tjänster. Volymökningen var särskilt stark i Kina och Ryssland och eftermarknaden ökade på de flesta marknader.

Försäljningen av kompressorer med reglerbar hastighet (VSD), både oljefria och oljeinsprutade kompressorer, av andra produkter och tjänster som sparar energi och för

arbetsplatskompressorer med låga ljudnivåer fortsatte att växa.

Den svaga bygg- och anläggningsmarknaden påverkade försäljningen till relaterade kunder och försäljningen av portabla kompressorer och generatorer var inledningsvis lägre än föregående år. Försäljningen förbättrades under årets andra hälft, med stöd av stark efterfrågan från några regioner i Europa och några stora order. Faktureringen från specialanpassad utyrning förbättrades.

Samarbetet med de mest betydelsefulla affärsparterna på Internet fortsatte framgångsrikt.

I augusti förvärvades det spanska kompressorföretaget Puska Pneumatic S.A. Företaget säljer oljeinsprutade skruv- och kolvkompressorer, lamellkompressorer samt lufttorkar och har en väletablerad försäljnings- och serviceorganisation för industrin och fordonsindustrin i Spanien. Det ingår i divisionen Industrial Air och fortsätter arbeta under sitt etablerade varumärke. Förvärvet ligger i linje med strategin att öka närvaron på utvalda marknader för att nå fler kunder.

	2003	2002	2001
Orderingång	16 480	16 334	16 633
Fakturerad försäljning	16 045	15 993	16 873
Rörelseresultat	2 962	3 005	3 202
Rörelsemarginal, %	18.5	18.8	19.0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	67	68	69
Investeringar	467	387	536
Medelantal anställda	8 888	8 625	8 577

Orderingången steg 6% i volym för jämförbara enheter, vilket avspeglar en gradvis förbättrad marknad. Volymökningen, en prisökning på 1% och förvärv på 1% kompenserade mer än väl den stora negativa valutaeffekten på 7%.

Faktureringen uppgick till MSEK 16 045 (15 993), en volymökning på 5%. Rörelseresultatet sjönk till MSEK 2 962 (3 005), vilket motsvarar en marginal på 18.5% (18.8). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 67% (68).

Produktutveckling

Affärsområdet utvecklar nya produkter, maskiner samt produkter och tjänster för eftermarknaden, som ger kunderna betydande energibesparingar samtidigt som miljöpåverkan minskar. Nya produkter lanserades fortlöpande.

Sortimentet av oljefria kompressorer kompletterades med en ny vatteninsprutad skruvkompressor med reglerbar hastighet (VSD) och 55 kW, speciellt lämpliga för applikationer med högt tryck. Både portabla och stationära oljeinsprutade kompressorer med mycket låga ljudnivåer introducerades också. Dessutom introducerades fler luftbehandlingsprodukter samt produkter och tjänster till eftermarknaden som optimerar kompressorinstallationen och minimerar energianvändningen, såsom Air Optimizer® mjukvara för optimerad energianvändning och Air Scan® för att granska kompressorinstallationer.

Kompetensutveckling

Att kartlägga medarbetarnas kunskaper och se möjlig utvecklingspotential har fortsatt inom hela affärsområdet, vilket resulterat i mer utbildning och större rörlighet. Utvecklingen av ytterligare produkter och tjänster för eftermarknaden och av datorbaserad luftbehandlingsutrustning kräver dessutom mer utbildning av säljare och servicepersonal. En fokuserad eftermarknadsutbildning lanserades exempelvis i Kina.

Bengt Kvarnbäck

Oscar Duprix

Luc Hendrickx

Ronnie Leten

Filip Vandenberghe

André Schmitz

■ Andel av Gruppens totala fakturering 36%

Affärsområdets ledning

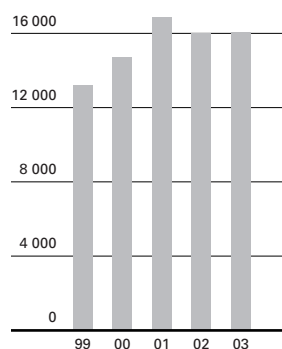
Affärsområdeschef: Bengt Kvarnbäck

Kompressortekniks divisioner är:

- Portable Air
Chef Oscar Duprix
- Oil-free Air
Chef Luc Hendrickx
- Industrial Air
Chef Ronnie Leten
- Airtec
Chef Filip Vandenberghe
- Gas and Process
Chef André Schmitz

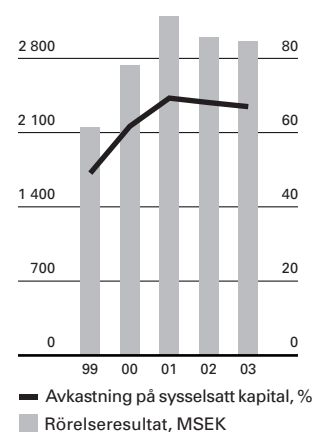
Fakturering

MSEK
20 000

Resultat och avkastning

MSEK %
3 500 100

Fakturering

■ Nordamerika 13%
■ Sydamerika 4%
■ Europa 51%
■ Afrika/Mellanöstern 6%
■ Asien/Australien 26%

Maskinuthyrning

- Efterfrågan stabiliserades på en låg nivå.
- Effektivitetsförbättringar och högre hyror.
- Förbättrad rörelsemarginal och starkt kassaflöde.
- Decentraliserat ansvar för att förbättra kundservice och interna processer.

Affärsområdet Maskinuthyrning med 483 depåer i USA, Kanada och Mexiko tillgodoser behovet av hyresmaskiner, underhåll och service för drygt 330 000 kunder inom bygg- och anläggningsindustrin, tillverkningsindustrin samt till husägare. Försäljning av begagnad utrustning, reservdelar, förbrukningsvaror och tillbehör kompletterar uthyrningsverksamheten.

Affärsområdets strategi är att bli hyreskundernas förstahandsval genom att erbjuda ett brett sortiment av väl fungerande produkter samt att erbjuda service som ger kunden mervärde. Tillgänglighet, närhet, service och mervärde är viktiga faktorer för att nå framgång. För att försvara och förbättra den starka marknadspositionen tillämpar affärsområdet ett service- och logistikkoncept som består av depåer som organiserats i huvud- och satellitdepåer.

Affärsområdet arbetar med tre starka varumärken. RSC vänder sig främst till kommersiell byggnation. Prime Industrial fokuserar på tillverknings- och petrokemisk industri, medan Prime Energy marknadsför oljefria kompressorer, generatorer samt kylsystem och värmepumpar.

Kund och produktmix

Maskinuthyrning har en bred kundkrets i Nordamerika. Det största kundsegmentet är bygg- och anläggningsindustrin, som står för cirka 65% av faktureringen. Kommersiell byggnation är det mest betydelsefulla området, och svarar för ungefär 50% av faktureringen, följt av aktiviteter från bostadsbyggande, renovering av bostäder och infrastrukturprojekt.

Industrisegmentet svarar för återstående 35% av den totala faktureringen. Affärsområdet har en stark närvaro inom kemisk, petrokemisk samt olje- och gasindustrin. Andra betydelsefulla kundgrupper inom industrisegmentet är tillverkande industri, tjänsteföretag och offentlig verksamhet.

Hyresverksamheten svarar för ungefär 75% av affärsområdets intäkter. De största produktgrupperna i hyresflottan är arbetsplattformar, gaffeltruckar, kompressorer, grävmaskiner, lastare, hjullastare, vältar och generatorer. Dessa produkter svarar för omkring 85% av hyresintäkterna. Mindre än 10% av hyresflottan utgörs av Atlas Copco produkter.

Försäljningen av begagnad utrustning, vilken är en integrerad del av verksamheten, svarar för ungefär 10% av affärsområdets intäkter. Tillbehör, förbrukningsvaror, produkter och reservdelar som säljs av hyresdepåerna svarar för ungefär 15% av den totala faktureringen.

Konkurrenter

Huvudkonkurrent på den nordamerikanska hyresmarknaden är United Rentals. Andra stora uthyrningsföretag är Hertz, Caterpillar (Cat Rental Stores), NationsRent, Neff, National Equipment Services och Sunbelt. Hyresmarknaden är fragmenterad och en stor andel av marknaden utgörs av många lokala och regionala uthyrningsföretag.

Marknadsöversikt

Aktiviteten i det viktiga kommersiella byggsegmentet, som försämrades kraftigt under 2001 och 2002, fortsatte att vara svag under året. Aktiviteten mätt i spenderade dollar var relativt stabil under årets andra hälft, men i genomsnitt cirka 6–7% lägre än föregående år, med mer negativa jämförelser under början av året. Den industriella sektorn karakteriserades av lågt kapacitetsutnyttjande och efterfrågan fortsatte att vara svag.

Affärsutveckling

De låga nivåerna på efterfrågan påverkade hyresaktiviteten både inom bygg- och anläggning samt inom industrin. Hyresvolymerna sjönk mer än 5% i början av året, delvis för att den säsongsmässiga ökningen av aktiviteten låg senare än normalt. Under årets senare del var hyresvolymerna i det närmaste oförändrade trots en negativ påverkan från ett lägre antal depåer. Maskinuthyrning förbättrade sin marknadsposition och nådde en volymtillväxt för jämförbara depåer på ungefär 3% för årets andra hälft och 1% för året som helhet. Ett framgångsrikt arbete med hyrorna ledde dessutom till förbättrade genomsnittliga hyror.

Affärsområdet fortsatte marknadsföra hyresalternativet som det rätta valet. För att få nya kunder genomfördes kampanjer där man förordar maskinuthyrning och ger information om de betydande fördelar som kommer av att hyra i stället för att äga utrustning. Försäljning av ny utrustning tonades ner för att öka fokuseringen på uthyrning och relaterade tjänster. Affärsområdet fortsatte att decentralisera ansvar till regionerna för att ytterligare förbättra kundservice och interna processer. Interna jämförelser användes aktivt för att sätta upp mål och följa upp prestationer.

För att minska kostnader och förbättra kapitaleffektiviteten genomfördes fortsatt åtgärder under året. Antalet anställda i affärsområdet minskade med 442 och antalet depåer minskade med 23 till 483 vid årets slut. Hyresflottans nyttjandegrad, defi-

nierad som andelen av den totala flottan till anskaffningsvärde som är uthyrd, nådde oöverträffade 63% (60). Detta åstadkoms genom en förbättrad tillgänglighet av hyresflottan genom att minska andelen av hyresflottan som inte är tillgänglig för uthyrning, dvs som repareras eller transporteras. Andelen utrustning som inte är tillgänglig för uthyrning minskade med 20% och motsvarade 16% av hyresflottan vid årets slut. Därmed kunde affärsområdet minska hyresflottans storlek ytterligare och minska bundet kapital utan att försämrare servicen till kunderna. Kostnadsbesparingar uppnåddes genom sänkta lönekostnader och avskrivningar, men dessa motverkades delvis av stigande kostnader för sjukvård och försäkringar. Kassagenereringen var stark och affärsområdet bidrog med en betydande andel av Gruppens operativa kassaflöde.

	2003	2002	2001
Fakturerad försäljning	10 414	12 829	15 469
Rörelseresultat	837	686*	1 255
Rörelsemarginal, %	8.0	5.3*	8.1
Avkastning på sysselsatt kapital, %	5	3*	4
Investeringar	2 171	2 019	2 467
Medelantal anställda	5 378	6 094	6 637

Faktureringen för Maskinuthyrning sjönk 19% till MSEK 10 414 (12 829), främst på grund av en negativ valutaomräkningsseffekt på 16%. Uthyrning, som svarade för 75% (74) av faktureringen, minskade 1% mätt i USD, varav hyrorna steg 3% medan volymen sjönk 4%. Försäljningen av ny utrustning, reservdelar och tillbehör, 14% (17) av faktureringen, sjönk 22% mätt i USD, främst på grund av lägre försäljning av ny utrustning. Försäljning av begagnad utrustning, 11% (9) av faktureringen, steg 21% mätt i USD.

Rörelseresultatet uppgick till MSEK 837 (686*), inklusive avskrivning av goodwill. Rörelsemarginalen var 8.0% (5.3*). Avkastning på sysselsatt kapital var 5% (3*) och avkastning på rörelsekapital var 10% (6).

*) Exklusive nedskrivning av goodwill på MSEK 6 950 under tredje kvartalet 2002.

Tjänsteutveckling

Ytterligare investeringar gjordes inom datorsystemen för försäljning, service och de egna hyressystemen, t ex Total Control och e-facts. Dessutom förbättrades applikationen för att hyra direkt på Internet, vilken syftar till att förbättra kundens erfarenhet av att hyra. Under 2003 fick 40% fler kunder tillgång till dessa applikationer, vilka hjälper till att bygga kundlojalitet och behålla kunder samtidigt som de kräver mindre tid från företagets personal för att hantera rutinärenden. Kundtjänsten, som tillhandahålls dygnet runt på flera språk via telefon och chat på Internet, ger förbättrad service till kunderna och är en unik tjänst i branschen. Dessutom etablerades en telefon-tjänst för att på ett proaktivt sätt kontakta kunder för att avgöra kundtillfredsställelse och få statistik över kundandelen.

Kompetensutveckling

Internt fortsatte affärsområdet att utveckla sin personal och satsa på utbildningsprogram på alla nivåer. Några viktiga utbildningsinsatser var affärstaktik, intervjuteknik, pris och lönsamhetshantering, försäljningstaktik och försäljningsstrategi. Med målsättningen att behålla affärsområdets utmärkta resultat i säkerhetsfrågor genomfördes även personal-, produkt- och

Freek Nijdam

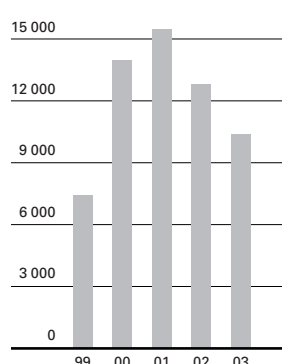

■ Andel av Gruppens totala fakturering 23%

Affärsområdets ledning
Affärsområdeschef: Freek Nijdam
Rental Service har en division:
• Rental Service Corporation
Chef Freek Nijdam

Fakturering

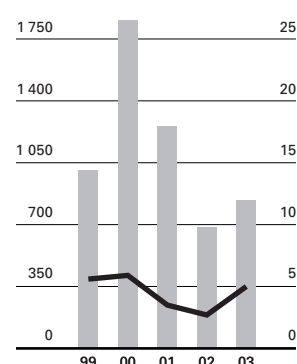
MSEK
18 000

Resultat och avkastning

MSEK
2 100

%
30

■ Avkastning på sysselsatt kapital*, %
■ Rörelseresultat*, MSEK

*) Inklusive goodwill för förvärv, men exklusive nedskrivning av goodwill 2002.

Fakturering

■ Nordamerika 100%

säkerhetsutbildningar. Interna jämförelser används aktivt för att följa utvecklingen. Ett initiativ togs för att identifiera och skapa en kompetensmodell för alla chefsnivåer inom Maskinuthyrning, vilket kommer förbättra rekrytering och anpassa personalprogrammen inom Maskinuthyrning till Atlas Copcos strategier.

Industriteknik

- Förbättrad rörelsemarginal.
- Tillväxt inom industriverktyg och ökade marknadsandelar.
- Förvärv av tillbehörsverksamhet inom elverktyg.
- Förbättrad tillverknings- och logistikstruktur.

Affärsområdet Industritekniks affärsidé är att utveckla, tillverka och marknadsföra industriverktyg och monteringsystem samt professionella elverktyg. Verktygen ska svara mot behoven vid avancerad tillverkning i till exempel fordons- och flygindustrin, industriellt underhåll samt för entreprenadföretag inom bygg- och anläggningsindustrin.

Industriteknik är världsledande på industriverktyg och monteringsystem för kritiska förband och har ledande position inom industriverktyg för montering och materialbearbetning. Inom professionella elverktyg är affärsområdet ett av de ledande i Nordamerika med en god position i Europa. Strategin för industriverktyg och monteringsystem är att behålla och förbättra sin ledande position bland fordonsindustrins kunder samt på utvalda områden inom verkstadsindustrin. Inom professionella elverktyg är målsättningen att bli förstahandsvalet för professionella användare. Industriteknik arbetar för att öka faktureringen genom att expandera verksamheten för service, tillbehör och system samt genom geografisk expansion.

Industritekniks varumärken är bland de mest erkända inom industrin: Atlas Copco och Chicago Pneumatic för kraftfulla industriverktyg och monteringsystem samt Milwaukee och AEG för professionella elverktyg. Varje division har kundcentra på de mest betydelsefulla marknaderna. Industriteknik har produktionsenheter i Frankrike, Mexiko, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland och USA.

Kund och produktmix

Industriella kraftverktyg, monteringsystem och service svarar för närmare hälften av affärsområdets fakturerade försäljning. Hälften av dessa verktyg och system säljs till fordonsindustrin och deras underleverantörer. Europa är den största marknaden, följd av USA.

Professionella elverktyg säljs av distributörer riktade till industrin samt av byggvaruhus. Slut användare är hantverkare inom entreprenadföretag samt bygg- och anläggningsindustrin. Ungefär två tredjedelar av faktureringen kommer från Nordamerika.

Konkurrenter

Industritekniks konkurrenter inom industriverktyg är bland andra Ingersoll-Rand, Cooper Industries samt flera lokala och regionala konkurrenter i USA, Europa och Japan. De största konkurrenterna inom professionella elverktyg är Robert Bosch GmbH och Black & Decker Corporation (DeWalt).

Marknadsöversikt

Efterfrågan på industriverktyg, system och service förbättrades något i större delen av världen jämfört med en svag marknad 2002. De sammantagna investeringarna från fordonsindustrin steg i Kina, Östeuropa och Mellanöstern. Efterfrågan på sofistikerade elektriska DC-verktyg med kontrollenheter fortsatte att överträffa efterfrågan på pneumatiska industriverktyg.

Marknadens efterfrågan på professionella elverktyg försvagades under den senare delen av 2002 och förblev svag under första halvåret 2003. Den senare delen av 2003 visade viss återhämtning. Efterfrågan i Europa sjönk för tredje året i rad, i synnerhet i Tyskland och i Norden. Efterfrågan på batteriverktyg förbättrades jämfört med efterfrågan på nätdrivna verktyg.

Affärsutveckling

Verksamheten för industriverktyg upplevde viss tillväxt av efterfrågan och sammantaget steg orderingången i volym på samtliga geografiska marknader, dock var tillväxten blygsam i Nordamerika och Europa. Atlas Copco förbättrade sin närvaro och vann marknadsandelar inom de flesta segment.

Divisionen Atlas Copco Tools and Assembly Systems byggde ut fabriken i Tierp med ett nytt och mycket effektivt arbetsflöde. Chicago Pneumatic-divisionen flyttade sin tillverkning av pneumatiska industriverktyg till fabriken i Storbritannien, vilken slutförs under andra kvartalet 2004.

För professionella elverktyg sjönk volymerna i Nordamerika, dock ökade Milwaukee sin marknadspenetrering. Marknaden för elverktyg i Västeuropa krympte för tredje året i rad. Milwaukee's verktyg, som introducerades i Europa under 2002, tog dock marknadsandelar på betydelsefulla marknader, såsom Tyskland och Frankrike. Försäljningen av tillbehör ökade i såväl Europa som Nordamerika. Den relativt låga försäljningsvolymen utanför Europa och Nordamerika sjönk kraftigt, främst orsakad av stark priskonkurrens då den amerikanska dollarn och relaterade valutor försvagades.

DreBo Werkzeugfabrik GmbH, en tysk tillverkare av installations- och hammarborrar, med årlig omsättning på cirka MSEK 230 och 160 anställda förvärvades i april. DreBo utvecklades starkt under 2003 och förvärvet förstärkte eftermarknaden för elverktyg ytterligare.

Milwaukee Electric Tools verktygsproduktion i USA flyttade från Wisconsin till Mississippi. Fabriken i Jackson Mississippi är nu huvudenheten, omgiven av tre monteringsenheter. Tillverkning av tillbehör kommer under 2004 att koncentreras till Greenwood, Mississippi. Tillverkningskapacitet och teknologiska förbättras genom ett investeringsprogram på MSEK 100. Viss monteringsverksamhet kommer att påbörjas i Mexiko i början av 2004.

Vid årets slut 2003 invigde Atlas Copco Electric Tools sin monteringsenhet i Tjeckien. Fabriken är helt ny och har branschens mest moderna och effektiva monteringsmetoder, planering och logistik.

	2003	2002	2001
Orderingång	10 528	11 502	12 068
Fakturerad försäljning	10 526	11 481	12 126
Rörelseresultat	1 051	1 050	1 123
Rörelsemarginal, %	10.0	9.1	9.3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	15	14	13
Investeringar	247	296	340
Medelantal anställda	5 652	5 798	5 986

Orderingången sjönk 8%, främst på grund av negativ valutaomräkningseffekt på 10%. Volymen för jämförbara enheter var oförändrad och förvärv tillförde 2%.

Den fakturerade försäljningen uppgick till MSEK 10 526 (11 481), vilket motsvarar oförändrade volymer. Rörelseresultatet uppgick till MSEK 1 051 (1 050), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 10.0% (9.1). Rörelseresultatet för 2002 inkluderar omstrukturingskostnader på MSEK 48. Avkastning på sysselsatt kapital var 15% (14).

Produktutveckling

Affärsområdet investerar kontinuerligt i produkt- och processutveckling för att kunna erbjuda sina kunder ett konstant flöde av innovativa produkter och tjänster.

Divisionerna för industriverktyg lanserade ett antal nya verktyg och system, mest värt att notera är en ny generation av Tensor DC-elektriska mutterdragare, en DC-elektrisk slipmaskin med låg vikt och hög kapacitet, DC-elektriska skruvdragare samt nya pneumatiska skruvdragare.

Divisionerna för professionella elverktyg breddade sortimentet, såväl det batteridrivna som nätdrivna. En batteridrivna slående mutterdragare och en serie batteridrivna bormaskiner introducerades, liksom en sabelsåg med ställbart handtag samt en cirkelsåg avsedd för metall.

Kompetensutveckling

Varje chef har i uppdrag att försäkra sig om att det strategiska innehållet i hans eller hennes uppdrag är väl definierat och förstått. Varje anställd har årliga utvecklingssamtal med sin chef. Vid sådana samtal görs en kompetensgenomgång och en utvecklingsplan diskuteras och fastställs för den anställda.

Utbildningsplaner arbetas fram utifrån den anställdes behov eller en grupp anställda. Antalet utbildningstimmar per anställd var i genomsnitt 40 timmar. Divisionerna har betonat värdebaserad försäljning, ledarskap för fabriksförmän samt utbildning i kvalitetsfrågor och produktkunskap. Utbildningarna har till stor del utförts på distans. Denna interaktiva datorstödda träning kan anpassas till varje deltagares behov och färdigheter.

Göran Gezelius

Dan Perry

Fredrik Möller

Charlie Robison

Åke Sundby

■ Andel av Gruppens totala fakturering 23%

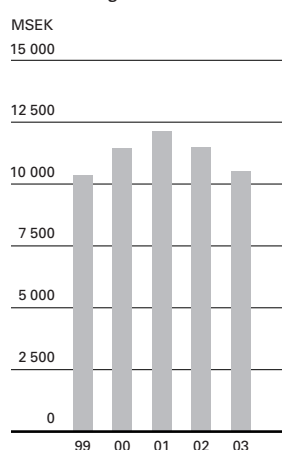
Affärsområdets ledning

Affärsområdeschef: Göran Gezelius

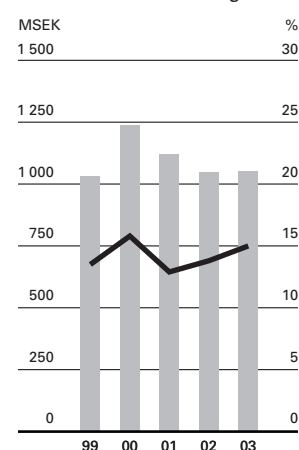
Industritekniks divisioner är:

- Milwaukee Electric Tool
Chef Dan Perry
- Atlas Copco Industrial Tools and Assembly Systems
Chef Fredrik Möller, från 1 mars 2003
- Chicago Pneumatic
Chef Charlie Robison
- Atlas Copco Electric Tools
Chef Åke Sundby

Fakturering

Resultat och avkastning

■ Avkastning på sysselsatt kapital, %
■ Rörelseresultat, MSEK

Fakturering

■ Nordamerika 50%
■ Sydamerika 1%
■ Europa 40%
■ Afrika/Mellanöstern 3%
■ Asien/Australien 6%

Anläggnings- och gruvteknik

- Stark efterfrågan från gruvindustrin och fortsatt volymtillväxt.
- Företagsförvärv i Kina och Sydafrika.
- Flytt av lastmaskinsverksamhet till Örebro.
- Ny divisionsstruktur för bättre kundservice.

Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik utvecklar, tillverkar och marknadsför bergborrverktyg, tunnel- och gruvutrustning, ovanjordsriggar, lastmaskiner, geoteknisk borrutrustning samt entreprenadutrustning.

Produkterna säljs, hyrs ut och underhålls med inriktning mot bygg- och anläggningsföretag, stora infrastrukturprojekt, stenbrott och gruvföretag över hela världen. Affärsområdets främsta produktutvecklings- och tillverkningsenhet ligger i Sverige, men det finns även enheter i Indien, Kanada, Kina, Sydafrika, Tyskland, USA och Österrike.

Affärsområdets ambition är att vara kundens förstahandsval som leverantör av entreprenadutrustning och eftermarknadsservice för bergbrytning och demoleringsapplikationer till gruv- samt bygg och anläggningsindustrin. Strategin är att behålla och förstärka sin marknadsledande position som global tillverkare av bergborrningsutrustning och lastmaskiner till gruv- och anläggningsmarknaden, förbättra positionen inom geoteknisk borrning och lättare entreprenadutrustning samt öka andelen fakturering från användningen av produkten genom att erbjuda mer eftermarknadsservice till kunderna. Detta ska uppnås genom kontinuerlig utveckling av produktivitetssökande produkter och service, en förstärkt marknadsnärvaro samt kompletterande företagsförvärv.

Kund och produktmix

Ett betydelsefullt kundsegment är gruvindustrin, som svarar för ungefär hälften av försäljningen. Här ingår produktion och förberedande arbete, såväl ovan som under jord. Kundsegmentet använder bergborrningsutrustning och borrstål, lastutrustning samt geoteknisk borrutrustning.

Det andra betydelsefulla kundsegmentet är bygg- och anläggningsindustrin, som också står för ungefär hälften av faktureringen. Entreprenadfirmor, vilka ofta arbetar med projekt som tunnelbyggen och dammkonstruktioner, efterfrågar bergborrningsutrustning och borrstål, medan specialentreprenad- och maskinuthyrningsföretag är viktiga kundgrupper för entreprenadverktyg.

Gruv- och entreprenadföretag är betydelsefulla kundgrupper

för eftermarknaden, vilka efterfrågar förbrukningsvaror, service och underhåll, tillbehör och uthyrning. Denna andel av faktureringen ökar stadigt.

Konkurrenter

Anläggnings- och gruvtekniks huvudkonkurrent är Sandvik. Andra konkurrenter är Ingersoll-Rand och Furukawa inom segmentet för borrhjull och entreprenadutrustning, Boart Longyear för geoteknisk borrutrustning och bergborrverktyg samt Caterpillar Elphinstone för lastmaskiner.

Marknadsöversikt

Inom gruvsektorn ökade efterfrågan på utrustning, vilket avspeglade ökade investeringar inom bergborrnings- och lastutrustning liksom prospekteringsborrningsutrustning. Ökad produktivitet och högre metallpriser påverkade investeringarna positivt. Malmproduktionen fortsatte vara stabil och trenden att lägga ut aktiviteter som inte tillhör kärnverksamheten fortsatte, till gagn för efterfrågan på service, förbrukningsvaror och reservdelar. Den ökade efterfrågan var märkbar i samtliga geografiska regioner, i synnerhet i södra Afrika.

Anläggningsarbeten under jord låg på en god nivå, vilket gagnade efterfrågan på bergborrningsutrustning. Mot årets slut kunde dock en viss försvagning noteras när ett antal större projekt försenades. I tunnelprojekt var trenden att hyra istället för att köpa utrustning stark. Efterfrågan på riggar för arbeten ovan jord var god, framför allt i Nordamerika och Europa. Efterfrågan på eftermarknadsprodukter och service förbättrades. Den svaga aktiviteten inom bygg- och anläggningsindustrin, i synnerhet inom EU, fortsatte påverka efterfrågan på lätt entreprenadutrustning i början av 2003, dock stabiliserades efterfrågan under andra halvåret.

Affärsutveckling

Orderingången för bergborrutrustning, såväl ovan som under jord, lastmaskiner, geoteknisk utrustning, tillbehör, reservdelar, uthyrning och service steg med efterfrågans utveckling. Marknadsandelar togs på vissa områden, mest märkbart var det för ovanjordsutrustning och eftermarknadsprodukter. Försäljningen av lätt entreprenadutrustning var stort sett oförändrad i förhållande till föregående års jämförbara enheter, men ökade totalt sett tack vare förvärvet av Krupp Berco Bautechnik.

Fokuseringen på eftermarknaden ökade ytterligare då man integrerade eftermarknad som ett ansvarsområde inom de operativa enheterna. Nya eftermarknadsprodukter och tjänster lanserades också. Andelen av faktureringen som kommer från användningen av produkten var 57% (56).

Tidigt i oktober förvärvades verksamheten som drevs av de

båda företagen Professional Diamond Drilling Equipment (Pty) Ltd och Mining Drilling Services (Pty) Ltd i Johannesburg, Sydafrika. Deras årliga omsättning uppgår till cirka MSEK 90 och de har 60 anställda. Båda företagen tjänar den afrikanska marknaden med utrustning för prospekteringsborrning och ingår i Craelius-divisionen.

Sent i oktober förvärvades varumärke, design och försäljningskanaler från det kinesiska företaget Shenyang Rock Drilling Machinery Co. Ltd. Den förvärvade verksamheten har en årlig omsättning på cirka MSEK 110, cirka 220 anställda, en god närvaro på den kinesiska marknaden och ett kompletterande produktsortiment. Företaget ingår i divisionen Construction Tools.

Mot slutet av 2002 tillkännagav affärsområdet beslutet att integrera sin lastvagnsverksamhet med borrhjagsverksamheten i Örebro. Flytten genomfördes främst under 2003. Vissa positiva synergieffekter inom tillverkning, inköp, logistik och administration kunde noteras redan mot årets slut. Som en del av flytten ökade resurserna för produktutveckling inom lastvagnsverksamheten. Från och med den 1 januari 2004 förbättrade affärsområdet sin struktur i Örebro för att kunna erbjuda bättre service åt kunderna inom gruv- och anläggningsindustrin världen över. Detta resulterade i tre nya divisioner.

	2003	2002	2001
Orderingång	7 980	7 633	7 282
Fakturerad försäljning	7 894	7 618	7 253
Rörelseresultat	675	680	736
Rörelsemarginal, %	8.6	8.9	10.1
Avkastning på sysselsatt kapital, %	18	20	23
Investeringar	538	434	454
Medelantal anställda	5 183	4 706	4 540

Orderingången steg 7% i volym för jämförbara enheter vilket kompenserade en negativ valutaeffekt på 7%, strukturförändringar bidrog med 3% och priser med 2%, vilket resulterade i en ökning på 5% i SEK.

Den fakturerade försäljningen uppgick till MSEK 7 894 (7 618), en ökning med 6% i volym. Rörelseresultatet uppgick till MSEK 675 (680) och rörelsemarginalen var 8.6% (8.9). Rörelseresultatet inkluderade kostnader på MSEK 54 (68) relaterade till omstrukturering av produktionen av lastmaskiner. Avkastning på sysselsatt kapital, inklusive omstruktureringkostnader, var 18% (20).

Produktutveckling

Kundernas produktivitet fortsatte att prioriteras högt vid utvecklingen av nya produkter och tjänster. Affärsområdet lanserade ett antal nya och förbättrade produkter och utvecklade servicekoncept. En radiostyrd ovanjordsrigg som är lättmanövrerad i svår terräng lanserades framgångsrikt. Likaså lanserades en förbättrad 10-tons lastare med ökad komfort för operatören, förbättrad säkerhet och som dessutom är lättare att utföra service på, liksom ett bensindrivet borrhjagspsett samt ett sortiment eftermarknadsprodukter och tjänster.

Kompetensutveckling

Under året har affärsområdet anordnat ett antal utbildningar som omfattar produktkunskap och affärsmannaskap. Satsningen på datorbaserad utbildning vidareutvecklades och affärsområdet fortsatte utveckla mjukvaror till stöd för sina kunder. Dessa utbildningar anordnades för såväl kunder som anställda och de finns tillgängliga på Internet.

Björn Rosengren

Lars Engström

John Noordwijk

Johan Halling

Claes Ahrengart

Patrik Nolåker

■ Andel av Gruppens totala fakturering 18%

Affärsområdets ledning

Affärsområdeschef: Björn Rosengren

Anläggnings- och gruvtekniks divisioner är:

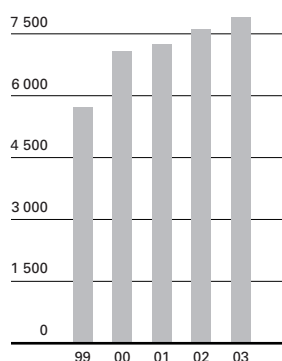
- Rock Drilling Equipment, Chef Lars Engström
- Wagner, Chef John Noordwijk
- Secoroc, Chef Johan Halling
- Construction Tools, Chef Claes Ahrengart
- Craelius, Chef Patrik Nolåker

Från och med den 1 januari 2004 har de båda divisionerna Rock Drilling Equipment och Wagner delats i tre divisioner:

- Underground Rock Excavation, Chef Lars Engström
- Surface Drilling Equipment, Chef Stephan Kuhn
- Rocktec, Chef Roger Sandström

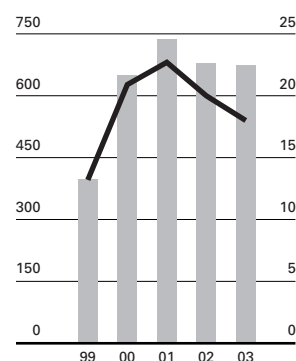
Fakturering

MSEK
9 000

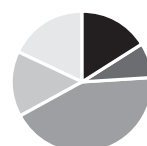
Resultat och avkastning

MSEK %
900 30

— Avkastning på sysselsatt kapital, %
■ Rörelseresultat, MSEK

Fakturering

■ Nordamerika 18%
■ Sydamerika 8%
■ Europa 41%
■ Afrika/Mellanöstern 14%
■ Asien/Australien 19%

Koncernens Resultaträkning

Belopp i MSEK		2003	2002
Fakturering	Not 3	44 619	47 562
Kostnad för sålda varor		-30 640	-32 803
Bruttoresultat		13 979	14 759
Marknadsföringskostnader		-4 764	-4 980
Administrationskostnader		-2 787	-3 179
Forsknings- och utvecklingskostnader		-878	-900
Avskrivning av goodwill	Not 3, 5, 12	-463	-650
Nedskrivning av goodwill	Not 12	-	-6 950
Rörelsens övriga intäkter och kostnader	Not 6	223	211
Rörelseresultat		5 310	-1 689
Finansiella intäkter och kostnader	Not 7	-397	-780
Resultat efter finansiella poster		4 913	-2 469
Skatter	Not 9	-1 619	-1 361
Minoritetsintressen	Not 10	-20	-59
Årets resultat		3 274	-3 889
Resultat per aktie, SEK	Not 11	15.62	-18.55

Koncernens Balansräkning

Belopp i MSEK			2003 12 31		2002 12 31	
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	Immateriella anläggningstillgångar	Not 12	11 276		12 956	
	Materiella anläggningstillgångar					
	Hyresmaskiner	Not 13	9 127		11 294	
	Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 13	3 971		4 447	
	Finansiella anläggningstillgångar					
	Uppskjutna skattefordringar	Not 22	1 434		1 916	
	Övriga finansiella anläggningstillgångar	Not 14	336	26 144	363	30 976
Omsättningstillgångar	Varulager	Not 16	5 412		5 782	
	Skattefordringar		172		283	
	Kortfristiga fordringar	Not 17	9 956		10 271	
	Kortfristiga placeringar	Not 18	531		277	
	Kassa och bank	Not 18	3 647	19 718	1 079	17 692
Summa tillgångar				45 862		48 668
Eget kapital och skulder						
Eget kapital	Bundet eget kapital	Sidan 30				
	Aktiekapital		1 048		1 048	
	Bundna reserver		9 429		9 783	
	Fritt eget kapital	Sidan 30				
	Fria reserver		7 264		13 252	
	Årets resultat		3 274	21 015	-3 889	20 194
Minoritetsintressen		Not 10		53		160
Avsättningar	Räntebärande avsättningar					
	Pensioner och liknande förpliktelser	Not 21	1 792		1 778	
	Icke räntebärande avsättningar					
	Uppskjuten skatteskuld	Not 22	3 075		3 466	
	Övriga avsättningar	Not 23	1 100	5 967	1 235	6 479
Långfristiga skulder	Räntebärande skulder					
	Skulder till kreditinstitut m m	Not 24	6 957		10 822	
	Icke räntebärande skulder					
	Övriga skulder		191	7 148	202	11 024
Kortfristiga skulder	Räntebärande skulder					
	Skulder till kreditinstitut m m	Not 25	3 042		2 450	
	Icke räntebärande skulder					
	Skatteskulder		562		376	
	Rörelseskulder	Not 26	8 075	11 679	7 985	10 811
Summa eget kapital och skulder				45 862		48 668
Ställda säkerheter		Not 27		10		6
Ansvarsförbindelser		Not 27		1 897		1 797

Koncernens

Förändring av eget kapital

MSEK om ej annat anges	Antal aktier	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Totalt
Vid årets början, 2002	209 602 184	1 048	11 512	15 008	27 568
Utdelning till aktieägare				-1 153	-1 153
Avsättning, orealiserad värdeförändring avseende personaloptioner				-138	-138
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital			-1 729	1 729	-
Årets omräkningsdifferens				-2 194	-2 194
Årets resultat				-3 889	-3 889
Vid årets slut, 2002	209 602 184	1 048	9 783	9 363	20 194
Utdelning till aktieägare				-1 205	-1 205
Återföring av avsättning, orealiserad värdeförändring avseende personaloptioner				138	138
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital			-354	354	-
Årets omräkningsdifferens				-1 386	-1 386
Årets resultat				3 274	3 274
Vid årets slut, 2003	209 602 184	1 048	9 429	10 538	21 015

Se not 19 för ytterligare information.

Koncernens

Kassaflödesanalys

Belopp i MSEK	2003	2002
Löpande verksamheten		
Rörelseresultat	5 310	-1 689
Återläggning av avskrivningar	3 313	3 956
Återläggning av nedskrivning av goodwill	-	6 950
Återläggning av realisationsvinster m m	-332	-447
Kassamässigt rörelseöverskott	8 291	8 770
Finansnetto	-397	-782
Utdelning från intressebolag	1	2
Kassaflöde från övriga poster	211	187
Betald skatt	-1 307	-1 255
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	6 799	6 922
Förändring av		
Varulager	66	-57
Rörelsefordringar	84	289
Rörelseskulder	713	145
Förändring av rörelsekapital	863	377
Kassaflöde från den löpande verksamheten	7 662	7 299
Investeringsverksamheten		
Investeringar i hyresmaskiner	-2 681	-2 144
Investeringar i fastigheter och maskiner	-724	-965
Försäljning av hyresmaskiner	1 506	1 402
Försäljning av fastigheter och maskiner	170	356
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-313	-313
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	2	1
Förvärv av dotterföretag	Not 2	-706
Avyttring av dotterföretag	Not 2	-6
Övriga investeringar netto	-13	-37
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 823	-2 412
Finansieringsverksamheten		
Betalda utdelningar	-1 219	-1 165
Förändring av räntebärande skulder	-676	-3 568
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 895	-4 733
Kassaflöde efter finansiering	2 944	154
Likvida medel		
Likvida medel vid årets början	1 356	1 343
Årets kassaflöde	2 944	154
Kursdifferens i likvida medel	-122	-141
Likvida medel vid årets slut	4 178	1 356

Moderbolaget

Resultaträkning

Belopp i MSEK	Not	2003	2002
Administrationskostnader		-204	-206
Forsknings- och utvecklingskostnader		-2	-2
Rörelsens övriga intäkter och kostnader	6	69	65
Rörelseresultat		-137	-143
Finansiella intäkter och kostnader	7	2 591	1 508
Resultat efter finansiella poster		2 454	1 365
Bokslutsdispositioner	8	-136	-113
Resultat före skatt		2 318	1 252
Skatt	9	-269	-353
Årets resultat		2 049	899

Kassaflödesanalys

Belopp i MSEK	2003	2002
Löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-137	-143
Återläggning av avskrivningar	3	3
Återläggning av realisationsvinster m m	-38	-2
Kassamässigt rörelseöverskott	-172	-142
Finansnetto	2 555	2 232
Betald skatt	-276	-438
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	2 107	1 652
Förändring av		
Rörelsefordringar	-357	-526
Rörelseskulder	23	-1 174
Förändring av rörelsekapital	-334	-1 700
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 773	-48
Investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningar	-2	-4
Förvärv av dotterföretag	-182	-105
Avyttring av dotterföretag	98	-
Övriga investeringar netto	7	3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-79	-106
Finansieringsverksamheten		
Betalda utdelningar	-1 205	-1 153
Förändring av räntebärande skulder	1 909	1 335
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	704	182
Kassaflöde efter finansiering	2 398	28
Likvida medel		
Likvida medel vid årets början	37	9
Årets kassaflöde	2 398	28
Likvida medel vid årets slut	2 435	37

Förändring av eget kapital

	Antal aktier	Aktiekapital	Överkursfond	Reservfond	Fritt eget kapital	Totalt
Vid årets början, 2002	209 602 184	1 048	3 994	1 737	5 193	11 972
Utdelning till aktieägare					-1 153	-1 153
Avsättning, orealiserad värdeförändring avseende personaloptioner					-138	-138
Årets resultat					899	899
Vid årets slut, 2002	209 602 184	1 048	3 994	1 737	4 801	11 580
Utdelning till aktieägare					-1 205	-1 205
Återföring av avsättning, orealiserad värdeförändring avseende personaloptioner					138	138
Årets resultat					2 049	2 049
Vid årets slut, 2003	209 602 184	1 048	3 994	1 737	5 783	12 562

Se not 19 för ytterligare information.

Balansräkning

Belopp i MSEK	Not	2003 12 31	2002 12 31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	13	10	14
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjutna skattefordringar	22	7	7
Övriga finansiella anläggningstillgångar	14	14 743	14 760
Omsättningstillgångar			
Skattefordringar		25	17
Kortfristiga fordringar	17	9 681	15 577
Kortfristiga placeringar	18	199	-
Kassa och bank	18	2 236	12 141
Summa tillgångar		26 901	29 678
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital	19		
Aktiekapital		1 048	1 048
Överkursfond		3 994	3 994
Reservfond		1 737	1 737
Fritt eget kapital	19		
Balanserad vinst		3 734	3 902
Årets resultat		2 049	12 562
Obeskattade reserver	20	1 788	1 652
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	21	38	38
Övriga avsättningar	23	6	44
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	24	6 878	10 686
Icke räntebärande skulder		26	6 904
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	25	5 208	5 170
Rörelseskulder	26	395	5 603
Summa eget kapital och skulder		26 901	29 678
Ställda säkerheter		-	-
Ansvarsförbindelser	27	226	261

Noter

MSEK om ej annat anges

1 Redovisningsprinciper

Atlas Copco AB (Atlas Copco eller Gruppen) är ett företag med huvudkontor i Stockholm, Sverige. Atlas Copco upprättar koncernredovisningen i enlighet med årsredovisningslagen och i enlighet med svenska redovisningsprinciper, utfärdade av Redovisningsrådet samt Akutgruppens uttalanden, fortsättningsvis refererade till som "RR". Årsredovisningen presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljon. Redovisningen är baserad på anskaffningsvärde, utom för det som anges i följande redovisningsprinciper.

Förändring av redovisningsprinciper

Följande redovisningsrekommendationer utfärdade av Redovisningsrådet trädde i kraft från och med den 1 januari 2003: RR 2:02 Varulager, RR 22 Utformning av finansiella rapporter, RR 25 Rapportering för segment - rörelsegränar och geografiska områden, RR 26 Händelser efter balansdagen, RR 27 Finansiella instrument: Upplysningar och klassificering samt RR 28 Statliga stöd. Rekommendation RR 2:02 Varulager och RR 28 Statliga stöd behandlar redovisningen av respektive område medan övriga rekommendationer föreskriver vilken information som ska lämnas och hur denna ska presenteras i årsredovisningen. Införandet av dessa redovisnings- och rapporteringsrekommendationer har inte haft någon väsentlig inverkan på Gruppens resultat eller finansiella ställning.

Klassificering

Anläggningstillgångar, långfristiga skulder och avsättningar består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolidering

Atlas Copco-gruppens resultat- och balansräkning omfattar alla bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, som innebär att tillgångar och skulder upptas till marknadsvärde vid förvärvstidpunkten. Den del av anskaffningsvärdet som överstiger marknadsvärdet redovisas som goodwill.

Resultatet från under året förvärvade bolag har inkluderats i Gruppens resultaträkning från och med förvärvstidpunkten. Vinst eller förlust för under året sålda bolag har beräknats utifrån bolagens koncernmässigt redovisade nettotillgångar inklusive resultat fram till tidpunkten för avyttringen.

Koncerninterna mellanhavanden och transaktioner samt eventuella orealiserade vinster hänförliga till koncerninterna transaktioner elimineras vid upprättande av koncernredovisningen.

Intresseföretag

De bolag i vilka Atlas Copco-gruppen har en röstandel uppgående till mellan 20 och 50% och ett betydande

ägarengagemang redovisas som intresseföretag.

Innehav i intresseföretag redovisas i Gruppens konsoliderade resultat- och balansräkningar enligt kapitalandelsmetoden. I resultaträkningen redovisas Atlas Copcos andel av intresseföretagens resultat efter finansiella poster under rubriken Rörelsens övriga intäkter och kostnader. Atlas Copcos andel i intresseföretagens skatt ingår som en del i koncernens skattekostnad.

I balansräkningen redovisas bland finansiella anläggningstillgångar anskaffningskostnaden för aktier efter justering för andel i resultat och med avdrag för erhållen utdelning. Ej utdelat resultat i dessa bolag redovisas i Gruppens eget kapital bland bundna reserver.

Koncernens andel av orealiserade vinster relaterade till transaktioner med intresseföretag elimineras.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den kurs som gällde på transaktionsdagen. Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs. Valutakurser för de viktigaste valutorna som används i årsredovisningen återges i not 28.

Omräkning av utländska dotterföretags bokslut

Atlas Copco tillämpar den sk dagskursmetoden för omräkning av utländska dotterföretags resultat- och balansräkningar i enlighet med RRs rekommendation. Vid tillämpning av denna metod redovisas dotterföretagen huvudsakligen som fristående enheter, vars verksamhet bedrivs i en främmande valuta vari moderbolaget har en nettoinvestering. Undantagna från detta behandlingssätt är dotterföretag som är belägna i hög-inflationsländer och sk integrerade bolag. Dessa dotterföretag har omräknats enligt den monetära metoden.

I överensstämmelse med dagskursmetoden har samtliga tillgångar och skulder i dotterföretagen omräknats till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen till genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppkommer påverkar ej resultatet utan förs direkt till det egna kapitalet.

Vid avyttring av självständigt bedriven utlandsverksamhet, realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valuta-säkring, i koncernens resultaträkning.

För de dotterföretags resultat- och balansräkningar som omräknas i enlighet med monetära metoden gäller att alla icke-monetära poster såsom fastigheter (mark och byggnader), maskiner och inventarier, varulager samt eget kapital omräknas till den kurs som rådde vid datumet för anskaffningen. Monetära poster omräknas till balansdagens kurs. Resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs, med undantag för kostnad för sålda varor och avskrivningar som omräknas till historisk kurs. Differenser som uppkommer vid omräkningen av dessa bolag redovisas över resultaträkningen.

Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill

Goodwill hänförlig till förvärv utgörs av skillnaden mellan
Fortsättning not 1, se nästa sida.

Fortsättning not 1.

andelarnas anskaffningsvärde och de förvärvade nettotillgångarnas verkliga värde. Goodwill upptas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar.

Goodwill avskrivs över beräknad nyttjandeperiod. Nedskrivningsbehov för goodwill bedöms regelbundet genom en beräkning av diskonterade framtida kassaflöden för den verksamhet till vilken goodwillvärdet kan hänföras.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Utgifter för forskningsaktiviteter, som görs för att vinna ny vetenskaplig eller teknisk kunskap, kostnadsförs i takt med att de uppstår.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultatet tillämpas för att planera eller skapa produktion av nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer, aktiveras om det bedöms att produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt genomförbar. De utgifter som ska aktiveras inkluderar materialkostnader, direkta kostnader för arbetskraft och en skälig andel av indirekta kostnader. Aktiverade utvecklingskostnader upptas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Utgifter för anskaffning av patent, varumärken, hyresrättigheter och licenser aktiveras och skrivs av linjärt över respektive nyttjandeperiod, men inte över längre tid än 20 år. Datorprogram till datorer aktiveras och skrivs av över deras uppskattade nyttjandeperiod, vilken normalt inte är mer än 4 år.

Materiella anläggningstillgångar

Fastigheter, maskiner och inventarier

Dessa anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Maskiner för uthyrning

Maskinuthyrningen omfattar ett brett sortiment av maskiner, från mindre maskiner såsom pumpar, generatorer och elektriska handverktyg till större maskiner som kompressorer, grävmaskiner, arbetsplattformar, lastmaskiner och baklastare. Uthyrningsmaskinerna upptas till anskaffningsvärdet och skrivs av linjärt under nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för uthyrningsmaskinerna varierar från 1 till 12 år. Uthyrningsmaskinerna skrivs av till ett restvärde, beräknat till 0–10 % av anskaffningsvärdet. Normala reparations- och underhållskostnader kostnadsförs löpande.

Avskrivningar

Avskrivningar baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och avskrivning sker linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Följande ekonomiska livslängder används normalt vid avskrivningar:

	År
Goodwill och andra immateriella rättigheter	
strategiska förvärv	20–40
övriga förvärv	5–10
produktutveckling	3–5
övriga immateriella tillgångar	3–20
Byggnader	25–50
Maskiner, tekniska installationer och inventarier	3–10
Fordon	4–5
Datorutrustning, hård- och mjukvara	3–5
Hyresmaskiner	1–12

Nedskrivning

Balansvärdet av koncernens tillgångar, exklusive lager och uppskjutna skatter, kontrolleras regelbundet för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov. Om indikation till nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av försäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömningen av nyttjandevärdet beräknas framtida kassaflödet diskonterat till nuvärde med användande av en diskonteringsfaktor före skatt, vilken återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde och de specifika risker som är knutna till tillgången.

En nedskrivning redovisas närhelst det redovisade värdet av tillgången eller dess kassagenererande enhet överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar redovisas över resultaträkningen.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så ej är fallet föreligger operationell leasing. Redovisning av finansiell leasing medför att anläggningstillgången upptas som tillgångspost i balansräkningen och att en motsvarande skuld redovisas. Anläggningstillgångar avskrivs enligt plan över den ekonomiska livslängden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulden. Vid operationell leasing redovisas inte någon tillgångs- eller skuldpost i balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingavgiften över leaseperioden.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningskostnad och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärde är det beräknade försäljningsvärdet minskat med beräknade kostnader för färdigställande samt beräknade försäljningskostnader. Varulager redovisas enligt först in, först ut-principen och inkluderar anskaffnings-, hemtagnings- och färdigställandekostnader. Egentillverkade lagervaror och pågående arbeten inkluderar skälig del av indirekta kostnader. Varulager redovisas netto efter avdrag för inkurans och internvinster uppkomna vid leveranser från produktionsbolag till säljbolag.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas till ursprungligt fakturerade belopp till kunder med avdrag för osäkra fordringar. Bedömningen av osäkra fordringar baseras på regelbunden genomgång av obetalda fordringar.

Finansiella placeringar och kassa och bank

Finansiella placeringar och övriga placeringar, vilka ska behållas till förfall, är värderade till upplupet anskaffningsvärde. Placeringar som är avsedda för handel värderas enligt lägsta värdets princip.

Kassa och bank omfattar kassa- och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar som lätt kan omvandlas till kassamedel till ett känt belopp.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när Gruppen har ett legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet.

En avsättning för beräknade produktgarantier belastar

rörelsens kostnader i samband med att produkterna säljs. Beräkningen baseras på historiska data om nivån på reparationer och ersättningsprodukter.

Avsättning för omstrukturering redovisas när en detaljerad och formell omstrukturingsplan har fastställts av koncernen och när denna antingen har påbörjats eller har gjorts allmänt känd. Inga avsättningar görs för framtida rörelsekostnader.

Räntebärande skulder

Räntebärande skulder redovisas initialt till anskaffningskostnaden, med avdrag för hänförliga transaktionskostnader. Därefter upptas räntebärande skulder till det amorterade värdet.

Förmåner till anställda

Utgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner belastar resultaträkningen i takt med att kostnaderna uppstår. Koncernen har även förmånsbestämda planer som avser pensioner samt förmåner för hälsovård efter pensionering. Dessa redovisas i enlighet med gällande redovisningsprinciper i respektive land.

Koncernen har i samband med utfärdandet av personaloptioner och syntetiska personaloptioner ingått avtal med banker med innebörden att bolaget är skyddat för de negativa effekterna av en kursuppgång i Atlas Copco-aktien men att bolaget ersätter banken för dess förlust i det fall aktiekursen sjunkit under bankens anskaffningskostnad vid slutet av optionernas löptid. Effekterna av en minskning i aktiekursen redovisas som en avsättning med ett motsvarande belopp direkt mot eget kapital. Återföringar av avsättningar bokförs också direkt mot eget kapital. Samtliga löpande kostnader för personaloptioner/syntetiska personaloptioner belastar årets resultat.

Redovisning av intäkter

Fakturerad försäljning redovisas exklusive mervärdesskatt, lämnade varurabatter och liknande intäktsreduktioner. Valutakursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta redovisas under övriga intäkter och kostnader.

Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag

Intäkter från varuförsäljning redovisas när leverans skett och väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande överförs till köparen. Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i resultaträkningen i proportion till färdigställandegraden på balansdagen under förutsättning att en tillförlitlig beräkning av vinsten kan göras.

Maskinuthyrning

Intäkter från maskinuthyrningsverksamhet genereras och redovisas per dag, vecka, eller månad samt genom försäljning av reservdelar, tillbehör och ny eller begagnad utrustning. Kundens karaktär skiljer sig markant mellan depåerna och kan summeras inom följande övergripande kategorier: bygg- och anläggningsindustri, tillverkningsindustri, myndigheter samt egnahemsägare.

Statligt stöd

Ett statligt bidrag redovisas i balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet för att det kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Statliga bidrag som kompenserar Gruppen för utgifter redovisas i resultaträkningen systematiskt i samma perioder som utgifterna. Statligt stöd som Gruppen erhåller för anskaffning av en anläggningstillgång redovisas systema-

tiskt i resultaträkningen över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Lån- och lånekostnader

Lån redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande värdet av vad som erhållits med avdrag för transaktionskostnader. Lånen redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden varvid värdet justeras genom att eventuella rabatter, premier och kostnader i samband med att lånet togs upp periodiseras över lånets löptid.

Lånekostnader redovisas som kostnader i den period de uppstår, oavsett hur de upplånade medlen används.

Transaktioner med närstående

Gruppen säljer olika produkter till och köper varor från vissa närstående företag. Transaktionerna sker på kommersiella villkor liknande de som gäller mellan parter utan intressegemenskap. Se not 15 för ytterligare information.

Finansiella derivatinstrument och kurssäkring

Derivatinstrument

Gruppen använder sig av ett antal olika finansiella derivatinstrument för att skydda sin risk i valutakurser och ränteexponering som har sitt ursprung i rörelse-, finansierings- och investeringsaktiviteter. Derivatinstrument som inte används för gardering av risker klassificeras som innehav för handel och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet enligt portföljmetoden.

Justeringar av derivatinstrument med ett positivt marknadsvärde redovisas i balansräkningen som "Kortfristiga fordringar" medan justeringar av derivatinstrument med negativt marknadsvärde redovisas som "Kortfristiga rörelseskulder". Finansiella tillgångar och skulder, inklusive finansiella derivatinstrument, netto redovisas vanligtvis inte då det inte föreligger en laglig kvittningsrätt och avsikten inte är att reglering ska göras baserat på nettovärdet eller att tillgångar och skulder ska regleras vid samma tidpunkt.

Kursssäkring

Terminskontrakt och valutaoptioner

Koncernen tecknar terminskontrakt eller valutaoptioner för att kurssäkra vissa framtida transaktioner utifrån prognostiserade kassaflöden. Vinster och förluster avseende dessa instrument redovisas i resultaträkningen i samma period som resultatet av det säkrade flödet.

Ränte- och valutaswappar

Lån i utländsk valuta som har konverterats till en annan valuta genom ett valutaswappavtal, omräknas till balansdagens kurs. Tillhörande swappavtal justeras också till den på balansdagen gällande kursen för instrumentet. Justeringarna redovisas var för sig i årsredovisningen men nettoeffekten är att lånet värderas till den tillswappade valutans balansdagskurs. Förändringar i marknadsvärdet beroende på förändrade räntesatser redovisas inte löpande i resultaträkningen.

Nettoinvesteringar i utländska dotterbolag

Gruppens policy föreskriver att derivatinstrument såsom terminskontrakt, swappar eller optioner inte ska användas för kurssäkring av nettotillgångar i utländska dotterbolag, då dessa derivatinstrument kan ge upphov till kassaflödesrisker vid löptidens slut.

Fortsättning not 1, se nästa sida.

Fortsättning not 1.

Inkomstskatter

Inkomstskatter ingår i koncernredovisningen med både aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatteskuld eller skattefordran beräknas på det skattepliktiga resultatet för året. Uppskjuten skatt beräknas utifrån skillnader mellan redovisade värden i balansräkningen och skattemässiga värden, så kallade temporära skillnader. Värderingen av uppskjutna skatter görs med utgångspunkt från förväntade skulder och fordringar på balansdagen med användande av skattesatser för de enskilda bolagen som är beslutade eller aviserade på balansdagen. Uppskjuten skattefordran redovisas endast i den utsträckning som det är sannolikt att den kan utnyttjas mot framtida beskattningsbara vinster. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte längre är sannolikt att relaterade skattefordelar kommer att uppnås.

Inkomstskatter – Moderbolaget

I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 9 har uppskjuten skatt redovisats på temporära skillnader mellan värden i balansräkningen och skattemässiga värden. I överensstämmelse med denna rekommendation redovisas även fortsättningsvis obeskattade reserver brutto i moderbolagets redovisning. I koncernredovisningen uppdelas dessa reserver i kon-

cernbalansräkningen på uppskjuten skatt och bundet eget kapital. Förändringar i reserverna redovisas som uppskjuten skattekostnad/-intäkt i resultaträkningen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott – Moderbolaget

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen.

Aktieägartillskott aktiveras i aktier och andelar, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Nya redovisningsprinciper 2004

Från och med den 1 januari 2004 kommer Gruppen att tillämpa den svenska rekommendationen RR 29 Ersättningar till anställda, vilken i allt väsentligt överensstämmer med IAS 19. Gruppen har ett antal förmånsplaner och sjukförsäkringsförmåner för pensionärer, vilka tidigare har redovisats enligt respektive lands redovisningsprinciper. Införandet av rekommendationen kommer att medföra att berörda skulder ökar med cirka 700. I enlighet med RR 5 Redovisning av byte av redovisningsprinciper kommer skuldökningen att redovisas som korrigeringspost i eget kapital. Denna kommer netto, efter beaktande av gällande skattesatser, att uppgå till cirka 450.

2 Förvärv och avyttringar av dotterbolag

Följande tabell visar de viktigare förvärven och avyttringarna under 2002 och 2003:

Datum	Förvärv	Avyttringar	Affärsområde	Fakturering*	Antal anställda*
31 okt 2003	Shenyang Rock Drilling Machinery		Anläggnings- och gruvteknik	110	220
1 okt 2003	Professional Diamond Drilling Equipment + Mining Drilling Services		Anläggnings- och gruvteknik	90	60
8 aug 2003	Puska Pneumatic		Kompressorteknik	100	25
4 april 2003	DreBo Werkzeugfabrik		Industriteknik	230	160
22 aug 2002		Revathi Equipment	Industriteknik	100	114
3 juni 2002	Krupp Berco Bautechnik		Anläggnings- och gruvteknik	600	420
18 april 2002	Liuzhou Tech Machinery Co		Kompressorteknik	100	190
17 april 2002	MAI-Ankertechnik		Anläggnings- och gruvteknik	70	15

*) Årlig fakturering och antal anställda vid tiden för förvärvet/avyttringen.

Gruppen förvärvade 100% av röstandelen i de förvärv som anges ovan. Förvärvade bolag har redovisats i koncernredovisningen i enlighet med förvärvsmetoden.

Verkligt värde på tillgångar och skulder från företag som förvärvats/avyttrats under året.

	Förvärv		Avyttringar	
	2003	2002	2003	2002
Anläggningstillgångar	673	715		-10
Varulager	131	214		-12
Fordringar	163	194		-27
Likvida medel	59	21		-82
Räntebärande skulder	-5	-150		1
Övriga skulder och avsättningar	-197	-417		90
Realisationsvinst/förlust				-35
Köpeskillning	824	577		-75
Likvida medel i förvärvade/avyttrade företag	-59	-21		82
Räntebärande skulder i förvärvade/avyttrade företag	5	150		-1
	770	706	-	6

Räntebärande skulder i förvärvade/avyttrade företag ingår i kassaflödesanalysen under Förändring av räntebärande skulder.

3 Segmentinformation

Atlas Copcos världsomspännande verksamhet bedrivs i fyra affärsområden: Kompressorteknik, Maskinuthyrning, Industri-teknik och Anläggnings- och gruvteknik. Dessa affärsområden motsvarar definitionerna för redovisning per rörelsegren då de erbjuder olika produkter och tjänster till olika kundgrupper. Dessa rörelsegrenar är också grunden för Gruppens ledning och interna redovisningsstruktur.

Gruppen består av följande affärsområden:

- Affärsområdet Kompressorteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför, distribuerar och ger service på oljefria och oljeinsprutade stationära kompressorer, portabla kompressorer, gas- och processkompressorer, expansionsturbiner, elgeneratorer, luftbehandlingsutrustning såsom tryckluftstorkar, kylare och filter samt styrsystem för tryckluft.

- Affärsområdet Maskinuthyrning erbjuder hyresmaskiner och relaterad service till bygg- och anläggningskunder och industrikunder genom hyresdepåer i USA, Kanada och Mexiko.
- Affärsområdet Industritekniks koncept är att utveckla, tillverka och marknadsföra industriella kraftverktyg och monteringsystem, liksom professionella elverktyg.
- Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik utvecklar, tillverkar och marknadsför bergborrverktyg, tunnel- och gruvutrustning, ovanjordsborriggar, lastutrustning, prospekteringsborrningsutrustning samt demoleringsverktyg.

Gemensamma Gruppfunktioner inkluderar verksamheter som betjänar samtliga affärsområden eller Gruppen. Redovisningspolicies för rörelsegrenar är desamma som beskrivits i not 1. Atlas Copcos internprissättning bestäms enligt marknadsmässiga villkor.

2003	Kompressor- teknik	Maskin- uthyrning	Industri- teknik	Anlägg- nings- och gruvteknik	Gruppge- mensamma funktioner	Elimine- ringar	Gruppen
Fakturering till externa kunder	15 891	10 410	10 477	7 841			44 619
Internfakturering	154	4	49	53		-260	-
Total fakturering	16 045	10 414	10 526	7 894		-260	44 619
Rörelseresultat	2 962	837	1 051	675	-234	19	5 310
- varav resultatandel intresseföretag			5				5
Icke kassapåverkande kostnader							
Avskrivningar	433	1 832	310	283	18	-26	2 850
Avskrivning av goodwill	47	210	147	54	5		463
Övriga icke kassapåverkande kostnader	101	-32	-56	38	-10	-	41
Tillgångar per rörelsegren	7 993	17 260	8 097	5 242	2 131	-738	39 985
- varav goodwill	345	6 531	3 066	679	51		10 672
Andelar i intresseföretag			49	13	1		63
Icke allokerade tillgångar							5 814
Summa tillgångar							45 862
Skulder per rörelsegren	3 597	1 503	1 738	1 440	1 921	-833	9 366
Icke allokerade skulder							15 428
Summa skulder							24 794
Investeringar (exklusive förvärv)							
Materiella anläggningstillgångar	467	2 171	247	538	10	-28	3 405
Immateriella anläggningstillgångar	168		99	46			313
Goodwill	41		344	89	61		535
Summa investeringar	676	2 171	690	673	71	-28	4 253

Fortsättning not 3, se nästa sida.

Fortsättning not 3.

	Kompressor- teknik	Maskin- uthyrning	Industri- teknik	Anlägg- nings- och gruvteknik	Gruppge- mensamma funktioner	Elimine- ringar	Gruppen
2002							
Fakturering till externa kunder	15 831	12 813	11 349	7 569			47 562
Internfakturering	162	16	132	49		-359	-
Total fakturering	15 993	12 829	11 481	7 618		-359	47 562
Rörelseresultat	3 005	-6 264	1 050	680	-198	38	-1 689
- varav resultatandel i intresseföretag			2				2
Icke kassapåverkande kostnader							
Nedskrivning av goodwill		6 950					6 950
Avskrivningar	370	2 339	331	274	18	-26	3 306
Avskrivning av goodwill	43	407	157	42	1		650
Övriga icke kassapåverkande kostnader	1	-80	49	39	-	1	10
Tillgångar per rörelsegren	7 815	22 039	8 991	5 250	1 484	-568	45 011
- varav goodwill	367	8 137	3 440	654	2		12 600
Andelar i intresseföretag			52		23		75
Icke allokerade tillgångar							3 582
Summa tillgångar							48 668
Skulder per rörelsegren	3 410	1 285	1 872	1 471	1 814	-430	9 422
Icke allokerade skulder							18 892
Summa skulder							28 314
Investeringar (exklusive förvärv)							
Materiella anläggningstillgångar	387	2 019	296	434	11	-38	3 109
Immateriella anläggningstillgångar	206		55	52			313
Goodwill	75			521			596
Summa investeringar	668	2 019	351	1 007	11	-38	4 018

Tillgångar per rörelsegren består av summan av materiella och immateriella anläggningstillgångar, andra långfristiga fordringar, varulager och kortfristiga fordringar. Skulder per rörelsegren består av summan av icke räntebärande skulder såsom övriga avsättningar, övriga långfristiga skulder och övriga rörelseskulder. Investeringar inkluderar materiella och immateriella anläggningstillgångar samt goodwill men exkluderar effekten av förvärv.

	Gruppen	
	2003	2002
Fakturering till externa kunder består av följande kategorier:		
Produktförsäljning	22 835	23 959
Användningen av produkten	21 784	23 603
Total fakturering	44 619	47 562

I användningen av produkten ingår tillbehör och reservdelar, förbrukningsvaror, service och underhåll, utbildning samt uthyrning.

Fakturering och rörelseresultat per kvartal redovisas på sidan 59.

Alla affärsområdens verksamhet sköts genom egna världsomspännande försäljningsorganisationer och de strävar efter att bibehålla en nära och långsiktig relation med sina kunder. Faktureringen som presenteras för de geografiska segmenten baseras på kundernas hemvist, medan tillgångar baseras på tillgångarnas geografiska lokalisering.

	Gruppen	
	2003	2002
Försäljning per geografiskt område		
Nordamerika	18 879	22 750
Sydamerika	1 424	1 606
Europa	15 839	15 187
varav Sverige	847	846
varav EU	12 718	12 404
Afrika/Mellanöstern	2 620	2 294
Asien/Australien	5 857	5 725
	44 619	47 562
Tillgångar per geografiskt område		
Nordamerika	23 310	29 544
Sydamerika	506	518
Europa	13 318	12 504
varav Sverige	3 756	3 168
varav EU	12 802	11 988
Afrika/Mellanöstern	655	614
Asien/Australien	2 196	1 831
	39 985	45 011
Investeringar per geografiskt område		
Nordamerika	2 386	2 232
Sydamerika	60	58
Europa	1 374	1 517
varav Sverige	342	326
varav EU	1 085	1 482
Afrika/Mellanöstern	139	57
Asien/Australien	294	154
	4 253	4 018

4 Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda

	Kvinnor	Män	2003 Totalt	2002 Totalt
Moderbolaget				
Sverige	33	39	72	65
Dotterföretag				
Nordamerika	1 662	7 325	8 987	9 725
Sydamerika	158	973	1 131	1 056
Europa	1 891	9 549	11 440	11 241
<i>varav Sverige</i>	401	2 149	2 550	2 513
<i>varav EU</i>	1 775	8 919	10 694	10 426
Afrika/Mellanöstern	221	885	1 106	955
Asien/Australien	447	2 524	2 971	2 745
Summa dotterföretag	4 379	21 256	25 635	25 722
Totalt	4 412	21 295	25 707	25 787

Andel kvinnor i Atlas Copcos styrelse och ledning, %

	2003	2002
Moderbolag		
Styrelse exkl fackföreningsrepresentanter	11	10
Koncernledning	22	22
Gruppen		
Styrelser	5	5
Företagsledningar	9	9

Löner och ersättningar

	2003		2002	
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
Moderbolaget				
Sverige	18	41	24	35
<i>varav tantiem</i>	4		6	
Dotterföretag				
Nordamerika	32	3 374	36	4 308
Sydamerika	10	162	10	168
Europa	116	4 101	119	3 993
<i>varav Sverige</i>	10	838	11	828
<i>varav EU</i>	105	3 877	105	3 773
Afrika/Mellanöstern	10	206	6	106
Asien/Australien	20	447	21	449
Summa dotterföretag	188	8 290	192	9 024
<i>varav tantiem</i>	24		20	
Totalt	206	8 331	216	9 059

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Löner och andra ersättningar	8 537	9 275	59	59
Avtalsenliga pensioner till styrelser och VD	20	14	4	2
Avtalsenliga pensioner till övriga medarbetare	659	699	26	22
Övriga sociala kostnader	1 732	1 690	19	20
Totalt	10 948	11 678	108	103
Kapitaliserade pensionsförpliktelser till styrelser och VD	44	46	20	21

Ersättningar m m till styrelseledamöter, verkställande direktör och tillika koncernchef samt övriga i koncernledningen

Riktlinjer

Ordföranden i styrelsen och styrelseledamöter ersätts i enlighet med beslut taget på bolagsstämman.

Ersättning till VD och koncernchef, och till övriga i koncernledningen (åtta befattningar) består av en årlig baslön,

rörlig ersättning, andra förmåner, pensionsförmåner och rätt till personaloptioner/syntetiska personaloptioner. Den rörliga kompensationsplanen är begränsad till en maximal procentsats av baslönen. Inget styrelsearvode utgår för arbete utfört i Gruppens styrelser eller för andra tjänster som utförs utöver det direkta ansvaret i respektive befattning.

Styrelsen

Under 2003 uppbar styrelsens ordförande styrelsearvode om SEK 1 000 000 (varav Anders Scharp 250 000 för tre månader och Sune Carlsson 750 000 för nio månader). Vice ordförande (Jacob Wallenberg) uppbar SEK 350 000. Styrelsemedlemmarna Sune Carlsson, Lennart Jeansson och Michael Treschow uppbar SEK 68 750 vardera för de tre första månaderna, medan Anders Ullberg och Staffan Bohman uppbar SEK 206 250 för nio månader. Kurt Hellström, Thomas Leysen, Charles Long och Ulla Litzén uppbar SEK 275 000 vardera. Charles Long uppbar även SEK 323 160 för medlemskap i styrelsen för Atlas Copco North America Inc. Personalrepresentanter uppbar totalt SEK 24 000. Dessutom erhöll medlemmar i revisionskommittén, Sune Carlsson, Thomas Leysen och Ulla Litzén, SEK 70 000 vardera och medlemmar i ersättningskommittén, Sune Carlsson, Jacob Wallenberg och Kurt Hellström, erhöll SEK 30 000 vardera.

VD och koncernchef

VD och koncernchef Gunnar Brock, erhöll en årlig baslön på SEK 6 500 000. Den rörliga ersättningen är beräknad till 1 promille av Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella poster som överskrider MSEK 2 000. Den rörliga ersättningen kan ge maximalt 70% av baslönen. Den totala kostnaden för ersättningar och andra förmåner till Gunnar Brock uppgick till SEK 12 751 355 under 2003. Ingen rörlig ersättning betalades ut under 2003 avseende 2002 då Atlas Copco-gruppen redovisade en förlust för 2002.

VD och koncernchefen omfattas av Atlas Copco-gruppens pensionspolicy för högre svenska chefer, vilket innebär en avgiftsbestämd lösning. Han är berättigad att gå i pension vid 60 års ålder. Premiens storlek är åldersrelaterad och är 35% av baslönen samt inkluderar pension till efterlevande. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande. Han är dessutom berättigad till en sjukpension motsvarande 50% av baslönen. Kostnaden för sjukpensionen under 2003 uppgick till SEK 288 688. Dessa pensionsplaner är oantastbara och vid uppnådd pensionsålder utgår pensionen livsvarigt.

Övriga medlemmar i koncernledningen (åtta befattningar)

Principen är att baslönen är ersättning för befattningen och den generella prestationen, medan rörlig ersättning är för en kombination av Gruppens och individens resultat. Den rörliga ersättningen kan högst uppgå till 40 eller 50% av baslönen. Under 2003 uppgick den totala kostnaden för ersättning och andra förmåner till SEK 29 143 860 varav SEK 17 491 842 var baslöner och SEK 3 372 968 rörlig ersättning.

De medlemmar av koncernledningen som är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pension, där premien varierar mellan 25% och 35% av baslönen beroende på deras ålder. Även de medlemmar i koncernledningen som inte är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pension, och en av dessa har dessutom en förmånsbestämd plan i sitt hemland. Dessa pensionsplaner är oantastbara och vid uppnådd pensionsålder utgår pensionen livsvarigt.

Fortsättning not 4, se nästa sida.

Fortsättning not 4.

Pensionsåldern är 65 år, med undantag för en medlem av koncernledningen som är berättigad till pension vid 60 års ålder, med en förtidspensionsutfästelse som utbetalas fram till 65 års ålder. Nivån på denna beror på när överenskommelsen åberopas, och är maximerad till 60% av pensionslönen. Efter 65 års ålder upphör denna utbetalning och pensionen, enligt den fastställda premieplanen, tar över. En förutsättning är att ett obetalt konsultarbete, på maximalt 20% av en heltidstjänst, utförs under tiden mellan förtidspensioneringen och 65 års ålder.

Uppsägning av anställning

Principen för uppsägning av VD och koncernchef är att, om någon part avser att bryta anställningen, ska denne underrätta den andra parten med sex månaders varsel. VD och koncernchef är berättigad till 12 månaders avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen och ytterligare 12 månader om denne inte har funnit en ny anställning.

Övriga medlemmar i koncernledningen är berättigade till en kompensation om bolaget avbryter anställningen. Ersättningen beror på hur lång tid en person har varit anställd vid bolaget samt på ålder, men är aldrig lägre än motsvarande 12 månader och aldrig högre än motsvarande 24 månader.

Varje ersättning som personen i fråga uppbär från anställning eller annan affärsverksamhet under den tid som kompensationen utgår, kommer att minska avgångsvederlaget med motsvarande belopp.

Både för VD och koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen är grunden för avgångsvederlag enbart baslönen. Ingen av dem har möjlighet att själv utlösa avgångsvederlaget.

Kommitté för ersättningar

Under 2003 ingick Sune Carlsson, Jacob Wallenberg och Kurt Hellström som medlemmar i ersättningskommittén. Kommittén lämnade förslag om ersättning till VD och koncernchef till styrelsen för beslut. Kommittén gav också stöd till VD och koncernchef när det gällde att bestämma kompensation till koncernledningens övriga medlemmar.

Andel optioner/syntetiska personaloptioner som tilldelats under 2003, liksom innehav den 31 december, är uppräknade

nedan. Styrelsemedlemmar, VD undantagen, har inte tilldelats några personaloptioner/syntetiska personaloptioner.

Tilldelning och innehav av personaloptioner/ syntetiska personaloptioner¹ för koncernledning

Tilldelningsår	Köpooptioner		Personaloptioner/ syntetiska personaloptioner		
	Innehav den 31 dec 2003		Innehav den 31 dec 2003		
VD	1998	1999	2000	2001	2002
VD	0	0	0	0	22 112
Övriga i koncernledningen	8 459	12 651	49 752	57 122	66 336

Tilldelat 2003	Innehav den 31 dec 2003			
	Personaloptioner		Syntetiska personaloptioner	
VD	Antal	Värde, SEK ²	Antal	Värde, SEK ²
VD	22 112	663 360	0	0
Övriga i koncernledningen	44 224	1 326 720	22 112	663 360

1) Villkor för tilldelade personaloptioner/syntetiska personaloptioner framgår av sidan 18.

2) Avser beräknat marknadsvärde vid tilldelningsdagen. Värdet har beräknats med utgångspunkt i Black & Scholes värderingsmodell varvid aktuella marknadsräntor samt en volatilitet om 35% använts som väsentliga antaganden. Vidare har det teoretiska värdet enligt Black & Scholes reducerats med 30% med hänvisning till de förfogandeinskränkningar som gäller för personaloptionerna/syntetiska optioner. Värdet per option per tilldelningsdagen beräknades till SEK 30.

Ersättning till revisorer

Fördelning av ersättning för lagstadgad revision och konsultarvoden till revisorer.

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
KPMG				
Revisionsarvode	22	24	2	2
Övrigt	18	17	1	1
Övriga revisionsfirmor				
Revisionsarvode	2	3	-	-
	42	44	3	3

För 2002 och 2003 var KPMG Gruppens revisionsbyrå, utnämnd för en period på fyra år vid bolagsstämman 2002.

Övriga ersättningar till KPMG utgörs främst av arvoden för konsultationer i skatte- och redovisningsfrågor.

Ersättning och andra förmåner (årlig summa)

SEK	Förmåner/baslön	Rörlig ersättning ¹	Andra förmåner ²	Pensionsförmåner ¹	Personaloptioner/syntetiska personaloptioner ³	Övrig ersättning ⁴	Totalt
Styrelseordföranden	1 000 000					100 000	1 100 000
Vice ordförande	350 000					30 000	380 000
Styrelsemedlem							
Charles Long	598 160						598 160
Övriga styrelsemedlemmar	1 467 750					170 000	1 637 750
VD och koncernchef	6 500 000	2 913 000	176 451	2 498 544	663 360		12 751 355
Övriga medlemmar i koncernledningen	17 491 842	3 372 968	704 168	5 617 320	1 990 080		29 176 378
Total	27 407 752	6 285 968	880 619	8 115 864	2 653 440	300 000	45 643 643

1) Kostnader som bokfördes 2003.

2) Avser semesterlön, förmånsbil och sjukvårdsförsäkring för ledningen i Sverige.

3) Avser beräknat marknadsvärde vid tilldelningsdagen. Värdet har beräknats med utgångspunkt i Black & Scholes värderingsmodell varvid aktuella marknadsräntor samt en volatilitet om 35% använts som väsentliga antaganden. Vidare har det teoretiska värdet enligt Black & Scholes reducerats med 30% med hänvisning till de förfogandeinskränkningar som gäller för personaloptionerna/syntetiska personaloptioner. Värdet per option per tilldelningsdagen beräknades till SEK 30.

4) Avser ersättning för medverkan i revisions- och ersättningskommittéer.

5 Avskrivningar

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Goodwill	463	650	-	-
Produktutveckling	71	18	-	-
Övriga immateriella tillgångar	14	12	-	-
Byggnader	113	145	-	-
Maskiner och andra tekniska installationer	478	553	-	-
Inventarier och installationer	214	245	3	3
Hysesmaskiner	1 960	2 333	-	-
	3 313	3 956	3	3

Avskrivningar av immateriella tillgångar exklusive goodwill ingår i följande funktioner i resultaträkningen:

	Gruppen	
	2003	2002
Kostnad för sålda varor	6	3
Marknadsföringskostnader	3	4
Administrationskostnader	5	5
Utvecklingskostnader	71	18
	85	30

6 Rörelsens övriga intäkter och kostnader

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Omstruktureringskostnader	-54	-116	-	-
Övriga rörelseintäkter	281	329	85	69
Övriga rörelsekostnader	-4	-2	-16	-4
	223	211	69	65

Omstruktureringskostnader för 2003 avser kostnader på 54 för affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik. Kostnader för 2002 inkluderar 68 för affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik samt 48 för affärsområdet Industriteknik.

Övriga rörelseintäkter inkluderar resultat från försäkringsverksamhet på 87 (57), realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar på 35 (137), erhållna provisioner på 9 (27), realisationsvinster från försäljning av företag på 0 (28), och valutakursvinster hänförliga till den operativa verksamheten på 126 (69).

Övriga rörelseintäkter för Moderbolaget består främst av erhållna provisioner på 66 (55).

7 Finansiella intäkter och kostnader

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Resultat från andelar i koncernföretag				
Erhållen utdelning			1 336	703
Koncernbidrag			1 097	1 060
Realisationsvinst från försäljning av aktier			24	-
Nedskrivningar			-	-724
			2 457	1 039
Resultat från finansiella anläggningstillgångar				
Erhållen utdelning	-	2	-	-
Ränteintäkter				
Koncernföretag			494	370
Övriga	15	14	-	-
Realisationsvinst	-	2	-	2
	15	18	494	372
Övriga ränteintäkter				
Ränteintäkter				
Koncernföretag			198	810
Övriga	344	293	307	259
	344	293	505	1 069
Räntekostnader och liknande resultatposter				
Räntekostnader				
Koncernföretag			-80	-96
Övriga	-745	-1 029	-579	-862
Valutakursdifferenser	-11	-62	-206	-14
	-756	-1 091	-865	-972
Finansiella intäkter och kostnader	-397	-780	2 591	1 508

Räntedelen i pensionsavsättningen klassificeras ej som rörelsekostnad utan redovisas som räntekostnad både av de svenska och utländska bolagen. Beloppet har beräknats på basis av genomsnittet av ingående och utgående pensionsavsättningar. För svenska bolag har räntan beräknats till 5,3% (6,3). Räntedelen för 2003 uppgår till 81 (81), varav svenska bolag 7 (7). För moderbolaget uppgår motsvarande belopp till 2 (2).

8 Bokslutsdispositioner – Moderbolaget

Skattelagstiftningen i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet till konsolidering genom skattemässigt avdragsgilla avsättningar till obeskattade reserver. Företagen kan genom att utnyttja dessa regler disponera och kvarhålla vinster i bolaget utan att de beskattas. Den obeskattade reserv som skapas genom detta förfarande är ej utdelningsbar.

De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. Om företaget skulle redovisa förlust kan vissa obeskattade reserver tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon skattebelastning blir aktuell.

	Moderbolaget	
	2003	2002
Avsättning till periodiseringsfond, netto	-177	-155
Upplösning av valutakursreserv	41	42
	-136	-113

Om moderbolaget redovisade uppskjutna skatter på bokslutsdispositioner, som Gruppen gör, hade uppskjuten skattekostnad uppgått till -38 (-32).

9 Skatter

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Aktuell skatt				
Svensk	-269	-353	-269	-353
Utländsk	-1 038	-902		
Uppskjuten skatt	-310	-103	0	0
Skatt i intresseföretag	-2	-3		
	-1 619	-1 361	-269	-353

En avstämning av företagens sammanvägda genomsnittliga skatt baserad på de nationella skattesatserna för landet jämfört med den faktiska skattekostnaden redovisas enligt följande:

	Gruppen	
	2003	2002
Resultat efter finansiella poster	4 913	-2 469
Vägd genomsnittlig skatt baserad på nationella skattesatser	-1 583	1 237
- i %	32.2	50.1
Skatteeffekt av:		
Av-/nedskrivning av goodwill	-138	-2 660
Ej avdragsgilla kostnader	-130	-149
Kupongskatt på utdelning	-25	-24
Ej skattepliktiga intäkter	183	243
Justeringar från tidigare år	54	-54
Effekter av utnyttjade underskottsavdrag m m	26	18
Förändring av skattesats	-2	41
Underskottsavdrag som inte kan utnyttjas	-1	-2
Övriga poster	-3	-11
	-1 619	-1 361
- Effektiv skatt i %	33.0	-55.1

Exklusive kostnaden för nedskrivning av goodwill under 2002 uppgick den vägda genomsnittliga skattesatsen baserad på nationella skattesatser till 33.7% och den effektiva skattesatsen uppgick till 33.8%.

Den totala skattekostnaden påverkas av Gruppens starka ställning i länder med högre skattesatser jämfört med svensk skattesats, såsom Belgien, Frankrike, Tyskland och USA. Avskrivning på goodwill som ej är avdragsgill har också en negativ påverkan på skattesatsen.

Justering av skatt hänförlig till tidigare år inkluderar aktuell skatt med 8 (-1).

Skattesatsen i Sverige uppgår till 28%. Moderbolagets effektiva skattesats om 11.6% (28.1) påverkas främst av skattefria utdelningar från dotterföretag, vilket under 2002 motverkades av ej avdragsgill nedskrivning av aktier i dotterföretag.

För ytterligare information se not 22.

10 Minoritetsintressen i dotterföretags kapital och resultat

Minoritetens andel av resultatet efter finansiella poster uppgick till 21 (84). I resultaträkningen redovisas minoritetsandelar i Gruppens resultat efter skatt till 20 (59). Dessa minoritetsintressen förekommer främst i Atlas Copco India, Atlas Copco Malaysia samt i dotterföretag i Kina.

	Gruppen
Minoritetsintresse vid årets början	160
Förvärvat minoritet	-102
Utdelningar	-14
Omräkningsdifferenser	-11
Årets resultat	20
Minoritetsintresse vid årets slut	53

11 Resultat per aktie

	2003	2002
Årets resultat	3 274	-3 889
Genomsnittligt antal aktier	209 602 184	209 602 184
Resultat per aktie inkl/exkl utspädning	15.62	-18.55

Gruppen har ingen överenskommelse eller program som har någon utspädningseffekt på utestående aktier. Aktier som kan komma att köpas i incitamentsprogram som omfattar aktieoptioner kommer inte att resultera i någon utspädning av vinst per aktie. Gruppen har ingått ett aktieswappavtal med tredje part som innebär att redan utgivna aktier kommer att tillhandahållas ledande befattningshavare vid utnyttjande av option.

Vinst per aktie exklusive nedskrivning av goodwill för 2002 uppgick till SEK 13.88.

12 Immateriella anläggningstillgångar

	Goodwill	Produktutveckling	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	22 452	333	132	22 917
Investeringar	-	287	26	313
Förvärv av dotterföretag	535	-	41	576
Avyttringar och utrangeringar	-13	-12	-5	-30
Årets omräkningsdifferenser	-3 608	-10	-6	-3 624
Vid årets slut	19 366	598	188	20 152
Ackumulerade avskrivningar				
Vid årets början	3 698	45	64	3 807
Årets avskrivningar	463	71	14	548
Förvärv av dotterföretag	-	-	4	4
Avyttringar och utrangeringar	-13	-9	-3	-25
Årets omräkningsdifferenser	-542	-	-4	-546
Vid årets slut	3 606	107	75	3 788
Ackumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	6 154			6 154
Årets omräkningsdifferenser	-1 066			-1 066
Vid årets slut	5 088			5 088
Redovisat värde vid årets slut	10 672	491	113	11 276
Redovisat värde vid årets början	12 600	288	68	12 956

Övriga immateriella tillgångar inkluderar datorprogram, förvärvade varumärken och patent.

Nedskrivning av goodwill

Nedgången i ekonomin, främst inom kommersiell byggnation, medförde att Gruppen under 2002 prövade återvinningsvärdet av den goodwill som relateras till den nordamerikanska maskinuthyrningsverksamheten. Utifrån prövningen av återvinningsvärdet skrevs goodwill ned med 6 950 baserat på beräknat nyttjandevärde. Denna beräkning baserades på ledningens detaljerade antagande om verksamheten, en femårig prognos av kassaflöden samt en stabil tillväxt under återstående nyttjandeperiod. För att diskontera kassaflödena användes en diskonteringsränta före skatt på 10.8%. Samma prövning gjordes 2003, vilken inte indikerade något ytterligare nedskrivningsbehov.

Avskrivning av goodwill

Atlas Copco-gruppen fokuserar generellt sett på organisk tillväxt. Som en naturlig del av Gruppens tillväxtstrategi ingår även förvärv som komplement till den organiska tillväxten. Nyttjandeperioden för goodwill avseende strategiska förvärv med ett betydande bestående immateriellt värde har bedömts överstiga 20 år. Förvärv anses vara strategiska när de tillför Gruppen en betydande ny geografisk och/eller produktmarknad. Gruppen har bedömt att nyttjandeperioden överstiger 20 år för tre strategiska förvärv vilka beskrivs mer i detalj i följande avsnitt.

Milwaukee Electric Tool

Förvärvet av denna verksamhet 1995 utgjorde en del av Gruppens strategi att bli ledande på marknaden för professionella elverktyg som används för bygg- och anläggningsinstallationer inom industrin, kommersiell byggnation samt bostadsbyggnad. Företaget Milwaukee Electric Tool har anor från 1920-talet och är ett av USAs mest välkända varumärken. Genom förvärvet fick Gruppen omgående tillgång till den betydelsefulla USA-marknaden, dessutom tillfördes en ny produktportfölj och ett nytt kundsegment affärsområdet Industriteknik.

Det värdefulla varumärket och Milwaukee Electric Tools marknadsposition har utvecklats avsevärt under dess 80-åriga historia och koncernledningen bedömer att investeringarna kommer ge avkastning under lång tid framöver.

Som en del i utvecklingen av varumärket och verksamhetens långsiktiga strategi har nyligen, med hjälp av en bred och omfattande kampanj, Milwaukee Electric Tool framgångsrikt lanserats i Europa och Australien.

Maskinuthyrning

Trenden inom flera viktiga marknader runt om i världen visar på att kunder tenderar att hyra viss utrustning istället för att köpa den. För att möta denna trend och för att öka Gruppens intäkter från eftermarknaden, förvärvades två företag (Prime Service 1997 och Rental Service Corporation 1999) verksamma inom området maskinuthyrning i USA. De två förvärvade verksamheterna sammanfördes och ett helt nytt affärsområde inom Atlas Copco-gruppen skapades. Hyresverksamheten är för närvarande det näst största maskinuthyrningsföretaget i USA efter marknadsledaren United Rentals. De förvärvade företagens starka position med vissa betydande kundgrupper, såsom olje- och petrokemisk industri, utgör en viktig bas för framtida resultat och kassagenerering. Dessutom gav förvärven Gruppen en ny distributionskanal i USA för existerande produkter.

Redovisning av goodwill

Båda företagen har genererat, och fortsätter att generera ett stort operativt kassaflöde och tillför även andra fördelar genom sina starka varumärken och omfattande kundlistor. Dessa faktorer tillsammans med den information som presenterats ovan är starka indikatorer på att nyttjandeperioden kommer att överstiga 20 år. Enligt tidigare och nuvarande svenska rekommendationer, förutsätts dock att goodwill har en

Fortsättning not 12, se nästa sida.

Fortsättning not 12.

bestämd nyttjandeperiod. För att, vid tiden för förvärven, bestämma nyttjandeperioden hämtades vägledning från rekommendationer som var gällande i USA. Utifrån dessa fastställdes perioden till 40 år, vilket ledningen bedömde vara den bästa uppskattningen av nyttjandeperioden.

Redovisningen av företagsförvärv, inklusive avskrivningar av goodwill, har varit under nästintill ständig omprövning sedan tiden för förvärvet av Milwaukee Electric Tool. Den gällande svenska rekommendationen fastställer att det i sällsynta fall kan finnas övertygande bevis för att nyttjandeperioden för goodwill utgör en bestämd tid längre än 20 år. I december 2002 utgav International Accounting Standard Board (IASB) ett utkast till rekommendation som behandlar företagsförvärv. I denna föreslås att goodwill inte skall skrivas av utan att ett eventuellt nedskrivningsbehov ska prövas en gång om året, eller oftare om förändrade förhållanden indikerar att nedskrivningsbehov kan föreligga. Utkastet överensstämmer i huvudsak med den rekommendation som gavs ut av United States Financial Accounting Standards Board, SFAS 142 Goodwill and Other Intangible Assets, vilken trädde i kraft den 1 januari 2002. Den slutgiltiga rekommendationen, som föreskriver att goodwill inte ska vara föremål för avskrivning, förväntas bli utgiven under första kvartalet 2004 och gälla från den 1 januari 2005. Rekommendationen kommer att gälla även i Sverige.

Grundat på informationen som presenterats ovan har Atlas Copco beslutat att i 2003 års bokslut fortsätta skriva av goodwill avseende dessa strategiska förvärv baserat på en nyttjandeperiod om 40 år. Med hänsyn till de förändringar som kommer att genomföras för redovisning av goodwill anser ledningen att en fortsatt avskrivning av goodwill under 40 år ger den bästa jämförbarheten och kontinuiteten i presentationen av Gruppens resultat.

Panelen för granskning av finansiell rapportering

Under april 2003 etablerade Föreningen för utvecklande av god

redovisningssed en oberoende panel för att övervaka den finansiella rapporteringen för företag noterade på Stockholmsbörsen för att säkerställa att de utarbetar sin finansiella rapportering i enlighet med rekommendationer utgivna av Redovisningsrådet. I februari 2004 kritiserade Panelen Atlas Copco för att i årsredovisningen 2002 inte tillräckligt beskrivit anledningarna till att använda en nyttjandeperiod som överstiger 20 år för goodwill från förvärven som beskrivits ovan. Atlas Copco har beaktat detta och kommer att framledes tillhandahålla utförligare information i detta avseende.

Följande avsnitt ingår för att tydligt visa effekten av avskrivningar, en ej kassapåverkande post, på resultatet, resultat per aktie och andel eget kapital av att använda en nyttjandeperiod på 20 år jämfört med en på 40 år.

Resultaträkning i sammandrag 2003

Avskrivningsperiod	20 år	40 år
Fakturering	44 619	44 619
Rörelsekostnad	-39 907	-39 309
Rörelseresultat	4 712	5 310
- i % av faktureringen	10.6	11.9
Resultat efter finansiella poster	4 315	4 913
- i % av faktureringen	9.7	11.0
Årets resultat	2 676	3 274
Resultat per aktie, SEK	14.19	15.62
Andel eget kapital, %	44.8	45.9

Avskrivningar avseende goodwill fördelas enligt följande:

	2003	2002
Bolag med 40 års avskrivning	299	495
Bolag med 20 års avskrivning	101	101
Bolag med högst 10 års avskrivning	63	54
	463	650

Fördelning av årets avskrivningar och redovisat värde avseende goodwill per affärsområde, redovisas i not 3.

	Anskaffningsvärde	Akkumulerade avskrivningar	Nedskrivning av goodwill	Redovisat värde	Kvarstående antal år
Goodwill med 40 års avskrivningsplan					
Rental Service	12 946	1 590	4 825	6 531	36
Milwaukee Electric Tool Corp.	3 194	672		2 522	32
	16 140	2 262	4 825	9 053	
Goodwill med 20 års avskrivningsplan					
Desoutter Ltd.	695	510		185	7
Atlas Copco Construction Tools GmbH	414	33		381	18
Atlas Copco Wagner Inc.	357	280		77	6
DreBo Werkzeugfabrik GmbH	333	12		321	19
Företag inom Maskinuthyrning	294	39	255	-	-
Chicago Pneumatic Tool Company	177	155		22	4
Atlas Copco Crépelle S.A.S.	134	46		88	14
Övriga	97	24		73	
	2 501	1 099	255	1 147	
Goodwill med högst 10 års avskrivningsplan					
Atlas Copco MAI GmbH	94	16		78	8
Compresseurs Worthington Creyssensac S.A.S.	87	87		-	-
Ceccato Aria Compressa S.p.A.	73	46		27	4
Atlas Copco (India) Ltd.	58	7		51	9
Övriga	413	89	8	316	
	725	245	8	472	
Totalt	19 366	3 606	5 088	10 672	

13 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Nyanläggningar och förskott	Totalt	Hyresmaskiner
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	2 925	8 311	275	11 511	17 671
Investeringar	79	623	22	724	2 681
Förvärv av dotterföretag	26	200	-	226	20
Avyttringar och utrangeringar	-117	-597	-	-714	-2 533
Omklassificeringar	-	-29	-14	-43	-25
Årets omräkningsdifferenser	-193	-566	-29	-788	-2 790
Vid årets slut	2 720	7 942	254	10 916	15 024
Akkumulerade avskrivningar					
Vid årets början	1 158	5 906		7 064	6 377
Årets avskrivning	113	692		805	1 960
Förvärv av dotterföretag	4	123		127	5
Avyttringar och utrangeringar	-56	-519		-575	-1 361
Omklassificeringar	-1	-17		-18	-50
Årets omräkningsdifferenser	-70	-388		-458	-1 034
Vid årets slut	1 148	5 797		6 945	5 897
Redovisat värde vid årets slut	1 572	2 145	254	3 971	9 127
Redovisat värde vid årets början	1 767	2 405	275	4 447	11 294
Anläggningar som innehas under finansiella leasingavtal					
Redovisat värde vid årets slut	22	28		50	8
Redovisat värde vid årets början	15	26		41	18

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Redovisat värde				
Byggnader och mark	1 572	1 767	3	6
Maskiner och andra tekniska installationer	1 702	1 900	-	-
Inventarier och installationer	443	505	7	8
Pågående nyanläggningar och förskott	254	275	-	-
Övriga materiella anläggningstillgångar	3 971	4 447	10	14
Hyresmaskiner	9 127	11 294	-	-
	13 098	15 741	10	14
Taxeringsvärde byggnader och mark	147	154	-	11

Redovisade taxeringsvärden för Gruppen avser endast byggnader och mark i Sverige. Redovisat värde för dessa uppgår till 167 (164).

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal såsom förhyrda lokaler, maskiner samt större dator- och kontorsutrustningar redovisas bland rörelsekostnader och uppgår till 840 (996). Framtida betalningar för ej annullerbara leasingkontrakt uppgår till 2 345 (2 845). Framtida betalningar för ej annullerbara operativa leasingkontrakt förfaller enligt följande:

2004	607
2005–2008	1 455
2009 och senare	283
Totalt	2 345

Finansiell leasing diskuteras i not 24.

	Byggnader och mark	Inventarier och maskiner	Totalt
Moderbolaget			
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	7	20	27
Investeringar	-	2	2
Avyttringar och utrangeringar	-3	-	-3
Vid årets slut	4	22	26
Akkumulerade avskrivningar			
Vid årets början	1	12	13
Årets avskrivning	-	3	3
Vid årets slut	1	15	16
Redovisat värde			
Vid årets slut	3	7	10
Vid årets början	6	8	14

14 Övriga finansiella anläggningstillgångar

		Gruppen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
Andelar i koncernföretag	Sid 54			7 190	3 983
Fordringar hos koncernföretag				7 500	9 982
Andelar i intresseföretag	Not 15	63	75	-	-
Andra långfristiga värdepappersinnehav		30	28	23	23
Andra långfristiga fordringar		243	260	30	38
		336	363	14 743	14 026

Andelar i koncernföretag

	Moderbolaget
Akkumulerade anskaffningsvärden	
Vid årets början	4 515
Investeringar	3 288
Återbetalningar	-81
Vid årets slut	7 722
Akkumulerade uppskrivningar	
Vid årets början och slut	764
Akkumulerade nedskrivningar	
Vid årets början och slut	-1 296
Redovisat värde vid årets slut	7 190

15 Andelar i intresseföretag

	Antal aktier	Kapitalandel, %	Justerat eget kapital
Moderbolagets innehav			
AVC Intressenter AB, 556506-8789, Göteborg	6 750 250	50	1
Dotterföretagens innehav			
Atlas Copco Changchun Electric Power Tool Ltd., Changchun, Kina		25	0
NEAC Compressor Service USA Inc., Franklin, PA, USA		50	0
Pneumatic Equipment Corp, Makati City, Filippinerna		30	0
Shenyang Rui Feng Machinery Ltd., Kina		25	13
Shenzhen Nectar Engineering & Equipment Co. Ltd., Shenzhen, Kina		25	0
Toku-Hanbai KK, Fukuoka, Japan		50	49
			63

	Gruppen	Moderbolaget
Akkumulerade kapitalandelar/ anskaffningsvärden		
Vid årets början	75	72
Förvärv	14	
Förvärv av minoritetsintresse	-22	
Utdelning	-1	
Årets resultat	3	
Årets omräkningsdifferenser	-6	
Vid årets slut	63	72
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början och slut		-72
Redovisat värde vid årets slut	63	0

Per den 1 januari 2003 förvärvades den utestående minoritetsandelen i Atlas Copco Diethelm Ltd, Thailand och bolaget ingår i koncernredovisningen för Atlas Copco-gruppen. Utdelning från intresseföretag uppgick till 1 (2) medan Gruppens andel av årets resultat efter skatt uppgick till 3 (-1). Gruppens andel av intresseföretagens eget kapital uppgick vid räkenskapsårets utgång till 63 (75).

Transaktioner med närstående företag

Koncernen sålde olika produkter och gjorde inköp genom vissa närstående företag. Transaktionerna skedde på liknade villkor som de som gäller mellan parter utan intressegemenskap. I följande tabell redovisas transaktionerna med dessa bolag i sammandrag.

	2003	2002
Försäljning	4	318
Inköp	127	147
Fordringar 31 december	1	41
Skulder 31 december	56	41

16 Varulager

	Gruppen	
	2003	2002
Råmaterial	181	188
Produkter i arbete	860	870
Halvfabrikat	1 405	1 542
Färdigvaror	2 939	3 161
Förskott till leverantörer	27	21
	5 412	5 782

Varulager som redovisats till nettoförsäljningsvärde uppgick till 418 den 31 december 2003. Återföringar av nedskrivningar, vilka redovisats i resultatet för 2003, uppgick till 16.

17 Kortfristiga fordringar

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Kundfordringar	7 810	8 577	-	9
Fordringar hos koncernföretag			8 745	14 934
Övriga fordringar	877	799	20	50
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 269	895	916	584
	9 956	10 271	9 681	15 577

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter innehåller poster såsom hyror, försäkringspremier och provisioner.

18 Kortfristiga placeringar, kassa och bank

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Statsobligationer	332	277	-	-
Företagscertifikat	199	-	199	-
Kortfristiga placeringar	531	277	199	-
Kassa och bank	3 647	1 079	2 236	37
Likvida medel totalt	4 178	1 356	2 435	37

Moderbolagets garanterade men outnyttjade kreditlöften uppgår till 3 630. Dotterföretagens beviljade men outnyttjade bankkrediter uppgår till 238.

19 Eget kapital

För 2003 och 2002 uppgår Atlas Copcos aktiekapital till SEK 1 048 010 920 fördelat på 209 602 184 aktier, var och en med ett nominellt värde på SEK 5.

Koncernens eget kapital

Bundna reserver är sådana som inte är tillgängliga för betalning av utdelningar, enligt lagar eller andra restriktioner.

Atlas Copco-gruppens fria egna kapital har definierats enligt följande: Moderbolagets fria egna kapital med tillägg för Gruppens andel av varje dotterföretags fria egna kapital, i den mån det kan utdelas utan att moderbolaget behöver skriva ned aktierna i dotterföretaget. Från detta värde har dragits av Gruppens andel i ansamlad förlust och andra kapitalminskningar i dotterföretag, i den mån de inte beaktats vid moderbolagets värdering av aktievärdet. Av Gruppens vinstmedel kommer 41 att överföras till bundna reserver enligt förslag av respektive bolags styrelse.

Koncernen har i samband med utfärdandet av personaloptioner och syntetiska personaloptioner ingått avtal med banker med innebörden att bolaget är skyddat för de negativa effekterna av en kursuppgång i Atlas Copco-aktien men att bolaget ersätter banken för dess förlust i det fall aktiekursen sjunkit under bankens anskaffningskostnad vid slutet av optionernas löptid. Den 31 december 2002 redovisades en avsättning mot eget kapital på MSEK 138 då Atlas Copcos aktiekurs var lägre än kurserna i optionskontrakten för Atlas Copcos personaloptionsprogram. Den 31 december 2003 hade avsättningen till fullo återförts, till följd av den gynnsamma utvecklingen av aktiekursen under 2003.

Gruppens egna kapital har påverkats av de omräkningsdifferenser som uppstår vid användandet av dagskursmetoden. Den sammanlagda omräkningsdifferensen för det egna kapitalet

sedan början av 1992 uppgår till 282 (1 668). Minskningen beror främst på försvagningen av USD i förhållande till SEK under 2003.

	2003	2002
Akkumulerad omräkningsdifferens		
Vid årets början	1 668	3 862
Årets omräkningsdifferens	-1 381	-2 201
Realiserat genom avyttring av dotterföretag	-5	7
Total omräkningsdifferens för året	-1 386	-2 194
Vid årets slut	282	1 668

Moderbolagets eget kapital

Överkursfonden visar överskottet från skillnaden mellan emitterat belopp och nominellt värde. Reservfond krävs enligt svensk lag och kan inte delas ut. Överkursfond och reservfond klassificeras som bundet eget kapital i koncernredovisningen.

Vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår en utdelning på SEK 7.50 uppgående till SEK 1 572 016 380.

20 Obeskattade reserver – Moderbolaget

Fördelningen av obeskattade reserver redovisade i moderbolagets balansräkning framgår nedan. För Gruppen elimineras dessa i sin helhet, se Redovisningsprinciper not 1 Skatter – Moderbolaget. Av moderbolagets sammanlagda obeskattade reserver uppgående till 1 788 (1 652), utgör 501 (463) uppskjuten skatt som ingår i Gruppens redovisade uppskjutna skatteskuld.

	Moderbolaget	
	2003	2002
Akkumulerade avskrivningar utöver plan inventarier och installationer	1	1
Periodiseringsfond	1 787	1 610
Valutakursreserv	-	41
	1 788	1 652

Periodiseringsfond har avsatts enligt följande:

	2003
1998	175
1999	154
2000	325
2001	393
2002	419
2003	321
	1 787

21 Avsatt till pensioner

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Svenska bolag				
FPG/PRI-pensioner	115	89	8	6
Övriga pensioner	39	39	30	32
Utländska bolag	1 638	1 650		
	1 792	1 778	38	38

Pensionsskulden och årets pensionskostnad beräknas av Atlas Copco-gruppens bolag enligt lokala regler och föreskrifter. I de fall sådana tillåter att oantastbara pensionsåtaganden ej redovisas som kostnad i takt med intjänandet av pensionsrätten har justering gjorts i koncernredovisningen. Viss del av årets pensionskostnad ingår i årets räntekostnad, not 7, varför posten

Avsatt till pensioner redovisas bland räntebärande avsättningar.

Större delen av gruppens pensionsåtaganden finns i Sverige, Tyskland, USA och Belgien. Utöver lagstadgade pensionsavgifter som erläggs till statliga myndigheter, tillkommer kostnader för kompletterande pensionsförmåner enligt individuella avtal eller kollektivavtal mellan parterna på arbetsmarknaden.

I Sverige administreras tjänstemännens pensionsplaner av Pensionsregistreringsinstitutet (FPG/PRI).

I beloppet för utländska bolag ingår 228 (268) avseende sjukvårdsförmåner i USA. Atlas Copco-gruppen tillämpar de amerikanska redovisningsreglerna i enlighet med FAS 106 (Employer's accounting for post-retirement benefits other than pensions) avseende kostnader för sjukvård för anställda som gått i pension, vilket innebär att nuvärdet av intjänade framtida sjukvårdsförmåner redovisas som avsättning i balansräkningen.

22 Uppskjuten skattefordran/skuld

Uppskjutna skattefordringar och skulder i balansräkningen hänförs till följande:

Gruppen	2003			2002		
	Fordringar	Skulder	Netto	Fordringar	Skulder	Netto
Immateriella anläggningstillgångar	3	181	-178	52	87	-35
Materiella anläggningstillgångar	111	2 231	-2 120	117	2 587	-2 470
Finansiella anläggningstillgångar	3	5	-2	4	17	-13
Varulager	220	60	160	199	69	130
Kortfristiga fordringar	62	12	50	82	12	70
Rörelseskulder/Avsättningar	411	42	369	448	45	403
Pensioner och liknande förpliktelser	177	1	176	194	1	193
Underskottsavdrag m m	985	-	985	1 371	-	1 371
Övrigt	48	1 012	-964	2	1 071	-1 069
Värderingsreserv	-117		-117	-130		-130
Uppskjutna skattefordringar/skulder	1 903	3 544	-1 641	2 339	3 889	-1 550
Kvittning av fordringar/skulder	-469	-469	-	-423	-423	-
Uppskjuten skatt, netto	1 434	3 075	-1 641	1 916	3 466	-1 550

Övriga poster avser i huvudsak skatteavdrag som inte är relaterade till specifika balansposter (t ex periodiseringsfond etc).

Per 31 december 2003 har koncernen skattemässiga underskottsavdrag att utnyttja uppgående till cirka 2 524, av dessa har 2 143 medtagits vid beräkning av uppskjuten skatt. Skattemässiga underskottsavdrag uppgående till 381 är tillgängliga för att reducera skattekostnaderna kommande år. Dessa har dock inte redovisats då det inte bedömts sannolikt att framtida skattemässiga vinster i koncernen kommer att finnas tillgängliga för utnyttjande av dessa underskott. Av de skattemässiga underskottsavdragen kommer underskott uppgående till cirka 54 att förfalla inom en femårsperiod.

Avstämning av uppskjuten nettoskuld från årets början till årets slut framgår av följande:

	Gruppen	
	2003	2002
Ingående balans vid årets början, netto	-1 550	-1 702
Förvärv av dotterföretag	-28	-2
Avyttring av dotterföretag	-	-2
Skatt som belastat årets resultat	-310	-103
Omräkningsdifferenser	247	259
Utgående balans vid årets slut, netto	-1 641	-1 550

Förändringar i temporära skillnader under året som redovisas i resultaträkningen hänförs till följande:

	Gruppen	
	2003	2002
Immateriella anläggningstillgångar	-137	4
Materiella anläggningstillgångar	-17	-207
Finansiella anläggningstillgångar	11	11
Varulager	26	-8
Kortfristiga fordringar	-11	8
Rörelseskulder/Avsättningar	19	-50
Pensioner och liknande förpliktelser	13	-2
Underskottsavdrag m m	-178	161
Övrigt	-33	-24
Värderingsreserv	-3	4
Totalt Gruppen	-310	-103

Uppskjuten skattefordran i Moderbolaget om 7 (7) avser temporära skillnader i pensionsåtaganden.

Uppskjutna skatter hänförliga till den temporära skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på, av moderföretaget direktägda andelar i dotterföretag och intressebolag har inte redovisats. För dotterföretag har moderbolaget kontroll över när skatteskulden/fordran realiseras och detta kommer inte att ske inom en överskådlig framtid.

För ytterligare information se not 9.

23 Övriga avsättningar

	Gruppen		Moderbolaget		
	2003	2002	2003	2002	
Avsättningar för produktgarantier	449	374	-	-	
Övriga avsättningar	651	861	6	138	
	1 100	1 235	6	138	
Gruppen	Produktgarantier	Omstrukturering	Servicekontrakt	Övrigt	Totalt avsättningar
Vid årets början	374	272	120	469	1 235
Under året					
avsättningar utnyttjade	290	95	139	132	656
avsättningar återförda	-182	-126	-118	-150	-576
avsättningar	-2	-2	-1	-172	-177
Förvärvade dotterföretag	1	-	2	39	42
Årets omräkningsdifferenser	-32	-23	-7	-18	-80
Vid årets slut	449	216	135	300	1 100
Långfristigt	25	49	6	59	139
Kortfristigt	424	167	129	241	961
	449	216	135	300	1 100

Kostnader relaterade till avtal med banker avseende personoptionsprogram om 138 ingick i övriga avsättningar gjorda under 2002 och redovisades under posten övrigt vid årets slut. Avsättningen återfördes under 2003.

24 Långfristiga skulder till kreditinstitut m m

Långfristiga räntebärande skulder till kreditinstitut m fl, förde-
las enligt följande:

	2003	2002
Moderbolaget		
Obligationslån MUSD 375	2 722	3 297
Obligationslån MUSD 392.5	2 850	3 516
Reverslån MUSD 75	544	659
Reverslån MSEK	53	53
Utnyttjande under		
"\"MSEK 5 000 Medium Term Note Program\""		
Utestående MSEK 2 530	2 530	2 530
Utestående MEUR 65	590	596
Utnyttjande under		
"\"MEUR 500 Medium Term Note Program\""		
Utestående MUSD 10	73	88
Avgår nästkommande års amorteringar	-2 484	-53
Moderbolagets låneskulder	6 878	10 686
Dotterföretagen		
Finansiella leasingavtal	40	49
Andra långfristiga lån	55	110
Avgår nästkommande års amortering	-16	-23
Gruppens låneskulder	6 957	10 822

Amortering av låneskulder presenteras i not 28 på sidan 53.

Atlas Copco har för närvarande en långsiktig rating på A-/A3.

I Gruppens låneskulder ingår skulder för finansiella leasingkontrakt enligt följande:

Framtida minimileaseavgifter	67
Framtida finansieringskostnad	-27
Nuvärde av leasingkulder	40

Framtida betalningar förfaller enligt följande:

	Framtida minimileaseavgifter	Nuvärde av leasingkulder
2004	16	12
2005-2008	23	10
2009 och senare	28	18
	67	40

25 Kortfristiga skulder till kreditinstitut

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Skulder till kreditinstitut m m	542	2 374	-	1 513
Nästkommande års amorteringar	2 500	76	2 484	53
Skulder till koncernföretag			2 724	3 604
Summa räntebärande skulder	3 042	2 450	5 208	5 170

Gruppens kortfristiga låneskulder till kreditinstitut och övriga fördelas enligt följande:

	2003	2002
Moderbolaget		
Utnyttjande under "MUSD 200 Euro Commercial Paper Program" Utestående MEUR (29.7)	-	273
Utnyttjande under "MUSD 1 000 U.S. Commercial Paper Program" Utestående MUSD (118.8)	-	1 044
Utnyttjande under "MSEK 4 000 Commercial Paper Program"	-	196
Moderbolagets låneskulder	-	1 513
Dotterföretagen	542	861
Gruppens låneskulder	542	2 374

Atlas Copco AB har företagscertifikatprogram för kortfristig upplåning i USA, Sverige och i övriga europeiska länder med en total volym av cirka MUSD 2 050, motsvarande 14 900. Dessa program har K1 rating i Sverige och A2/P2/F2 internationellt. Under 2003 återbetalade moderbolaget utestående belopp under företagscertifikatprogrammen.

Atlas Copco-gruppens kortfristiga och långfristiga lån fördelas på följande valutor. Nedanstående tabell beaktar även ingångna derivat vid bokslutstillfället.

Valuta	Belopp (M)	MSEK	2003, %	2002, %
USD	1 301	9 448	94.5	96.6
EUR	22	196	2.0	0.6
AUD	10	56	0.5	0.3
CAD	10	53	0.5	1.2
SEK	53	53	0.5	0.4
Övriga		193	2.0	0.9
		9 999	100.0	100.0

26 Rörelseskulder

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Förskott från kunder	377	376	-	-
Leverantörsskulder	3 407	3 075	6	16
Växelskulder	44	66	-	-
Övriga skulder	1 808	2 073	26	10
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 439	2 395	363	342
Summa icke räntebärande skulder	8 075	7 985	395	368

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter för Gruppen innehåller poster såsom sociala kostnader, semesterlöneskuld, provisioner och upplupna räntor.

27 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	Gruppen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ställda säkerheter för skuld till kreditinstitut				
Fastighetsinteckningar	2	2	-	-
Företagsinteckningar	8	4	-	-
	10	6	-	-
Ansvarsförbindelser				
Diskonterade växlar	45	62	-	-
Borgens- och övriga ansvarsförbindelser	1 852	1 735	226	261
	1 897	1 797	226	261

Borgens- och övriga ansvarsförbindelser inkluderar bank- och kommersiella garantier samt leveransgarantier. Av moderbolagets redovisade ansvarsförbindelser avser 221 (238) ansvarsförbindelser till förmån för dotterföretag.

28 Finansiell exponering och principer för kontroll av finansiella risker

Målsättning

I linje med de övergripande målen i fråga om tillväxt, rörelsemarginal och avkastning på kapital, är syftet med Atlas Copcos finansiella riskpolicy att minimera de finansiella risker som Gruppen exponeras för. Policyn har utformats för att skapa stabila förutsättningar för divisionernas affärsverksamhet och bidra till en stadig ökning av det egna kapitalet och aktieägarnas utdelning, samtidigt som långivarnas intressen skyddas.

Valutarisker

Valutakursförändringar påverkar Gruppens resultat och det egna kapitalet på flera sätt:

- Gruppens resultat – när intäkter från försäljning och kostnader för inköp och produktion är i skilda valutor (transaktionsexponering).
- Gruppens resultat – när de utländska dotterbolagens resultat räknas om till svenska kronor (omräkningsexponering).
- Gruppens egna kapital – när de utländska dotterbolagens nettotillgångar räknas om till svenska kronor (omräkningsexponering).

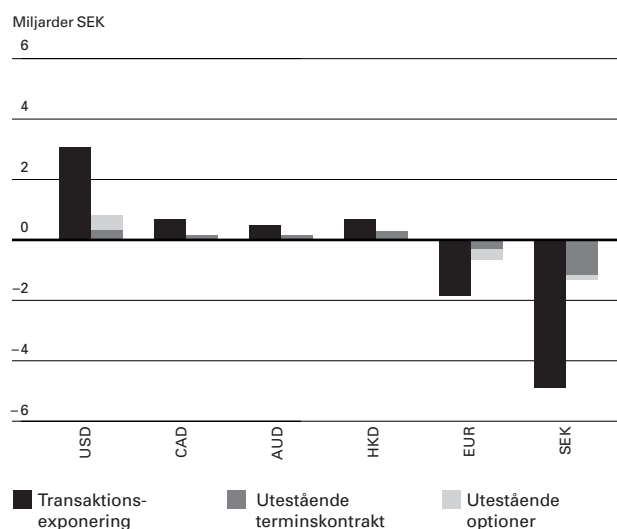
Transaktionsrisker

Gruppens nettotillflöden av betalningar i utländsk valuta, vilka motsvarar ett årligt värde av cirka 6 500, ger upphov till transaktionsrisker. De största överskottsvalutorna, dvs de valutor där inflöden överstiger utflöden, respektive de största underskottsvalutorna, visas i diagram 1. Diagram 2 visar hur Gruppens vinst före skatt påverkas av effekterna av ensidiga rörelser i USD och EUR gentemot alla andra valutor, om inga valutaflöden hade säkrats för att täcka exponeringen samt före påverkan av prisjusteringar och andra liknande åtgärder.

Varje division säkrar sina valutaflöden mot plötsliga kursförändringar, men bara för den tidsperiod som bedöms nödvändig för att priser och/eller kostnader ska hinna anpassas till de nya kurserna. Dessa tidsperioders längd varierar mellan divisionerna och är för Gruppen i genomsnitt 3–4 månader.

Denna säkring av valutor, som normalt sker genom ter-

Diagram 1
Beräknad årlig transaktionsexponering i Gruppens viktigaste valutor

minskontrakt, syftar till att skydda de beräknade bruttomarginalerna, inte till att maximera dessa genom spekulation. Storleken på de utestående säkringsbeloppen inklusive optioner den 31 december 2003 återges också i diagram 1.

Säkringen av valutor hade, mot bakgrund av kursutvecklingen och Gruppens transaktionsexponering under 2003, en uppskattad positiv effekt på Gruppens resultat efter finansiella poster på cirka 3%.

Om samtliga utestående säkringskontrakt gällande betalningar stängts den 31 december 2003 skulle nettoeffekten före skatt på Gruppens resultat ha blivit positiv med 92.

Omräkningsrisk

Enligt riskpolicyn ska omräkningseffekten av valutakursförändringar uttryckt i SEK på Gruppens egna kapital minskas genom matchning av lån i respektive valuta mot nettotillgångar i motsvarande valuta.

Enligt nuvarande policy ska derivat som termiskontrakt, swappavtal och optioner inte användas för säkring av nettotillgångar, eftersom denna typ av derivat ger upphov till kassaflödesrisker när de förfaller. Likaså används inga derivat för att säkra omräkningsexponering på resultatet.

Värdet av de utländska dotterbolagens nettotillgångar vid årsskiftet var omkring 12 790, vilket i diagram 3 har delats upp i de viktigaste valutorerna.

Diagram 4 visar Gruppens ungefärliga känslighet för valutaomräkningseffekter på årsresultatet vid omräkning av utländska dotterföretags resultat till SEK.

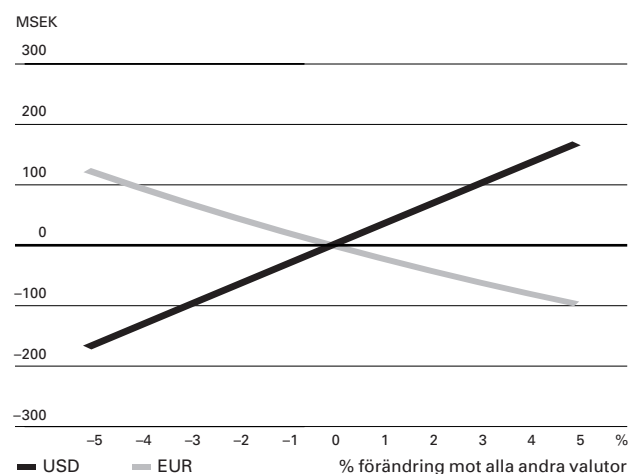
Ränterisker

Atlas Copcos ränteutgifter netto och den övergripande konkurrenssituationen påverkas av förändringar i marknadsräntorna. Effekten på Gruppens resultat av en permanent förändring av räntenivån beror på lånens och placeringarnas räntebindningstider. Gruppens resultat och konkurrenssituation påverkas också av i vilken utsträckning andra kassaflöden från tillgångar och skulder är fasta eller rörliga och om de sålunda kan justeras om räntevärderna ändras.

Enligt den finansiella riskpolicyn ska den genomsnittliga räntebindningstiden för lån så långt som möjligt balansera mot

Fortsättning not 28, se nästa sida.

Diagram 2
Transaktionsexponering – effekt av kursrörelser i USD respektive EUR före säkring

Fortsättning not 28.

de inkommande kassaflödenas bindningstid för att därigenom skydda mot förändringar av marknadsräntorna.

Sett till tillgångarnas nuvarande sammansättning ska den genomsnittliga räntebindningstiden för skulderna vara cirka 6 månader. I december 2003 var den genomsnittliga räntebindningstiden för lån cirka 18 månader. Denna avvikelse förklaras främst av den stadiga minskningen av externa skulder under året genom återbetalning av alla utestående företagscertifikat.

Finansieringsrisker

Enligt Atlas Copcos finanspolicy ska det alltid finnas tillräckliga medel i kontanter och garanterade krediter för att täcka de behov som förväntas uppkomma under de närmaste 12 månaderna. Dessutom ska en betydande del av den totala skulden alltid vara långfristig.

Finansieringsrisken kontrolleras genom att begränsa den mängd lån som förfaller under en ettårsperiod, men också genom att alltid hålla den genomsnittliga löptiden över en viss minimitid (antal år till slutförfall). Enligt policyn ska Gruppens räntebärande skulder i genomsnitt minst ha 3 år kvar innan de förfaller, och maximalt får MUSD 500 i räntebärande skulder förfalla under en löpande 365-dagars period. I december 2003 var den genomsnittliga tiden till slutförfallodag cirka 4.55 år och Gruppen hade garanterade outnyttjade kreditlöften om 3 868.

Kreditvärdering

Atlas Copcos långfristiga skuld har för närvarande en rating av Standard & Poor's (A-) och Moody's (A3). Den kortfristiga skulden har en rating av Standard & Poor's (A2), Moody's (P2) samt även av Fitch (F2).

Kreditrisk

Kunder

Atlas Copco är exponerad för risken av att inte få betalt från någon av det stora antal kunder till vilka försäljning sker på kredit. För att begränsa denna risk använder sig alla kundcentra av kreditpolicies som begränsar utestående belopp och kredittid för en enskild kund vid varje tidpunkt. Genomsnittligt utestående fordringar är cirka 2 månader och som ett resultat av den mycket diversifierade försäljningen, geografiskt och

branschvis, finns ingen större koncentration av kreditrisk.

Avsättningarna för kreditförluster uppgick till 3.5% av bruttot av totala kundfordringar, vilket av erfarenhet bedöms vara tillräckligt. För vissa kunder, vilka efterfrågar långfristig finansiering från leverantören har en centraliserad finansieringsverksamhet under namnet Atlas Copco Customer Credit nyligen bildats. Dess kreditportfölj vid årsskiftet 2003/2004 uppgick till 165, varav en stor del är täckt av försäkringar från exportkreditnämnder.

Andra motparter

Kreditrisk uppkommer även vid placering av likvida överskott. Majoriteten av sådana placeringar görs av Gruppens Internbank (se nedan) och styrs av riktlinjer som fastställer minimirating, maximibelopp och maximal löptid för varje motpart.

Utestående värde vid årsskiftet 2003/2004 var 4 178 som huvudsakligen består av kortfristiga placeringar hos väletablerade banker. Placeringar har också gjorts i statspapper samt räntepapper utgivna av företag med hög rating.

Användningen av finansiella derivat innebär ett risktagande gentemot motparterna med vilka transaktionerna görs. Kreditrisken som uppkommer, vilken beräknas genom att ta hänsyn till det nominella värdet av transaktionen, ett tidsvärde samt till marknadsvärdet (om detta är positivt för Atlas Copco) och övervakas dagligen, uppgick till 2 144 vid årsskiftet 2003/2004. ISDAs (International Swaps and Derivatives Association) avtal gäller gentemot alla motparter avseende derivat.

Finansiella instrument

Svenska redovisningsrekommendationer (RR 27) har särskilda krav på information angående tillgångar och skulder som klassificeras som finansiella instrument. Denna redovisas i följande avsnitt. Referens ges också till tidigare text i denna not.

Marknadsvärdering av finansiella instrument

Verkliga värden baseras på marknadsvärde eller, i de fall sådana inte är tillgängliga, härleds från en antagen avkastningskurva, efter avdrag för transaktionskostnad. Beloppen är indikativa och kommer inte nödvändigtvis att realiseras.

Tabellen på följande sida visar bokförda värden och verkliga värden av Gruppens räntebärande finansiella instrument.

Diagram 3
Nettotillgångar
i utländsk valuta

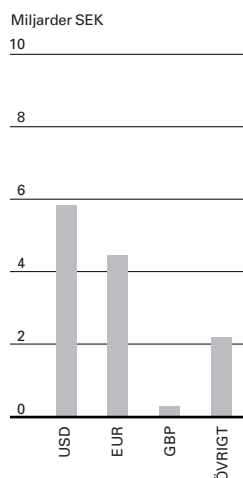

Diagram 4
Valutaomräkningseffekt på
Gruppens resultat före skatt

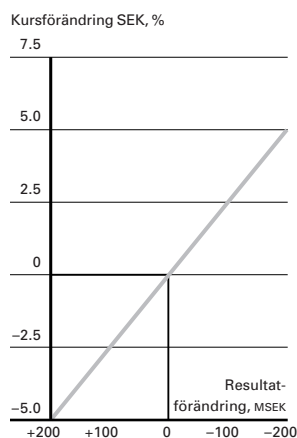

Diagram 5
Den effektiva räntan för Atlas Copco ABs
utestående skuld (inklusive derivat)

Finansiella instrument

2003	Gruppen		Moderbolaget	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Andra långfristiga värdepappersinnehav	30	30	23	23
Andra långfristiga fordringar	243	251	7 530	7 530
Övriga långfristiga finansiella tillgångar	273	281	7 553	7 553
Kundfordringar	7 810	7 810	-	-
Övriga fordringar	877	877	8 765	8 765
Terminskontrakt	209	218	224	233
Ränteswappar	86	636	86	636
Ränte-valutaswappar	483	441	483	441
Valutaoptioner	59	59	59	59
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	432	432	64	64
Kortfristiga fordringar	9 956	10 473	9 681	10 198
Kortfristiga placeringar, kassa och bank				
	4 178	4 178	2 435	2 435
Totalt	14 407	14 932	19 669	20 186
Skulder				
Långfristiga skulder till kreditinstitut	6 957	7 975	6 878	7 897
Övriga långfristiga skulder	191	191	26	26
Långfristiga skulder	7 148	8 166	6 904	7 923
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	542	542	-	-
Nästkommande års amorteringar	2 500	2 535	2 484	2 519
Skulder till koncernföretag			2 724	2 724
Kortfristiga skulder till kreditinstitut m m	3 042	3 077	5 208	5 243
Terminskontrakt	19	19	72	72
Ränteswappar, inkl swaptions	3	2	3	2
Ränte-valutaswappar	-	1	-	1
Valutaoptioner	6	6	58	58
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 411	2 411	230	230
Övriga rörelseskulder	5 636	5 636	32	32
Kortfristiga rörelseskulder	8 075	8 075	395	395
Totalt	18 265	19 318	12 507	13 561

Skillnaden mellan verkligt och redovisat värde på långfristiga lån förklaras av nedgång av marknadsräntor och minskning av Atlas Copco ABs företagsrelaterade upplåningskostnad sedan utgivningsdagen.

Den 31 december 2003 hade Gruppens räntebärande skulder en förfallostruktur som visas i följande tabell.

Förfallostruktur av räntebärande skulder (exklusive derivat)

Förfallotid	Gruppen			Moderbolaget		
	Fast	Rörlig	Totalt	Fast	Rörlig	Totalt
2004	2 030	470	2 500	2 030	454	2 484
2005	0	27	27	0	0	0
2006	500	229	729	500	209	709
2007	0	548	548	0	544	544
2008	2 776	3	2 779	2 776	0	2 776
2009 och senare	2 849	25	2 874	2 849	0	2 849
Totalt	8 155	1 302	9 457	8 155	1 207	9 362

I december 2003 var den genomsnittliga räntebindningstiden för lån inklusive derivat 18 månader.

Moderbolagets skulder

Utvecklingen av den effektiva räntan under 2002 och 2003 för Atlas Copco ABs utestående skulder visas i diagram 5.

99% av Atlas Copco ABs skuld är antingen uttryckt i USD eller swappad till USD. Derivat används aktivt för att kontrollera räntexponeringen, till exempel genom att förlänga eller förkorta räntebindningstiden utan att ersätta underliggande lån eller placering. Omfattningen visas i följande tabell.

Nominella belopp av derivat relaterade till Atlas Copco ABs skuld per den 31 december

	2003	2002
Valuta	0	475
Ränteswappar	3 567	5 287
Valutaswappar	3 120	3 179
Andra ränterelaterade derivat	5 263	2 637

Finansiella instruments känslighet för ränte- och valutakursförändringar

En parallellförskjutning uppåt med 1 procentenhet (100 punkter) av alla räntor skulle ha minskat det verkliga värdet av Atlas Copco ABs skuldportfölj (netto efter investeringar och inklusive derivat) med cirka 99 per den 31 december 2003. En försvagning av SEK med 1 procentenhet gentemot alla andra valutor skulle ha ökat det verkliga värdet av samma portfölj med 93.

Atlas Copcos Internbank

Inom området finansiering och hantering av finansiella risker erbjuder centralisering uppenbara fördelar för en internationell grupp som Atlas Copco. Atlas Copcos Internbank bildades för att säkerställa att dessa fördelar kommer Gruppen till godo, samtidigt som Gruppens decentraliserade verksamhetsstruktur respekteras.

Internbankens uppgift är att hjälpa Atlas Copcos dotterbolag med finansiering av rörelsekapital, säkring av valuta- och ränterisker samt exportfinansiering.

Dessutom sköter Internbanken Gruppens nettosystem för internfakturering och dess cash pooling. Internbanken är också den enda enhet som får ta positioner på valuta- och räntemarknaderna. Handeln styrs av ett riskmandat som utfärdats av styrelsen och sedan Internbanken bildades har den kontinuerligt bidragit till Gruppens resultat.

Valutakurser

	Belopp	Valuta-kod	Balansdagens kurs		Genomsnittlig kurs	
			2003	2002	2003	2002
Australien	1	AUD	5.42	4.95	5.24	5.27
Kanada	1	CAD	5.54	5.60	5.74	6.19
Europeiska monetära unionen	1	EUR	9.08	9.16	9.13	9.15
Storbritannien	1	GBP	12.88	14.09	13.24	14.58
Hong Kong	100	HKD	93.50	112.70	103.80	124.70
USA	1	USD	7.26	8.79	8.08	9.72

29 Aktier och andelar Atlas Copco AB

December 2003

	Antal aktier	Innehav ¹	Bokfört värde		Antal aktier	Innehav ¹	Bokfört värde
Direktägda produktbolag							
Atlas Copco Rock Drills AB, 556077-9018, Örebro	1 000 000	100	200	Atlas Copco France Holding S.A. fortsättning			
Atlas Copco Craelius AB, 556041-2149, Märsta	200 000	100	20	Compresseurs Worthington Creyssensac S.A.S., Meru		100	
Atlas Copco Secoroc AB, 556001-9019, Fagersta	2 325 000	100	112	Atlas Copco Crépelle S.A.S., Lille		100	
Atlas Copco Construction Tools AB, 556069-7228, Nacka	60 000	100	100	Atlas Copco Holding GmbH, Essen	1	99/100	219
Atlas Copco Tools AB, 556044-9893, Nacka	100 000	100	20	Atlas Copco Energas GmbH, Köln		100	
Atlas Copco MAI GmbH, Feistritz an der Drau	1	100	120	Atlas Copco MCT GmbH, Essen		100	
Direktägda säljbolag							
Atlas Copco CMT Sweden AB, 556100-1453, Nacka	103 000	100	10	Atlas Copco Tools Central Europe GmbH, Essen		100	
Atlas Copco Iran AB, 556155-2760, Nacka	3 500	100	0	Atlas Copco Kompressoren und Drucklufttechnik GmbH, Essen		100	
Atlas Copco Compressor AB, 556155-2794, Nacka	60 000	100	10	Desoutter GmbH, Maintal		100	
Atlas Copco Ges.m.b.H., Wien	1	100	7	IRMER+ELZE Kompressoren GmbH, Bad Oeynhausen		100	
Atlas Copco Services Middle East OMC, Bahrain	500	100	1	Atlas Copco Elektrowerkzeuge GmbH, Essen		100	
Atlas Copco Brasil Ltda., Sao Paulo	22 909 085	100	65	Atlas Copco Electric Tools GmbH, Winnenden		100	
Chicago Pneumatic Empreendimentos e Participacoes Ltda, Sao Paulo		100		Chicago Pneumatic Tool Verwaltungs GmbH, Maintal		100	
Chicago Pneumatic Brasil Ltda., Sao Paulo		100		Atlas Copco ACE GmbH, Essen		100	
Atlas Copco Argentina S.A.C.I., Buenos Aires	157	0/100	0	Atlas Copco Construction Tools GmbH, Essen		100	
Atlas Copco Chilena S.A.C., Santiago de Chile	24 998	100	6	DreBo Werkzeugfabrik GmbH, Altshausen		100	
Atlas Copco (Cyprus) Ltd., Nicosia	99 998	100	0	Atlas Copco UK Holdings Ltd., Hemel Hempstead	28 623 665	100	294
Atlas Copco Kompressorteknik A/S, Köpenhamn	4 000	100	2	Atlas Copco Compressors Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco (India) Ltd., Mumbai	7 395 556	66/84	184	Atlas Copco Construction & Mining Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco (Ireland) Ltd., Dublin	250 000	100	37	Atlas Copco Tools Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco KK, Tokyo	375 001	100	23	Worthington Creyssensac Air Compressors Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco Kenya Ltd., Nairobi	14 999	100	0	Atlas Copco International Holdings Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco (Malaysia), Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	700 000	70	2	Desoutter Brothers (Holdings) PLC, Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco Maroc SA., Casablanca	3 852	96	1	Desoutter Ltd., Hemel Hempstead		100	
Atlas Copco (Philippines) Inc., Paranaque	121 995	100	3	Desoutter Sales Ltd., Hemel Hempstead		100	
Soc. Atlas Copco de Portugal Lda., Lisbon	1	100	22	Atlas Copco Masons Holding Ltd, Stroud		100	
Atlas Copco (South-East Asia) Pte. Ltd., Singapore	2 500 000	100	8	Atlas Copco Masons Ltd, Stroud		100	
Atlas Copco (Schweiz) AG, Studen/Biel	7 997	100	12	Atlas Copco Beheer b.v., Zwijndrecht	15 712	100	604
Atlas Copco Venezuela S.A., Caracas	37 920	100	14	Atlas Copco Airpower n.v., Wilrijk		100	
Direktägda holdingbolag med dotterföretag							
Oy Atlas Copco Ab, Vantaa	150	100	30	Atlas Copco Coordination Center n.v., Wilrijk		100	
Oy Atlas Copco Kompressorit Ab, Vantaa		100		Atlas Copco Compressor International n.v., Wilrijk		100	
Oy Atlas Copco Louhintatekniikka Ab, Vantaa		100		Atlas Copco A.D., Novi Belgrad		100	
Oy Atlas Copco Tools Ab, Vantaa		100		Atlas Copco Rental Europe n.v., Rumst		100	
Atlas Copco France Holding S.A., St. Ouen l'Aumône	221 111	100	118	Atlas Copco S.A.E., Madrid		100	
Compresseurs Mauguière S.A.S., Meru		100		Worthington Internacional Compresores S.A., Madrid		100	
Atlas Copco Compresseurs S.A.S., St. Ouen l'Aumône		100		Desoutter S.A., Madrid		100	
Atlas Copco Applications Industrielles S.A.S., St. Ouen l'Aumône		100		Puska Pneumatic S.A., Vizcaya		100	
Atlas Copco Forage et Démolition S.A.S., St. Ouen l'Aumône		100		Atlas Copco Internationaal b.v., Zwijndrecht		100	
ETS Georges Renault S.A.S., Nantes		100		Atlas Copco South Pacific Holdings Pty Ltd., Blacktown		100	
				Atlas Copco Australia Pty Ltd., Blacktown		100	
				Atlas Copco (NZ) Ltd., Mt Wellington		100	
				Atlas Copco Belgium n.v., Overijse		100	
				Atlas Copco Makinalari Imalat A.S., Istanbul		98	
				Atlas Copco Ecuatoriana SA, Quito		100	

	Antal aktier	Inne- hav ¹	Bok- fört värde		Antal aktier	Inne- hav ¹	Bok- fört värde
Atlas Copco Internationaal b.v. fortsättning				Atlas Copco Internationaal b.v. fortsättning			
Abird Holding B.V., Rotterdam		100		Atlas Copco Kompresszor Kft., Budapest		100	
Technische Handelmaatschappij ABIRD B.V., Rotterdam		100		Atlas Copco A/S, Langhus	2 498	100	32
Grass-Air Holding B.V., Oss		100		Atlas Copco Kompressorteknikk A/S, Langhus		100	
Grass-Air Compressoren B.V., Oss		100		Atlas Copco Anlegg- og Gruveteknikk A/S, Langhus		100	
Power Tools Distribution n.v., Hoeselt	1	0/100	0	Berema A/S, Langhus		100	
Atlas Copco Tools Europe n.v., Overijse		100		Atlas Copco Tools A/S, Langhus		100	
Atlas Copco ASAP n.v., Wilrijk		100		Atlas Copco Nacka Holding AB, 556397-7452, Nacka	100 000	100	2 692
Tool Technics n.v., Limburg		100		Monsun-Tison AB under namnändring till Atlas Copco Sickla Holding AB, 556309-5255, Nacka	1 000	100	433
Atlas Copco Colombia Ltda., Bogota		100		Atlas Copco North America Inc., Pine Brook, NJ	35 506	40/100	1 389
Atlas Copco Equipment Egypt S.A.E., Kairo		80		Atlas Copco Retep AB, 556113-5541, Nacka		100	
Atlas Copco Hellas AE, Rentis		100		Atlas Copco North America Finance LLC, Pine Brook, NJ		100	
Atlas Copco Mfg. Korea Co. Ltd, Seoul		100		Atlas Copco Raise Boring Inc., Dover, DE		100	
Atlas Copco (China) Investment Co. Ltd., Shanghai		100		Atlas Copco Construction Tools Inc., Norwalk, MA		100	
Atlas Copco (Shenyang) Construction and Equipment Ltd., Shenyang		100		Atlas Copco Compressors Inc., Holyoke, MA		100	
Liuzhou Tech Machinery Co. Ltd., Liuzhou		100		Roto-Property Inc., Wilmington, DE		100	
Nanjing Atlas Copco Construction Machinery Ltd, Nanjing		92		Atlas Copco Tools & Assembly Systems Inc., Farmington Hills, MI		100	
Wuxi-Atlas Copco Compressor Co. Ltd., Wuxi		100		Atlas Copco Assembly Systems Inc., Sterling Heights, MI		100	
Wuxi-Hobic Diamond Bit Co. Ltd., Wuxi		60		Atlas Copco Construction Mining Technique USA Inc., Commerce City, CO		100	
Atlas Copco (Shanghai) Trading Co. Ltd., Shanghai		100		Atlas Copco Wagner Inc., Portland, OR		100	
Atlas Copco (China/Hong Kong) Ltd., Kowloon		100		D.L.C. America Inc., Coal Center, PA		100	
PT Atlas Copco Indonesia, Jakarta		100		Chicago Pneumatic Tool Company, Rock Hill, SC		100	
Atlas Copco Italia S.p.A., Milano		100		Chicago Pneumatic International Inc. Rock Hill, SC		100	
Ceccato Aria Compressa S.p.A., Vicenza		100		Chicago Pneumatic Tool Co NV/SA, Bryssel		100	
Worthington Aria Compressa S.p.A., Milano		100		Chicago Pneumatic Tool Company Canada Ltd., Toronto		100	
Desoutter Italiana S.r.l., Milano		100		Esstar Inc., Pine Brook, NJ		100	
Inversora Capricornio S.A. de C.V., Tlalnepantla		100		Esstar Industries Inc., New Haven, CT		100	
Atlas Copco Mexicana S.A. de C.V., Tlalnepantla		100		Milwaukee Electric Tool Corporation, Brookfield, WI		100	
Prime Equipment S.A. de CV, Monterrey		100		Rental Service Corporation, Scottsdale, AZ		100	
Atlas Copco Nederland b.v., Zwijndrecht		100		Prime Equipment Company, Houston, TX		100	
Atlas Copco Canada Inc., Lasalle		100		Rental Service Corporation Canada Ltd., Calgary		100	
Atlas Copco Peruana SA, Lima		100					
Atlas Copco Boliviana SA, La Paz		100					
ZAO Atlas Copco, Moskva		100					
Atlas Copco Holdings South Africa (Pty) Ltd., Benoni		100					
Atlas Copco Secoroc (Pty) Ltd., Springs		100					
Atlas Copco South Africa (Pty) Ltd., Boksburg		100					
Alliance Tools SA (Pty) Ltd., Boksburg		100					
Atlas Copco (Botswana) (Pty) Ltd., Gaborone		100					
Atlas Copco Namibia (Pty) Ltd., Windhoek		100					
Atlas Copco Taiwan Ltd., Taipei		100					
Atlas Copco (Thailand) Ltd., Bangkok		100					
Atlas Copco Vietnam Ltd., Hanoi		100					
Sickla Holding (Thailand) Ltd., Bangkok		49					
Atlas Copco Service (Thailand) Ltd., Bangkok		74					
Atlas Copco Ghana Ltd., Accra		100					
Atlas Copco (Zambia) Ltd., Chingola		100					
Atlas Copco Zimbabwe (Private) Ltd., Harare		100					
Atlas Copco s.r.o, Prag		100					
AEG Electric Tools s.r.o., Prag		100					
Milwaukee Electric Tools s.r.o., Prag		100					
Atlas Copco Polska Sp. z o.o., Warsawa		100					
				Övriga direktägda dotterföretag			
				Atlas Copco Construction & Mining Technique AB, 556277-9537, Nacka	700 500	100	356
				Atlas Copco Customer Credit AB, 556109-9150, Nacka		100	
				Atlas Copco Customer Leasing AB, 556397-7429, Nacka		100	
				Industria Försäkrings AB, 516401-7930, Nacka	50 000	100	5
				Atlas Copco Reinsurance SA, Luxemburg	4 999	100	8
				PAIR Ltd., London	3	100	0
				13 vilande bolag		100	31
				TOTALT REDOVISAT VÄRDE			7 190
				1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilken stämmer överens med andelen av rösterna. När två belopp anges för procentuellt innehav avser första beloppet Atlas Copco ABs innehav, medan det andra beloppet avser Gruppens totala innehav.			

Vinstdisposition

Förslag till vinstdisposition

Enligt Atlas Copco ABs balansräkning står följande belopp till bolagsstämman förfogande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	SEK	3 733 709 358
Årets resultat	SEK	2 048 600 185
	SEK	5 782 309 543

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas SEK 7.50 per aktie	SEK	1 572 016 380
I ny räkning balanseras	SEK	4 210 293 163
	SEK	5 782 309 543

Nacka den 2 februari 2004

Sune Carlsson
Ordförande

Jacob Wallenberg	Kurt Hellström	Ulla Litzén	Thomas Leysen
Charles E. Long	Anders Ullberg	Staffan Bohman	Gunnar Brock VD och koncernchef
	Bengt Lindgren	Håkan Hagerius	

Koncernens resultat- och balansräkning samt moderbolagets resultat- och balansräkning kommer att fastställas på ordinarie bolagsstämma den 27 april 2004.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Atlas Copco AB (publ), Org nr 556014-2720

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Atlas Copco AB (publ) för år 2003. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsd i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om

ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Nacka 18 februari 2004

KPMG Bohlins AB
Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Definitioner

Rörelseresultat

Fakturerad försäljning minus alla kostnader hänförliga till rörelsen men exklusive finansiella poster (intäkter och kostnader) och skatter.

Rörelsemarginal

Rörelseresultatet i procent av fakturering.

Resultat före avskrivningar (EBITDA)

Rörelseresultat plus avskrivningar.

EBITDA marginal

Resultat före avskrivningar i procent av fakturering.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i procent av fakturering.

Sysselsatt kapital

Totala tillgångar med avdrag för icke räntebärande skulder och avsättningar.

Sysselsatt kapital för affärsområdena exkluderar kassa, skatteskulder och -fordringar.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella poster med tillägg för räntekostnader och valutakursdifferenser (för affärsområdena: rörelseresultat) i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på rörelsekapital

Rörelseresultat exklusive avskrivning på goodwill i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital exklusive goodwill.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster med avdrag för skatter och minoritetsandelar, i procent av genomsnittligt eget kapital.

Andel eget kapital

Eget kapital och minoritetsintressen i procent av totala tillgångar.

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerad med genomsnittlig balansomslutning.

Nettoskuldsättning

Räntebärande skulder/avsättning med avdrag för likvida medel.

Skuldsättningsgrad

Nettoskuldsättning i relation till eget kapital inklusive minoritetsintressen.

Operativt kassaflöde = Rörelsens kassaflöde före finansiering

Kassaflödet från den löpande verksamheten och kassaflödet från investeringsverksamheten exklusive företagsförvärv och avyttringar.

Nettokassaflöde

Förändring av nettoskuldsättning exklusive valutakurseffekter.

Räntenetto

Räntekostnader minus ränteintäkter.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella poster, med tillägg för räntekostnader och valutakursdifferenser, dividerat med räntekostnader och valutakursdifferenser.

Vinst (resultat) per aktie

Resultat efter finansiella poster, med avdrag för skatter och minoritetsandelar, dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Genomsnittlig kapitalkostnad (WACC)

$\frac{\text{räntebärande skulder} \times i + \text{börsvärde} \times r}{\text{räntebärande skulder} + \text{börsvärde}}$

i: Den svenska riskfria räntesatsen (statsobligationer, 10 år) plus ytterligare 0.5 procentenheter som kompensation för skillnaden mellan Atlas Copcos och Svenska Statens låneräntor.

r: Den svenska riskfria räntesatsen plus en vedertagen riskpremie (5.0%).

Fem år i sammandrag

Atlas Copco-gruppen

MSEK om ej annat anges	1999	2000	2001	2002	2002*	2003
Rörelseresultat	4 470	6 392	6 130	-1 689	5 261	5 310
Rörelsemarginal, %	12.3	13.7	12.0	-3.6	11.1	11.9
Resultat efter finansiella poster	3 412	4 689	4 700	-2 469	4 481	4 913
Vinstmarginal, %	9.4	10.1	9.2	-5.2	9.4	11.0
Årets resultat	2 247	2 924	3 067	-3 889	2 909	3 274
Avkastning på sysselsatt kapital, %	14.1	14.5	12.6	-3.2	12.3	16.8
Avkastning på eget kapital, %	13.6	13.2	11.7	-16.2	10.9	16.0
Andel eget kapital, %	39.3	39.2	43.2	41.8	48.2	45.9
Eget kapital per aktie, SEK	101	115	133	97	126	101
Resultat per aktie, SEK	11.50	13.95	14.63	-18.55	13.88	15.62
Utdelning per aktie, SEK	4.75	5.25	5.50	5.75	5.75	7.50**
Orderingång	36 534	46 628	50 916	47 946	47 946	45 149
Fakturering	36 234	46 527	51 139	47 562	47 562	44 619
förändring, %	7	28	10	-7	-7	-6
andel fakturering utomlands, %	97	98	98	98	98	98
Räntenetto	-1 034	-1 660	-1 402	-722	-722	-386
- i % av faktureringen	-2.9	-3.6	-2.7	-1.5	-1.5	-0.9
Räntetäckningsgrad, ggr	3.8	3.6	3.9	-1.3	5.1	7.5
Balansomslutning	53 650	61 688	64 357	48 668	54 684	45 862
Sysselsatt kapital	41 688	47 708	49 210	35 404	41 420	32 859
Skuldsättningsgrad, %	91.7	92.0	72.3	67.3	51.9	36.1
Kapitalomsättningshastighet, ggr	0.83	0.80	0.78	0.83	0.80	0.95
Rörelsens kassaflöde före finansiering	2 413	1 276	5 744	5 599	5 599	5 609
Investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier	939	923	951	965	965	724
- i % av faktureringen	2.6	2.0	1.9	2.0	2.0	1.6
Investeringar i hyresmaskiner	2 342	5 679	2 751	2 144	2 144	2 681
- i % av faktureringen	6.5	12.2	5.4	4.5	4.5	6.0
Medelantal anställda	24 249	26 392	26 201	25 787	25 787	25 707
Fakturering per anställd, kSEK	1 494	1 763	1 952	1 844	1 844	1 736

Definitioner, se sidan 57.

Nyckeltal i USD och EUR finns på www.atlascopco-group.com

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

**) Enligt styrelsens förslag.

Kvartalsvärden

Fakturering fördelad på affärsområden

MSEK	2002				2003			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Kompressorteknik	3 785	4 039	3 963	4 206	3 721	3 972	4 122	4 230
Maskinuthyrning	3 397	3 357	3 191	2 884	2 495	2 607	2 793	2 519
Industriteknik	2 823	2 827	2 928	2 903	2 422	2 631	2 690	2 783
Anläggnings- och gruvteknik	1 784	1 952	1 864	2 018	1 811	2 003	2 075	2 005
Elimineringar	-154	-70	-73	-62	-49	-65	-82	-64
Atlas Copco-gruppen	11 635	12 105	11 873	11 949	10 400	11 148	11 598	11 473

Resultat fördelat på affärsområden

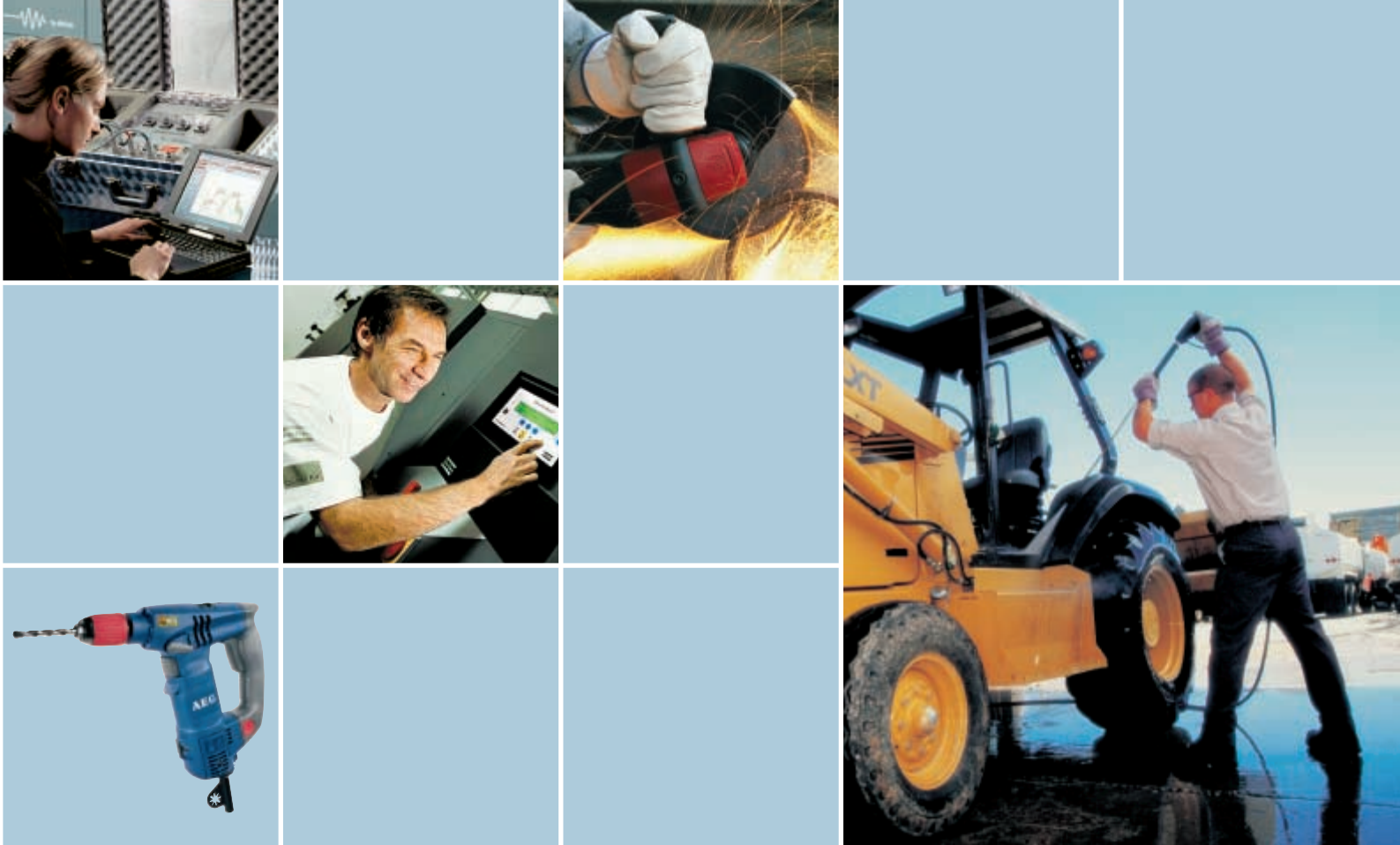
MSEK	2002				2003			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Kompressorteknik	657	771	768	809	681	735	766	780
– i % av faktureringen	17.4	19.1	19.4	19.2	18.3	18.5	18.6	18.4
Maskinuthyrning exklusive nedskrivning av goodwill	121	169	217	179	104	212	286	235
– nedskrivning av goodwill	-	-	-6 950	-	-	-	-	-
Maskinuthyrning	121	169	-6 733	179	104	212	286	235
– i % av faktureringen	3.6	5.0	6.8*	6.2	4.2	8.1	10.2	9.3
Industriteknik	248	188	295	319	184	262	268	337
– i % av faktureringen	8.8	6.7	10.1	11.0	7.6	10.0	10.0	12.1
Anläggnings- och gruvteknik	186	203	179	112	151	151	198	175
– i % av faktureringen	10.4	10.4	9.6	5.6	8.3	7.5	9.5	8.7
Elimineringar/ gruppgemensamma funktioner	-46	-27	-54	-33	-48	-54	-49	-64
Rörelseresultat exkl nedskrivning av goodwill	1 166	1 304	1 405	1 386	1 072	1 306	1 469	1 463
– nedskrivning av goodwill	-	-	-6 950	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	1 166	1 304	-5 545	1 386	1 072	1 306	1 469	1 463
– i % av faktureringen	10.0	10.8	11.8**	11.6	10.3	11.7	12.7	12.8
			-46.7**					
Finansiella intäkter och kostnader	-254	-230	-164	-132	-116	-94	-101	-86
Resultat efter finansiella poster exkl nedskrivning av goodwill	912	1 074	1 241	1 254	956	1 212	1 368	1 377
– nedskrivning av goodwill	-	-	-6 950	-	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster	912	1 074	-5 709	1 254	956	1 212	1 368	1 377
– i % av faktureringen	7.8	8.9	10.5**	10.5	9.2	10.9	11.8	12.0
			-48.1**					

*) Rörelsemarginalen för Maskinuthyrning inklusive nedskrivningen av goodwill är negativ. Marginalen exklusive nedskrivning av goodwill är 6.8 % under tredje kvartalet 2002.

***) Marginalerna för Gruppen redovisas exklusive och inklusive nedskrivningen av goodwill.

Atlas Copco

Hållbarhetsredovisning 2003

Ej särskilt granskad av bolagets revisorer.

Innehåll

Sammanfattning	62
Vision och strategi	64
Koncernstruktur och ledningssystem	65
Ekonomiska resultat	67
Miljörelaterade resultat	68
Sociala resultat	71
Definitioner	72

Hållbarhetsresultat i sammandrag

Detta är Atlas Copco-gruppens tredje Hållbarhetsredovisning som baserar sig på Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer för Hållbarhetsredovisning. Rapporten behandlar de tre dimensionerna för hållbara resultat, det vill säga ekonomiska, miljörelaterade och sociala, med tonvikt på miljöfrågor.

Denna redovisning omfattar Atlas Copco-gruppen. Samtliga policydokument och resultat som redovisas omfattar hela Gruppen om inte annat anges.

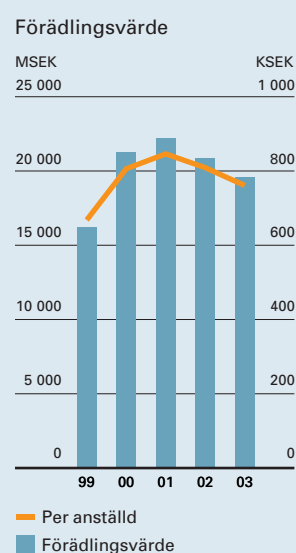
Redovisningsperioden för denna hållbarhetsredovisning är kalenderåret 2003 med historiska data för 2001 och 2002, då resultaten varit tillgängliga och användbara.

Alla eventuella väsentliga förändringar i mätmetoder för specifika resultatindikatorer framgår i redovisningens respektive avsnitt.

Under 2003 har Atlas Copco åstadkommit ett förbättrat hållbarhetsresultat på ett antal områden, däribland betydligt lägre olycksfallsfrekvens, färre sjukdagar och förbättrade miljöresultat för jämförbara enheter. Dock var förädlingsvärdet lägre, främst på grund av negativ valutaomräkningseffekt.

Ekonomiska resultat

Gruppens förädlingsvärde minskade 6% i MSEK under 2003. Faktureringen minskade också 6%, påverkad av negativa valutaomräkningseffekter på 10%.

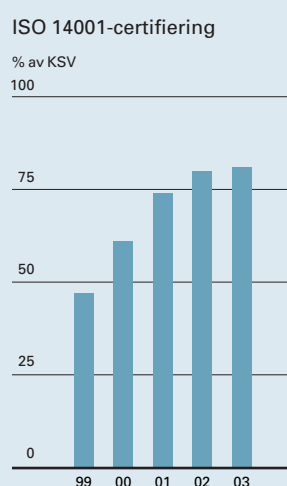

	2003	2002	2001
Förädlingsvärde (totalt), MSEK	19 571	20 871	22 164
Förädlingsvärde per anställd, kSEK	761	809	846

Miljörelaterade resultat

Gruppens miljömässiga resultat för 2003 var inte entydigt. Koldioxid-utsläppen samt vatten- och energiförbrukningen har minskat i absoluta tal för jämförbara enheter. Det relativa användandet av resurserna mätt per MSEK kostnad för sålda varor (KSV) har däremot ökat, då KSV påverkades negativt av valutaomräkningseffekter. Nästan samtliga större produktbolag har nu certifierat sina miljöledningssystem enligt ISO 14001. Ett antal nya energieffektiva produkter har lanserats.

	2003	2003*	2002	2001
ISO 14001-certifiering, % av KSV	81	81	80	74
Energiförbrukning, MWh per MSEK KSV	16.8	17.2	16.7	16.6
Vattenförbrukning, m ³ per MSEK KSV	26.8	22.0	21.9	21.6
Förpackningsmaterial, ton per MSEK KSV	1.1	0.9	0.9	0.9
Koldioxidutsläpp, ton per MSEK KSV	4.5	4.5	4.3	4.1

*) Data för jämförbara enheter.

Sociala resultat

Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, mätt i antal arbetsrelaterade olyckor, förbättrades märkbart under 2003. Både det relativa antalet arbetsrelaterade olyckor och antalet sjukdagar sjönk. Antalet utbildningstimmar per anställd steg jämfört med 2001 och 2002 och närmade sig Gruppens mål på 40 timmar per anställd och år.

	2003	2002	2001
Antal olyckor per miljon arbetstimmar	23.3	32.1	34.1
Sjukfrånvarodagar, %	2.7	3.0	-
Medelantal utbildningstimmar per anställd	37.2	35.2	35.2

Hållbar utveckling

Gruppen anser att förbättringar inom hållbar utveckling åstadkoms i en process där man tar hänsyn till ekonomiska, miljömässiga och sociala frågor.

En viktig utmaning för en hållbar utveckling är att balansera varje hållbarhetsdimension mot varandra, så att en förbättring i en dimension inte åstadkoms på bekostnad av en annan.

Genom att utveckla, tillverka och sälja eller hyra ut produkter skapar Atlas Copco sysselsättning och bidrar till ekonomisk utveckling. I sin produktion konsumerar Atlas Copco resurser och de färdiga produkterna har en påverkan på miljön när de används. Genom att respektera medarbetarnas och andra intressenters rättigheter lägger Gruppen grunden för en mer rättvis och hållbar utveckling.

Utmaningar

Från ett ekonomiskt perspektiv är den viktigaste utmaningen att år efter år fortsätta generera och distribuera ett allt större förädlingsvärde till sina viktigaste intressenter. Bästa sättet att åstadkomma detta är att följa den beprövade sekvensen stabilitet – lönsamhet – tillväxt samtidigt som produktiviteten fortlöpande förbättras och nya, förbättrade produkter utvecklas.

För miljörelaterade resultat är den viktigaste frågan hur kunderna använder och uttrangerar Atlas Copcos produkter. Vid utveckling och tillverkning av nya produkter är det därför av största vikt att miljöpåverkan begränsas under den tid som produkterna används jämfört med föregående generations produkter, samtidigt som resursanvändningen i produktionsprocessen fortsätter att minska.

De största utmaningarna för Atlas Copco inom hållbarhetens sociala dimension är att rekrytera, utveckla och behålla professionella anställda samtidigt som Gruppen ska säkerställa att såväl de mänskliga rättigheterna som arbetsrätten respekteras.

Atlas Copco inkluderat i Dow Jones hållbarhetsindex

För fjärde året i rad har Atlas Copco utsetts att ingå i såväl globala Dow Jones Sustainability World Index (DJSI World) som europeiska DJSI STOXX Index. Dessa index mäter hållbarhetsprestanda globalt, över alla marknadsområden och industrigrupper.

DJSI använder en metod som innebär en omfattande årlig genomgång och bedömning av de tre hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, miljömässig och social prestanda. Indexen inkluderar endast de ledande hållbarhetsstyrda företagen. Se även www.sustainability-indexes.com

Stödja verksamhetens framsteg

Atlas Copco är en decentraliserad koncern, där ansvaret för miljö- och arbetsplatsrelaterade frågor har delegerats till divisionerna. Gemensamma policies och riktlinjer har etablerats för att stödja divisionernas arbete.

Under 2003 utfärdades Atlas Copco-gruppens Affärskod, vilken omfattar samtliga enheter inom Gruppen. Där sammanfattas de viktigaste riktlinjerna som relaterar till affärsetik samt sociala och miljömässiga handlingar. Den specificerar också Atlas Copcos ansvar gentemot kunder, medarbetare, affärspartners, aktieägare, samhälle och miljö. Koden baserar sig på Atlas Copcos vision att vara First in mind – first in choice för sina intressenter, dvs den de tänker på först och sedan väljer samt på kärnvärdena samverkan, engagemang och förnyelse.

Atlas Copco stödjer följande internationella frivilliga etiska riktlinjer: FNs Globalt Ansvar, OECDs Riktlinjer för Multinationella Företag och Internationella Arbetstagarorganisationens (ILO) förklaring om grundläggande principer och rättigheter på arbetsplatsen.

Struktur och ledning

Atlas Copcos styrelse bär ansvar för att godkänna koncernens övergripande strategi och för att ha en översikt över organisationen. Miljörelaterade och sociala frågor är i huvudsak en del av affärsstrategin och hanteras därmed av styrelsen vid deras granskning av Gruppens strategi.

Koncernledningen har ansvar för att utveckla och följa upp koncernens målsättningar, strategier och riktlinjer, inklusive till exempel att övervaka att Gruppens målsättning att certifiera

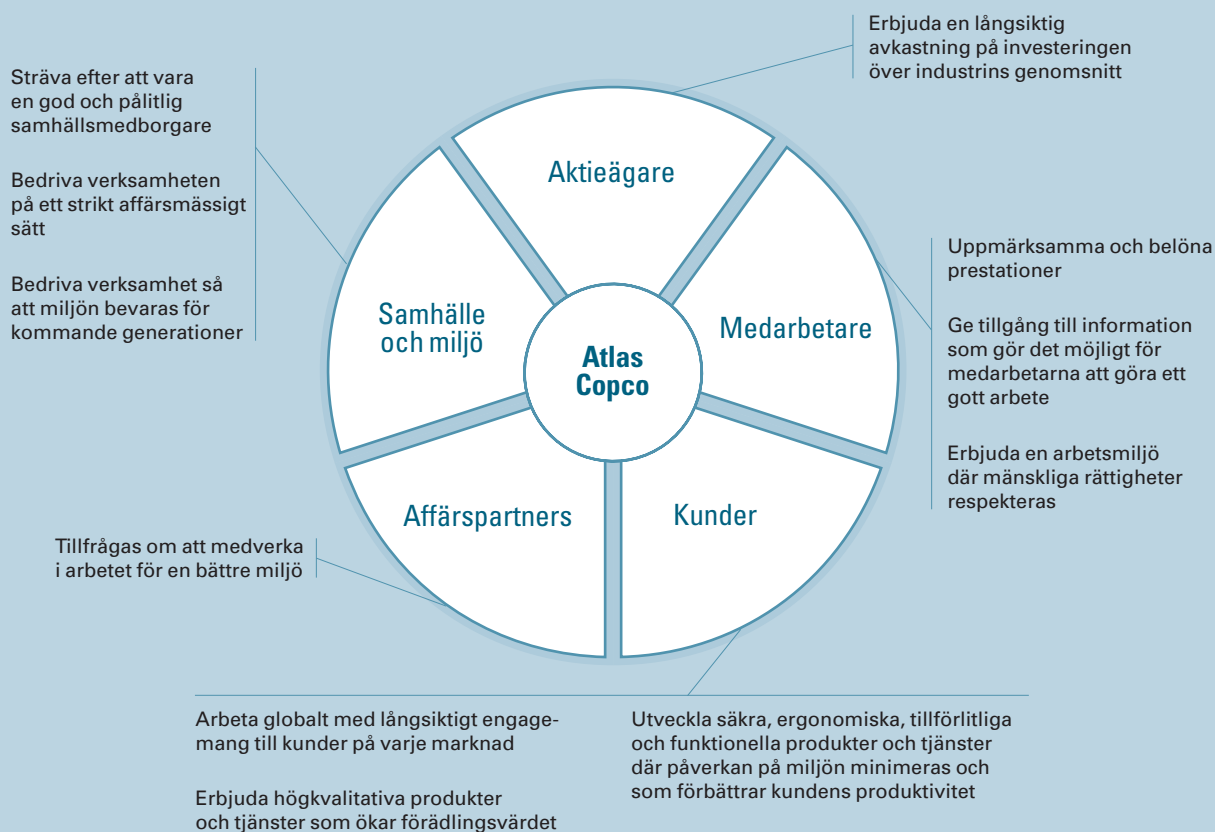
samtliga större tillverkningsenheter enligt den internationella standarden ISO 14001 uppfylls. På koncernnivå finns ett miljøråd där miljösamordnare från affärsområdena ingår. De träffas regelbundet för att diskutera gemensamma miljörelaterade ledningsproblem och utbyta möjliga lösningar.

Atlas Copco är uppdelat i fyra separata affärsområden, som ansvarar för att utveckla, genomföra och följa upp affärsområdets målsättningar, strategier och struktur, inklusive eventuella miljörelaterade och sociala resultat. Inom varje affärsområde är det operativa ansvaret uppdelat i separata divisioner, som arbetar med specifika produkter, tjänster och marknader. Divisionerna är normalt den högsta operativa enheten i Atlas Copcos organisation och varje division har ansvar för att driva sin respektive verksamhet på ett miljömässigt och socialt bra sätt.

”The Way We Do Things”

Ett av de viktigaste ledningsverktygen inom Atlas Copco är databasen med principer, riktlinjer och instruktioner, känd som ”The Way We Do Things,” vilken är tillgänglig för samtliga anställda genom intranätet. Databasen innehåller dokument som rör information och positionering, finans, controlling, redovisning, informationsteknologi, försäkringar, juridiska frågor, personalfrågor samt miljöledning.

Atlas Copco och dess huvudintressenter

Förhållandet till intressenter

Ett stort multinationellt företag har många enskilda intressenter, vilket gör det svårt att alltid ta hänsyn till alla. Därför har Atlas Copco prioriterat de intressenter som är nödvändiga för Gruppens långsiktiga affärsmässiga hållbarhet och har definierat följande fem grupper: samhälle och miljö, medarbetare, kunder, affärspartners och aktieägare. Gruppens ansvar gentemot dessa grupper har

specificerats i Atlas Copcos Affärskod och de förklaras ytterligare i interna riktlinjer.

Det förs en kontinuerlig informell dialog med dessa grupper för att behandla uppkomna relevanta ärenden. På så sätt tas kontinuerlig hänsyn till dessa intressenters åsikter och förväntade reaktioner i de affärsbeslut för vilka de har störst betydelse.

Skapa förädlingsvärde

Atlas Copco-gruppen har verksamhet i länder över hela världen, vilket bidrar till att skapa välfärd i de lokala ekonomierna och genererar förädlingsvärde för Gruppen och dess intressenter.

Under 2003 minskade förädlingsvärdet något, i huvudsak beroende på den lägre faktureringen i MSEK som påverkades av en stor negativ valutaomräkningseffekt. För att mäta Gruppens framsteg inom hållbarhetsområdet måste man uppskatta påverkan på samtliga viktigare intressenter.

Den direkta ekonomiska påverkan på några av Gruppens viktigaste intressenter redovisas under redogörelse för förädlingsvärde. Här visas källan och storleken på det förädlingsvärde som har skapats av Atlas Copco-gruppen samt hur detta fördelas bland de olika intressenterna. Återstoden investeras i Gruppen för att finansiera vidare tillväxt och värdeskapande till förmån för alla intressenter.

Redogörelse för förädlingsvärde

MSEK		2003	2002	2001
<i>Genererat förädlingsvärde:</i>				
Kunder	Intäkter	44 619	47 562	51 139
Leverantörer	Kostnad för varor och tjänster	-25 048	-26 691	-28 975
	Förädlingsvärde	19 571	20 871	22 164
	Varav behålls i verksamheten	-5 388	-5 887	-6 509
	Fördelat till intressenter	14 183	14 984	15 655
<i>Fördelning av förädlingsvärde:</i>				
Anställda	Löner	8 537	9 275	9 541
Offentlig sektor	Skatt och sociala avgifter	4 030	3 764	3 559
Långgivare	Ränta	397	780	1 430
Aktieägare	Utdelning	1 219	1 165	1 125

Samhälle och miljö

En del av de vinster som genereras av Atlas Copco betalas till myndigheter världen över i form av tullar och skatter. Dessa bidrar till den ekonomiska utvecklingen eftersom de används för att finansiera institutioner som är nödvändiga för ett väl fungerande samhälle och därmed en förutsättning för ekonomisk tillväxt. Skattekostnaden 2003 uppgick till MSEK 1 619 (1 513 exklusive effekten av nedskrivningen av goodwill).

De sociala kostnader för anställda som Atlas Copco betalar i de flesta länder bidrar till att finansiera pensioner, arbetslöshetsersättning och andra sociala förmåner som ger säkerhet och förbättrad livskvalitet för de anställda och deras familjer.

De sociala kostnaderna uppgick till MSEK 2 411, vilket är i genomsnitt SEK 94 000 per anställd.

Anställda

Cirka 26 000 personer världen över är anställda av Atlas Copco och Gruppens verksamhet genererar ytterligare tusentals arbetstillfällen hos dess affärspartners. För Atlas Copco är det betydelsefullt att anses vara en attraktiv arbetsgivare så att företaget därigenom kan anställa kompetenta och motiverade personer.

Att behandla anställda rättvist och erbjuda dem rimliga löner är grundläggande för en god arbetsgivare. Se not 4 i Årsredovisningen samt avsnittet Sociala Resultat sid 71.

Kunder

Grunden för det förädlingsvärde som skapas av Atlas Copcos verksamhet är förmågan att uppfylla kundernas behov genom att erbjuda dem innovativa produkter och tjänster av hög kvalitet som bidrar till produktiviteten.

Atlas Copco har varit verksam i 130 år, vilket i sig är ett bevis på ett långsiktigt engagemang för kunderna och Gruppens förmåga att anpassa sig efter deras krav.

Affärspartners

För att kunna fortsätta erbjuda produkter och tjänster av hög kvalitet till kunderna är Gruppens bolag beroende av leverantörer, underleverantörer och partners i samriskbolag och av kvaliteten på deras arbete. Många leverantörer av kärnkomponenter finns geografiskt nära Atlas Copcos tillverkningsanläggningar. Detta bidrar till att sänka leveranstiden och det skapar lokal sysselsättning.

Ett ökat antal leverantörer finns också i Asien och Gruppens inköp bidrar till denna regions ekonomiska utveckling.

Aktieägare och långgivare

Atlas Copco är beroende av sina långgivare och aktieägare för att finansiera den bas av tillgångar som används för att skapa förädlingsvärde. Aktieägarna får årligen utdelning från Atlas Copco och de har även möjlighet att göra kapitalvinster. Långgivarna ersätts genom regelbundna räntebetalningar för den finansiering som de erbjuder och kommer återfå det belopp de har lånat ut.

Begränsa resursanvändningen

Energiförbrukningen vid utformningen, tillverkningen, användandet och utrangeringen av Gruppens produkter är en av de viktigaste miljörelaterade frågorna för Atlas Copco.

Alla nya projekt tar därför hänsyn till energiförbrukningen i ett mycket tidigt skede. Investeringar i förbättrade produkter och processer har gjorts som ett led i anpassningen till ny lagstiftning.

Tillverkning och försäljning av produkterna är en fas i produktens livscykel som enkelt kan kontrolleras av Gruppen och miljöpåverkan inom detta område mäts årligen. Indikatorer samlas in från de största tillverkningsenheterna och distributionscentren från Kompressorteknik, Anläggnings- och gruvteknik samt Industriteknik. Utvalda indikatorer samlas också in från Maskinuthyrning och redovisas på sidan 69.

Under 2003 har rapporteringen blivit mer komplett då ett antal nyförvärv samt några enheter som tidigare inte redovisat har redovisat för första gången. I tabellen visas indikatorer för samtliga rapporterade enheter 2003. Dessutom särredovisas de som redovisade 2002 för att ge underlag till en mer meningsfull jämförelse med föregående år.

Indikatorer på miljörelaterade resultat

	2003	2003*	2002	2001
ISO 14001-certifiering, %	81	81	80	74
Energianvändning, GWh	304	288	299	308
– i förhållande till KSV	16.8	17.2	16.7	16.6
Vattenförbrukning, '000 m ³	485	369	391	402
– i förhållande till KSV	26.8	22.0	21.9	21.6
Förpackningsmaterial, '000 ton	19.6	14.8	16.1	16.5
– i förhållande till KSV	1.1	0.9	0.9	0.9
CO ₂ -utsläpp (energi), '000 ton	82	75	76	77
– i förhållande till KSV	4.5	4.5	4.3	4.1

*) Data för jämförbara enheter 2002 och 2001. Rapportering av data 2003 är mer komplett. Historiska data har ej kompletterats.

Miljöledningssystem

Den viktigaste enskilda miljörelaterade målsättningen för Gruppen är att införa miljöledningssystem och att alla större bolag certifieras enligt den internationella standarden ISO 14001. Betydande framsteg har gjorts sedan Atlas Copco Electric Tools fick det första ISO-certifikatet 1997. Vid års-

skiftet 2003/2004 var 81 % av Gruppens tillverknings- och logistikkapacitet ISO-certifierad.

Energiförbrukning

Energiförbrukningen har identifierats som en viktig miljöaspekt i flera tillverkningsanläggningar och program har inletts för att begränsa energiförbrukningen. Det mesta av den förbrukade energin köps från energibolag, men en del energi genereras också i anläggningarna, exempelvis vid värmebehandlingen av komponenter. Fossila bränslen används också för att testa produkter samt för att sköta viss utrustning som används på anläggningarna.

Energiförbrukningen är nära kopplad till produktionens omfattning och en ökad produktion leder ofta till att mer energi förbrukas. Under 2003 minskade Gruppens energianvändning för jämförbara enheter från 299 GWh till 288 GWh i absoluta tal, men ökade något från 16.7 till 17.2 GWh i förhållande till KSV. Inklusivt samtliga enheter som rapporterade för 2003 uppgick energiförbrukningen till 304 GWh eller 16.8 GWh per MSEK KSV.

Vattenförbrukning

Vatten är en knapp resurs i stora delar av världen och Atlas Copco arbetar konstant med att minska vattenförbrukningen. Under 2003 sjönk Gruppens totala vattenförbrukning från 391 000 m³ till 369 000 m³ (för jämförbara enheter). Om de nya rapporterade enheterna inkluderas uppgick vattenförbrukningen till 485 000 m³ eller 26.8 m³ per MSEK KSV. Denna konsumtion inkluderar såväl vattenförbrukning i produktionsprocessen samt för rengöring och tar också med vattenutvinning från brunnar på fabrikena.

Förpackningar

Under 2003 minskade förbrukningen av material för att förpacka produkter eller delar som lämnade tillverkningsanläggningarna från 16 100 ton till 14 800 ton (för jämförbara enheter). För samtliga enheter användes 19 600 ton material. De vanligaste förpackningsmaterialen är trä, papper och kartong, vilka motsvarar nästan 70% av den totala massan. Återstående 30% består i huvudsak av olika plastmaterial och transportlådor i stål för elverktyg.

Koldioxidutsläpp

Koldioxid (CO₂) bidrar till den globala uppvärmningen. CO₂ produceras när bränslen förbränns, antingen vid energiproduktion eller i transportsyfte.

Atlas Copco har för närvarande endast tillförlitliga mått på koldioxidutsläppen som härrör från energianvändningen i produktion. Under 2003 minskade koldioxidutsläppen för jämförbara enheter från 76 000 till 75 000 ton, delvis beroende på ökade inköp av el från förnyelsebara energikällor. För samtliga redovisande enheter uppgick koldioxidutsläppen till 82 000 ton eller 4.5 ton per MSEK KSV.

Produkter och service

Sett utifrån ett livscykelperspektiv är det tydligt att Atlas Copco även har en stor indirekt påverkan nedströms under produktanvändningsfasen. Ett antal miljögranskningar och livscykelanalyser har visat att energiförbrukning, oljeläckage, buller och dammutsläpp är de viktigaste miljöeffekterna som uppstår under produkternas ekonomiska livslängd. All produktutveckling tar hänsyn till dessa och andra relevanta miljörelaterade och ergonomiska aspekter för att minimera de negativa effekterna i framtiden.

Miljöresultatdata från Maskinuthyrning

Under 2002 rapporterades utvalda miljömässiga indikatorer från ett representativt urval på 39 depåer inom affärsområdet Maskinuthyrning. Utifrån dessa data har en sammanvägd uppskattning av det totala resursutnyttjandet för affärsområdet kunnat räknas fram. Under 2003 redovisade samtliga depåer sina miljöresultat, med fokus på energiförbrukning, vattenförbrukning, avfallshantering och bränsle för transport och uthyrningsmaskiner. Resultaten visar betydande minskning jämfört med 2002 och är en följd av att mer precis data samlats in samt av ett antal positiva faktorer:

- Fokus på försäljning av begagnad utrustning resulterade i en minskning av hyresflottan, vilket gav en minskning av förbrukningsvaror
- Miljömedvetenheten har ökat på samtliga enheter vilket inneburit mer effektiv användning och avyttring av förbrukningsvaror
- Kontroll av avfallshanteringsföretag har resulterat i en effektivare hantering och rapportering
- Minskad mängd lösningsmedel i avfallet som en följd av ett byte till en mer miljövänlig tvättmetod

Förbättrad miljö i Nasik

Atlas Copco i Indien har bidragit till att förbättra miljön inne på och runt fabriken i Nasik. Nederbörden är koncentrerad till monsunsäsongen och det öppna landskapet blir mycket torrt efter oktober månad. Under 2003 planterade företaget cirka 700 träd på fabriksområdet för att minska problemen med damm. Indien lider också av brist på dricksvatten i de flesta delar av landet. Fabriken i Nasik har installerat ett skräddarsytt vattenuppsamlingssystem. Regnvattnet samlas upp på taket och leds sedan genom existerande stuprör ner till dammar och brunnar som grävts speciellt för detta ändamål. Detta ökar grundvattennivån runt fabriken.

Resursanvändning Maskinuthyrning

	2003	2002
El (MWh)	39 232	47 367
–i förhållande till KSV	4.8	4.6
Bränsle för transporter (m ³)	30 282	37 647
–i förhållande till KSV	3.7	3.7
Bränsle för utrustning (m ³)	19 667	-
–i förhållande till KSV	2.4	-
Vatten (m ³)	283 646	410 434
–i förhållande till KSV	34.3	40.1
Flytande avfall (m ³)	5 308	6 365
–i förhållande till KSV	0.6	0.6

Återvinning av uttrangerade verktyg

Sedan september 2003 har samtliga divisioner som använder distributionscentrat Power Tools Distribution i Belgien börjat återvinna skrotade verktyg. Detta hanteras av ett företag som driver installationer vilka monterar ned använda el- och elektronik apparater för att underlätta återvinningen av komponenter. Verktyg sorteras och levereras till företaget, där de manuellt monteras ned till återvinningsbara delar, såsom elektronik, plast och metall. Omsorgsfulla kontroller utförs för att verifiera huruvida apparaten innehåller miljöfarliga delar eller ej, vilka i så fall avlägsnas, sorteras och skeppas för ytterligare behandling till specialiserade enheter. För närvarande uppnås en återvinningsgrad på cirka 83%.

Utveckling av återvinningsbara verktyg

Under 2003 lanserade CP en ny slipmaskin, Tornado, som är återvinningsbar till drygt 95%. Denna höga nivå har uppnåtts genom ett omsorgsfullt val av material och leverantörer. Motorn kan använda oljefri tryckluft och den använder tätningar och O-ringar som inte nöts eller avger utfällningar i utloppsluften, vilket därmed minimerar föroreningar. Underhållet sköts mycket enkelt hos kunden, vilket minskar stilleståndstiden och transportkostnader.

RSC tvättar delar utan lösningsmedel

RSC är det första maskinuthyrningsföretaget i USA där samtliga depåer övergår till ett miljövänligt sätt att tvätta delar. De lösningsmedelbaserade tvätthallarna som majoriteten av depåer använder avger miljövädligt avfall och som sådant är det föremål för strikt reglering. Det nya systemet för att tvätta delar använder naturligt förekommande microber som bryter ned olja och fett. Lösningen är återvinningsbar, säker att använda och skapar inget miljöfarligt avfall. Övergången beräknar minska RSCs miljövädliga avfall med över 94 000 liter per år.

Energibesparingar med VSD-kompressorer

Konventionella kompressorer ger ett konstant flöde av tryckluft och kan inte justeras till särskilda behov. Men i de flesta produktionsprocesser är behovet av tryckluft inte konstant utan varierar efter aktiviteten i fabriken. VSD-kompressorer har reglerbar hastighet och kan reglera tillgången till det faktiska behovet. Därmed tillåts ett mer energieffektivt användande av kompressorn vilket ger betydande besparingar i energikostnader under kompressorns livslängd. Energibesparingarna kan uppgå till 35%.

Med arbetsplatsen i fokus

Atlas Copco strävar efter att erbjuda en säker och hälsosam arbetsmiljö i alla verksamheter. I denna redovisning av den sociala hållbarhetsdimensionen ligger fokus på medarbetarna och arbetsplatsen. Under 2003 förbättrades medarbetarnas hälsa och säkerheten på arbetsplatsen samtidigt som det genomsnittliga antalet utbildningstimmar per anställd steg.

Indikatorer på arbetsplatsresultat

	2003	2002	2001
Genomsnittligt antal anställda	25 707	25 787	26 201
Personalstruktur			
Kvinnliga anställda, %	17	18	18
Kvinnliga chefer, %	10	10	9
Anställda ¹			
Under 30 år, %	21	23	21
Mellan 30 och 50 år, %	59	57	59
Över 50 år, %	20	20	20
Hälsa & säkerhet			
Antal olyckor per miljon arbetstimmar	23.3	32.1	34.1
Sjukfrånvarodagar, %	2.7	3.0	-
Kompetensutveckling			
Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd	37.2	35.2	35.2

1) Exklusive USA.

Atlas Copco-gruppen har en lång tradition av att arbeta med personalfrågor och organisationsutveckling. Det finns ett antal policies som vägleder divisionerna i rekryteringen och kompetensutvecklingsprocesserna.

Medarbetarna uppmanas att ta ansvar, ställa frågor och arbeta i olika befattningar i hela Atlas Copco-gruppen. En internationell arbetsmarknad där lediga tjänster annonseras ut har skapats för att öka mobiliteten inom Gruppen. Varje medarbetare har rätt till ett utvecklingssamtal per år med sin närmaste chef för att stödja den professionella utvecklingen.

Det finns ledningssystem som hjälper divisionerna att arbeta med relevanta personalfrågor. En uppsättning arbetstagarrelaterade indikatorer mäter varje kvartal personalstyrkans struktur, hälsa och säkerhet, kompetensutveckling samt mobilitet.

Personalstruktur

Förhållandet män/kvinnor har varit relativt konstant över ett antal år. 17% av de anställda är kvinnor. Åldersfördelningen

inom Atlas Copco-gruppen har varit stabil under flera år och det är en gynnsam spridning i samtliga åldersgrupper, med en majoritet i kategorin 30–50 år (59%). (I underlaget ingår inte personal i USA.)

Främjandet av mångfald och lika möjligheter är en del av Atlas Copcos grundläggande övertygelse. Medarbetare ska väljas ut och erbjudas en lämplig position enbart på grundval av deras kvalifikationer för det arbete som ska utföras, oberoende av exempelvis ras, religion, ålder eller kön.

Hälsa och säkerhet

Välbefinnandet hos Atlas Copcos anställda är en viktig aspekt. Tyvärr inträffar ibland olyckor på arbetsplatsen, men frekvensen för dessa arbetsrelaterade olyckor minskar hela tiden. 2003 sjönk olycksfrekvensen betydligt och lyckligtvis är de flesta olyckorna inte av allvarlig natur. Gruppens målsättning är att minska antalet arbetsrelaterade olyckor så långt som möjligt.

För Gruppen som helhet har sjukfrånvaron sjunkit till 2.7%, jämfört med 3.0% för 2002.

Kompetensutveckling

Att utveckla de anställdas kompetens är av stor vikt för såväl verksamhetens framgång som för den personliga utvecklingen. Utbildning pågår under hela året. Under 2003 genomförde de anställda i genomsnitt 37.2 utbildningstimmar, en ökning från 35.2 timmar 2002. Atlas Copco-gruppens mål är ett genomsnitt på 40 timmars utbildning och utveckling per anställd och år.

Indikatorerna på kompetensutveckling omfattar flera olika sorters utbildning och utveckling. Det finns flera utbildningar som är skräddarsydda för olika kategorier av anställda i Gruppen. Dessa utformas och genomförs vanligen lokalt. Det finns även Atlas Copco-specifika kurser, som ökar kunskapen om Gruppen, om produkter samt mer generella kurser, exempelvis i förbättrad datavana och engelska.

Definitioner

Arbetsplatsrelaterad olycka Sjukdom eller skada som leder till förlorat medvetande, begränsning av arbets- eller rörelseförmåga, eller förflyttning till ett annat jobb samt kräver sjukvård utöver första hjälpen. Definitionen omfattar inte olyckor som uppstår vid resor till eller från arbetet.

Fossila bränslen Bränslen som har sitt ursprung i organismer från en tidigare geologisk tidsålder, däribland kol, olja, naturgas och torv.

Förädlingsvärde Ett mått på företagets produktiva bidrag, det vill säga det förädlingsvärde som skapas genom bearbetning och annan verksamhet. Beräknas genom att avdrag görs för kostnader för köp av råmaterial, färdiga produkter och tjänster från intäkterna.

Hållbarhet Att uppfylla befintliga behov utan att kompromissa med framtida generationers förmåga att uppfylla sina behov. Att förbättra allas livskvalitet, nu och för kommande generationer. Hållbarhet har tre dimensioner: ekonomisk, miljörelaterad och social hållbarhet.

Intressent En person eller grupp som kan påverka eller som påverkas av en organisations verksamhet.

ISO 14001 En internationell standard som har utvecklats av ISO (International Organization for Standardization), för upprättande och certifiering av miljöledningssystem.

Koldioxid (CO₂) Den vanligaste växthusgasen i atmosfären.

Kostnad för sålda varor (KSV) Alla kostnader som uppstår vid tillverkningen av varor (och tillhandahållandet av tjänster) som ska säljas, däribland kostnader för material, löner och värdeminskning på utrustning, men exklusive indirekta kostnader för marknadsföring och administration.

Livscykelanalys En metod för bedömning av den totala miljöpåverkan hos en produkt eller tjänst "från vaggan till graven" inklusive samtliga faser i produktion, användning och skrotning.

Megawattimme (MWh) Ett mått på elektrisk energi som motsvarar den kraft som erhålls av en megawatt under en timme. Mega är prefixet för en miljon. I rapporten används gigawattimme (GWh). Giga är prefixet för tusen miljoner.

Miljöledningssystem Den del av det generella ledningssystemet som omfattar organisationsstruktur, verksamhetsplanering, arbetsmetoder, procedurer, processer och resurser för utveckling, införande, uppfyllande, granskning och underhåll av miljöpolitiken. Ett miljöledningssystem innebär en systematisk och dokumenterad syn på miljöledning.

Sjukfrånvaro Frånvaro från arbetet till följd av den anställdes egen sjukdom och innefattar inte frånvaro för vård av sjukt barn eller vård av anhörig. Den indikator på sjukfrånvaro som används inom Atlas Copco-gruppen mäter antalet sjukdagar i förhållande till det totala antalet arbetsdagar.

Atlas Copco-aktien

Den 31 december 2003 var börskursen för Atlas Copcos A-aktie SEK 257.50. Under 2003 steg kursen på A-aktien 51%, medan industriindex och generalindex på Stockholmsbörsen steg 26% respektive 30%. Den genomsnittliga årliga totalavkastningen på Atlas Copcos A-aktie, dvs summan av utdelningen och kurstillväxten, var under den senaste tioårsperioden 14.9% och 11.2% under den senaste femårsperioden. Motsvarande avkastning på Stockholmsbörsen i sin helhet var 11.2% (1994–2003) och 1.5% (1999–2003).

Aktiekapital

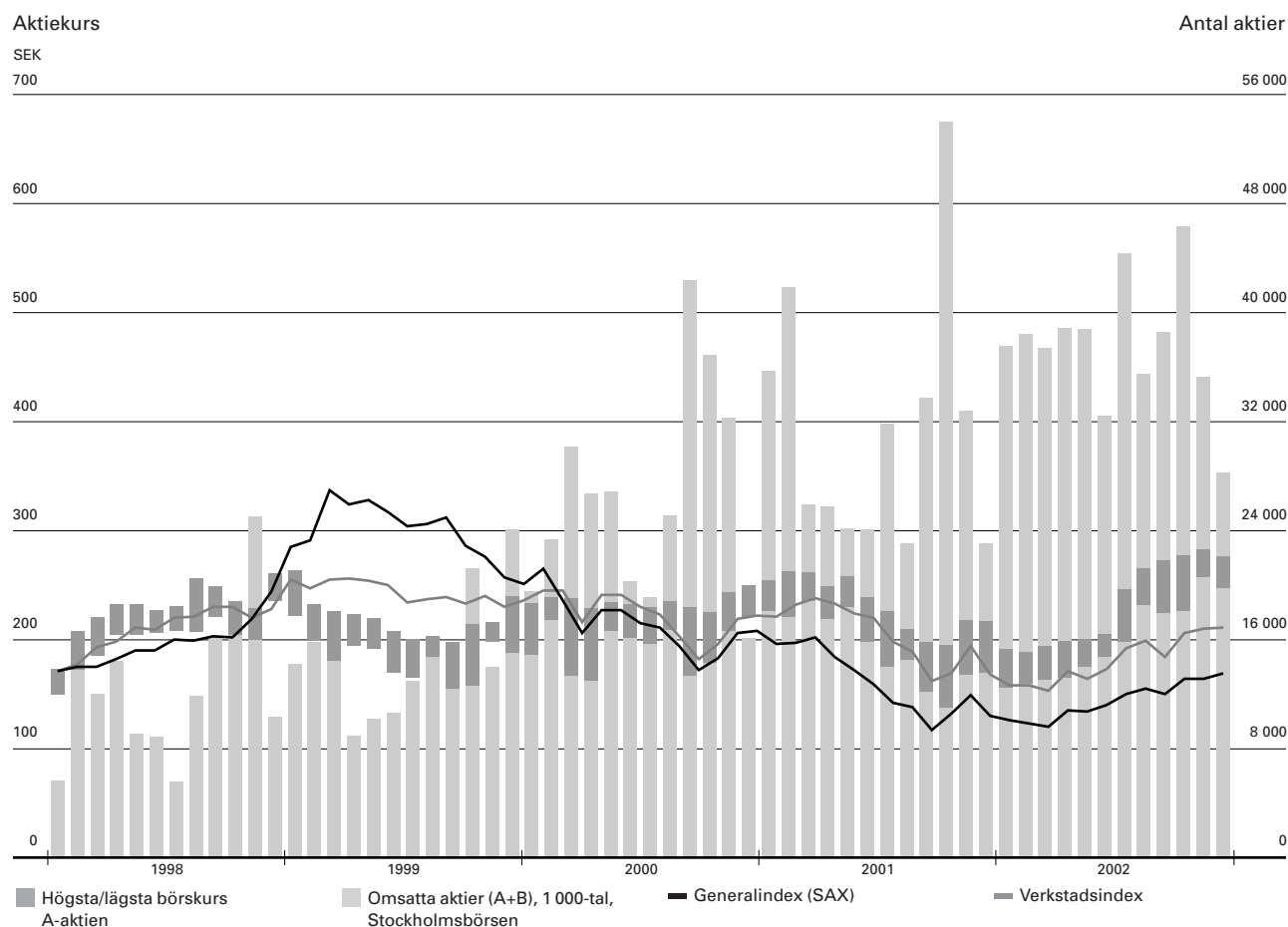
Atlas Copcos aktiekapital vid årsskiftet 2003/2004 uppgick till SEK 1 048 010 920 fördelat på 209 602 184 aktier, var och en med ett nominellt värde på SEK 5. A-aktien berättigar till en röst medan B-aktien berättigar till en tiondels röst. En börs-post innehåller 100 aktier.

Fördelning av aktier, 31 december 2003

Aktieslag	Antal aktier	% av röster	% av kapital
A-aktier	139 899 016	95.3	66.7
B-aktier	69 703 168	4.7	33.3
Totalt	209 602 184	100.0	100.0

Ägarstruktur

Vid årsskiftet 2003/2004 hade Atlas Copco 37 562 aktieägare (38 810). Andelen aktier som ägs av institutioner uppgick till 77% (77). De 10 största aktieägarna, efter röstetal, svarade för

34% (36) av rösterna och 30% (36) av antalet aktier. Antalet utlandsägda aktier uppgick till 46% (42), vilket motsvarar 51% (47) av rösterna.

Aktieägarstruktur, 31 december 2003

Antal aktier	% av aktieägare	% av kapital
1 – 500	76.5	2.2
501 – 2 000	17.3	3.1
2 001 – 10 000	4.2	3.1
10 001 – 50 000	1.2	4.8
50 001 – 100 000	0.3	3.9
> 100 000	0.5	82.9
Totalt	100.0	100.0

Geografisk fördelning av aktieägandet, 31 december 2003

	% av rösterna	% av kapitalet
Sverige	48.7	54.4
USA	22.1	19.1
Storbritannien	15.4	14.5
Luxemburg	2.4	2.0
Japan	1.7	1.3
Frankrike	1.5	1.2
Nederländerna	1.3	1.0
Singapore	1.1	0.9
Belgien	1.0	0.9
Tyskland	0.8	0.6
Övriga	4.0	4.1
Totalt	100.0	100.0

Marknadsvärde

Atlas Copcos marknadsvärde den 31 december 2003 var MSEK 52 369 (34 552), vilket motsvarar 2.2% (1.9) av Stockholmsbörsens totala marknadsvärde.

Utdelningspolitik

Utdelningen till aktieägarna ska reflektera företagets resultat och kassaflödets utveckling liksom framtida tillväxtpotentialer. Styrelsens uppfattning är att utdelningen bör motsvara 40–50% av vinst per aktie.

Om styrelsens förslag till utdelning om SEK 7.50 per aktie för 2003 fastställs kommer utdelningstillväxten för 5-årsperioden 1999–2003 att uppgå till 11.7%. Under samma period har utdelningen i genomsnitt uppgått till 41.3% av vinsten per aktie. Föreslagen utdelning i procent av eget kapital är 7.4% (5.9).

De 12 största aktieinnehavarna, 31 december 2003

	Antal aktier	A-aktier	B-aktier	% av röster	% av kapital
Investor	31 454 971	31 454 971	0	21.4	15.0
SEB fonder	4 409 393	2 620 369	1 789 024	1.9	2.1
Fjärde AP-fonden	3 165 600	2 617 600	548 000	1.8	1.5
Handelsbanken fonder	4 709 145	2 316 713	2 392 432	1.7	2.3
Första AP-fonden	2 991 154	2 470 782	520 372	1.7	1.4
Länsförsäkringar fonder	2 767 895	1 925 915	841 980	1.4	1.3
Andra AP-fonden	2 827 351	1 745 337	1 082 014	1.3	1.4
Government of Singapore	1 932 523	1 516 209	416 314	1.0	0.9
Folksam	1 125 123	1 125 123	0	0.8	0.5
Alecta	6 458 681	381 144	6 077 537	0.7	3.1
FöreningsSparbanken fonder	7 154 143	156 656	6 997 487	0.6	3.4
Skandia	3 785 346	423 444	3 361 902	0.5	1.8
Övriga	136 820 859	91 144 753	45 676 106	65.2	65.3
Totalt	209 602 184	139 899 016	69 703 168	100.0	100.0

Tabellen visar de största aktieägarna efter röstetal som är registrerade hos VPC.

Omsättning

Handel med Atlas Copco-aktien sker till allra största delen på Stockholmsbörsen. Under 2003 var Atlas Copco-aktien den 6:e (10:e) mest omsatta på Stockholmsbörsen. Totalt omsattes 451 704 436 aktier, varav 365 637 020 A-aktier och 86 067 416 B-aktier, vilket motsvarar ett värde på MSEK 96 262 (77 945). I genomsnitt omsattes 1 814 074 (1 504 089) aktier per börsdag. Omsättningshastigheten, dvs graden av likviditet, var 216% (179), vilket kan jämföras med hela börsens snitt på 124% (122). Handeln med Atlas Copco-aktien visade en nettoexport på MSEK 1 431 (3 326). Atlas Copco-aktien finns också noterad på börserna i London och Frankfurt.

ADR-program i USA

Ett ADR-program (American Depositary Receipt) etablerades i USA 1990. Sedan dess finns såväl A- som B-aktier tillgängliga som depåbevis i USA utan formell börsregistrering. En ADR motsvarar en aktie. Depåbank är Citibank N.A. Vid årsskiftet 2003/2004, var 688 458 (662 316) depåbevis utestående, varav 413 510 A-aktier och 274 948 B-aktier.

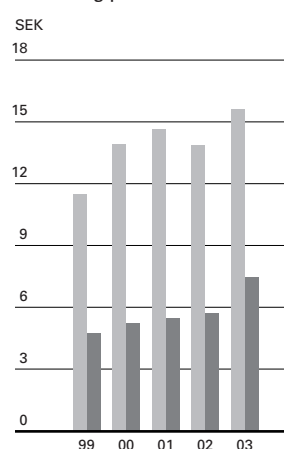
Atlas Copco-optioner

Atlas Copcos köp- och säljoptioner som är noterade på Stockholmsbörsen omfattar vardera 100 aktier. Under 2003 omfattades ca 22.2 miljoner aktier (22.8) av optionskontrakt, vilket utgör ca 11% (11) av det totala antalet Atlas Copco-aktier. I genomsnitt berördes dagligen 89 341 (91 395) Atlas Copco-aktier av handeln med optioner. Eftersom optionerna enbart ger innehavaren rätt att köpa och sälja redan befintliga aktier orsakar optionerna ingen så kallad utspädningseffekt.

Preskription av kupongaktier och fondaktier

Icke VPC-registrerade aktier från 1974 samt icke utnyttjade andelar från fondemissionen 1989 har sålts och rättigheterna har omvandlats till en rättighet att erhålla avkastning. Denna rättighet förfaller under 2010 respektive juni 2004.

Resultat och utdelning per aktie

*) Exklusive nedskrivningar av goodwill 2002.

Data per aktie

SEK	1998	1999	2000	2001	2002	2002*	2003	Genomsnittlig årlig tillväxt 99-03,%
Vinst ¹	11.96	11.50	13.95	14.63	-18.55	13.88	15.62	5.5
Utdelning	4.32	4.75	5.25	5.50	5.75	5.75	7.50 ²	11.7
Utdelning, % ³	36.2	41.3	37.6	37.6	Neg	41.4	48.0	
Börskurs, 31 dec, A	171	252	207	235	170	170	258	8.5
Börskurs, 31 dec, B	169	250	198	220	155	155	235	6.8
Högsta börskurs, A	247	260	260	250	263	263	283	
Lägsta börskurs, A	141	150	157	163	138	138	156	
Genomsnittlig börskurs, A	197	214	201	212	213	213	218	
Eget kapital ⁴	81	101	115	133	97	126	101	4.5
Direktavkastning, % ⁵	2.2	2.2	2.6	2.6	2.7	2.7	3.4	
P/E-tal under året ⁶	16.5	18.6	14.4	14.5	neg	15.3	14.0	
P/S-tal under året ⁷	1.12	1.24	0.91	0.87	0.94	0.94	1.02	
Antal aktier	183 515 920	209 602 184	209 602 184	209 602 184	209 602 184	209 602 184	209 602 184	

*) Exklusive nedskrivning av goodwill.

1) Resultat efter finansiella poster med avdrag för skatt och minoritetsandelar, dividerat med genomsnittligt antal aktier.

2) Enligt styrelsens förslag.

3) Utdelning i procent av resultat per aktie.

4) Eget kapital och minoritetsintressen dividerat med antal aktier.

5) Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

6) Price/Earnings. Verksamhetsårets genomsnittliga börskurs i relation till resultatet per aktie enligt 1).

7) Price/Sales. Verksamhetsårets genomsnittliga börskurs i relation till försäljningen per aktie.

Emissioner 1973-2003

		Ökning av aktiekapital, MSEK	Inbetalt belopp, MSEK
1973	Fondemission	1:2	69.2
1974	Nyemission	1:4 SEK 25	51.7
1976	Nyemission	1:5 SEK 50	51.7
1979	Fondemission	1:6	51.7
	Nyemission	1:6 SEK 60	51.7
1982	Fondemission	1:4	103.5
	Nyemission (riktad)	2 765 000 aktier à SEK 135	69.1
1989	Fondemission	1 B-aktie: 3 A-aktier	195.5
1990	Nyemission (riktad)	4 000 000 B-aktier à SEK 320.13	100.0
	Konvertering*	7 930 aktier	0.2
1991	Konvertering*	42 281 aktier	1.1
1992	Konvertering*	74 311 aktier	1.9
1993	Apportemission**	383 500 aktier à SEK 317	9.5
	Konvertering*	914 496 aktier	22.9
1994	Split	5:1 nominellt belopp SEK 5	
1999	Nyemission	1:7 SEK 160	130.4
			4 173.8

*) Avseende 1987/93 års förlagslån.

***) Emissionen genomfördes i samband med förvärvet av The Robbins Company.

Analytiker som följer Atlas Copco

ABG Sundal Collier	Klas Andersson	H&Q	Lars Glemstedt
ABN AMRO-Alfred Berg	Gustaf Lindskog	Handelsbanken	Mikael Sens
BNP Paribas	Luc Mouzon	Human Securities	Mattias Eriksson
Carnegie	Anders Idborg	JP Morgan	Andreas Willi
Cheuvreux	Sasu Ristimaki	Kaupthing Bank	Peder Frölen
Commerzbank	Glen Liddy	Lehman Brothers	Brian Hall
CSFB	Patrick Marshall	Main First	Werner Friedmann
Danske Equities	Charlie Dove-Edwin	Merrill Lynch	Mark Troman
Deutsche Bank	Kenneth Toll	Morgan Stanley	Daniel Cunliffe
Dresdner Kleinwort	Colin Grant	Nordea Securities	Johan Sivander
Enskilda	Anders Eriksson	Citigroup Smith Barney	Tim Adams
Evli	Michael Andersson	SG Securities	Edward Stacey
Exane	Olivier Esnou	Swedbank	Mats Liss
Fischer Partners	Henrik Moberg	UBS Warburg	Anders Fagerlund
Goldman Sachs	Nick Paton	Öhman	Anders Roslund

Styrelse och revisorer

Innehav årsskiftet 2003/2004.

Sune Carlsson

Jacob Wallenberg

Gunnar Brock

Kurt Hellström

Ulla Litzén

Thomas Leysen

Charles E. Long

Anders Ullberg

Staffan Bohman

Styrelsen

Sune Carlsson Ordförande. Invald 1997. Född 1941. Styrelseledamot i Investor AB, Autoliv Inc, Picanol NV. Innehav: 5 714 B.

Jacob Wallenberg Vice Ordförande. Invald 1998. Född 1956. Styrelseordförande i SEB, Ordförande i W Capital Management AB. Vice Ordförande i Investor AB, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, AB Electrolux samt SAS AB. Styrelseledamot i ABB Ltd och Svenskt Näringsliv. Innehav: 26 657 A.

Gunnar Brock Invald 2002. Född 1950. VD och koncernchef i Atlas Copco. Anställd sedan 2002. Styrelseledamot i OM-Gruppen, Sverige; Lego AS, Danmark. Medlem av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. Innehav: 4 700 A och 44 224 personaloptioner.

Kurt Hellström Invald 1999. Född 1943. Fd VD och koncernchef i Telefonaktiebolaget L M Ericsson. Innehav: 1 142 A.

Ulla Litzén Invald 1999. Född 1956. VD i W Capital Management AB. Styrelseledamot i Investor AB, AB SKF, Karo Bio AB och Posten AB. Innehav: 11 200 A.

Thomas Leysen Invald 2001. Född 1960. VD för Umicore. Styrelseordförande i VUM Media (Belgien) och Eurométaux. Innehav: 3 500 A.

Charles E. Long Invald 2002. Född 1940. Fd vice ordförande i Citicorp och Citibank. Styrelseledamot i USA-baserade Introgen Therapeutics, The Drummond Company, Atlas Copco North America Inc. samt Sverigebaserade Gendux AB. Innehav: 2 000 A.

Anders Ullberg Invald 2003. Född 1946. VD och koncernchef i SSAB Svenskt Stål AB. Styrelseordförande i Eneqvistbolagen och ordförande i Jernkontorets fullmäktige. Styrelseledamot i Tieto Enator och SSAB Svenskt Stål AB. Innehav: 1 500 A.

Staffan Bohman Invald 2003. Född 1949. VD och koncernchef för Sapa AB. Ordförande i Tysk-svenska handelskammaren, styrelseledamot i Trelleborg AB och Sapa AB. Innehav: 1 000 A.

Personalrepresentanter

Bengt Lindgren Invald 1990. Född 1957. Ordförande i Metalls verkstadsklubb vid Atlas Copco Secoroc, Fagersta. Innehav: 0.

Håkan Hagerius Invald 1994. Född 1942. Ordförande i SIF-klubben vid Atlas Copco Rock Drills, Örebro. Innehav: 0.

Lars-Erik Soting Suppleant. Invald 1993. Född 1965. Ordförande i Metalls verkstadsklubb vid Atlas Copco Rock Drills, Örebro. Innehav: 0.

Mikael Bergstedt Suppleant. Invald 2000. Född 1960. Ordförande i Ledarna, Atlas Copco Tools, Tierp. Innehav: 0.

Bengt Lindgren

Håkan Hagerius

Revisorer

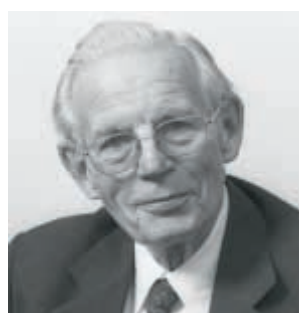
Revisionsbyrån **KPMG Bohlins AB** har utnämnts som revisor av Atlas Copco AB, med auktoriserad revisor Stefan Holmström som ansvarig.

Lars-Erik Soting

Mikael Bergstedt

Hedersordförande

Peter Wallenberg Ekon Dr h.c.
Anställd i olika befattningar inom Atlas Copco-gruppen 1953–1974. Ordförande 1974–1996. Hedersordförande i Investor AB. Ordförande i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.

Koncernledning

Gunnar Brock

VD och koncernchef. Anställningsår 2002. Född 1950. Innehav: 4 700 A och 44 224 personaloptioner.

Bengt Kvarnäck

Vice VD för Atlas Copco AB och chef för affärsområdet Kompressortechnik. Anställningsår 1992. Född 1945. Innehav: 11 371 A, 57 B, 6 414 köpoptioner A samt 44 224 personaloptioner/syntetiska personaloptioner.

Frek Nijdam

Direktör och chef för affärsområdet Maskinuthyrning. Anställningsår 1970. Född 1940. Innehav: 1 317 A, 1 163 köpoptioner A samt 29 482 personaloptioner/syntetiska personaloptioner.

Göran Gezelius

Vice VD för Atlas Copco AB och chef för affärsområdet Industriteknik. Anställningsår 2000. Född 1950. Innehav: 44 224 personaloptioner.

Björn Rosengren

Vice VD för Atlas Copco AB och chef för affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik. Anställningsår 1998. Född 1959. Innehav: 33 168 personaloptioner.

Hans Ola Meyer

Finans- och ekonomidirektör. Anställningsår 1991. Född 1955. Innehav: 571 A, 300 B, 2 784 köpoptioner A samt 22 112 personaloptioner.

Marianne Hamilton

Personaldirektör. Anställningsår 1990. Född 1947. Innehav: 3 175 A, 2 784 köpoptioner A samt 22 112 personaloptioner.

Hans Sandberg

Chefjurist. Anställningsår 1975. Född 1946. Innehav: 200 A, 2 784 köpoptioner A samt 22 112 personaloptioner.

Annika Berglund

Informationsdirektör. Anställningsår 1979. Född 1954. Innehav: 1 300 A, 165 B, 2 784 köpoptioner A samt 22 112 personaloptioner.

Finansiell information

Välkommen till bolagsstämman

Aktieägarna i Atlas Copco Aktiebolag kallas härmed till ordinarie bolagsstämma tisdagen den 27 april 2004 kl 17.00 i Berwaldhallen, Dag Hammarskjölds väg 3, Stockholm.

Finansiell information från Atlas Copco

Atlas Copco publicerar följande ekonomiska rapporter:

27 april 2004 _____ Kvartalsrapport januari–mars
16 juli 2004 _____ Kvartalsrapport april–juni
21 oktober 2004 _____ Kvartalsrapport juli–september
2 februari 2005 _____ Kvartalsrapport oktober–december
mars 2005 _____ Årsredovisning 2004

Årsredovisningen kan beställas från

Atlas Copco AB
Informationsavdelningen
105 23 Stockholm

www.atlascopco-group.com
Tel: 08-743 8000
Fax: 08-643 3718

www.atlascopco-group.com

Atlas Copco-gruppens hemsida ger information till finansmarknaden. Där kan du hitta finansiella rapporter och användbara nyckeltal i digital form. Det är också möjligt att prenumerera på information från Gruppen. Presentationer för investerare kan laddas ner och det är möjligt att se och/eller lyssna på presentationer av kvartalsrapporter via den egna datorn. På hemsidan finns också en översiktlig beskrivning av företaget och verksamheterna, med länkar till Gruppens olika varumärken och till länder där Gruppen har verksamhet.

Adresser

Atlas Copco Group Center

Atlas Copco AB (publ)
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 8000
Fax: 08-644 9045
www.atlascopco-group.com
Org.nr: 556014-2720

Atlas Copco Kompressorteknik

Airpower
P O Box 100
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Tel: +32-3-870 2111
Fax: +32-3-870 2443

Atlas Copco
Airtec
P O Box 101
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Tel: +32-3-870 2111
Fax: +32-3-870 2443

Atlas Copco
Industrial Air
P O Box 103
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Tel: +32-3-870 2111
Fax: +32-3-870 2576

Atlas Copco
Oil-free Air
P O Box 104
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Tel: +32-3-870 2111
Fax: +32-3-870 2443

Atlas Copco
Portable Air
P O Box 102
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Tel: +32-3-870 2111
Fax: +32-3-870 2443

Atlas Copco
Gas and Process
Am Ziegelofen 2
DE-50999 Köln, Tyskland
Tel: +49-2236 965 00
Fax: +49-2236 965 05 22

Atlas Copco Maskinuthyrning Rental Service

6929 E. Greenway Parkway, Suite 200
Scottsdale, Arizona 85254, USA
Tel: +1-480-905 3300
Fax: +1-480-905 3400

Rental Service Corporation
6929 E. Greenway Parkway, Suite 200
Scottsdale, Arizona 85254, USA
Tel: +1-480-905 3300
Fax: +1-480-905 3400

Atlas Copco Industriteknik

105 23 Stockholm
Tel: 08-743 8000
Fax: 08-644 9045

Milwaukee Electric Tool Corporation
13135 West Lisbon Road
Brookfield, WI 53005, USA
Tel: +1-262-781 3600
Fax: +1-262-783 8555

Atlas Copco Electric Tools
Postfach 320
DE-71361 Winnenden, Tyskland
Tel: +49-7195-120
Fax: +49-7195-126 66

Atlas Copco
Tools and Assembly Systems
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 9500
Fax: 08-640 0546

Chicago Pneumatic
1800 Overview Drive
Rock Hill, SC 29730, USA
Tel: +1-803-817 7000
Fax: +1-803-817 7006

Atlas Copco Anläggnings- och gruvteknik

105 23 Stockholm
Tel: 08-743 8000
Fax: 08-644 9045

Atlas Copco
Underground Rock Excavation
701 91 Örebro
Tel: 019-670 7000
Fax: 019-670 7070

Atlas Copco
Surface Drilling Equipment
701 91 Örebro
Tel: 019-670 7000
Fax: 019-670 7070

Atlas Copco
Rocktec
701 91 Örebro
Tel: 019-670 7000
Fax: 019-670 7070

Atlas Copco
Secoroc
Box 521
737 25 Fagersta
Tel: 0223-461 00
Fax: 0223-461 01

Atlas Copco
Construction Tools
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 9600
Fax: 08-743 9650

Atlas Copco
Craelius
195 82 Märsta
Tel: 08-587 785 00
Fax: 08-591 187 82